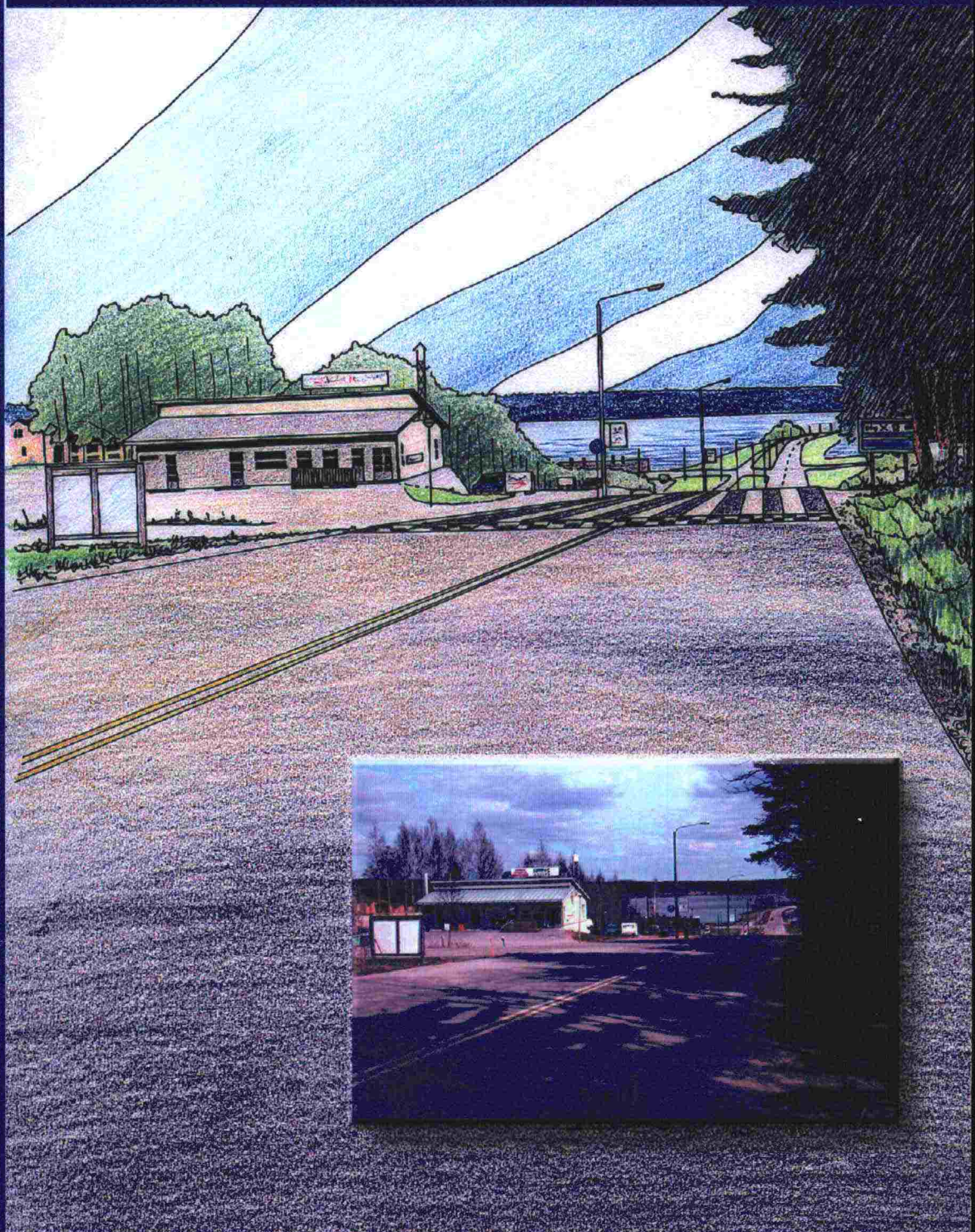

20010896

Tielaitos

Liikenneturvallisuussuunnitelma

Jämsä

Jyväskylä 1999

TIEHALLINTO
Keski-Suomen tiepiiri

08TIEL/K-S

Jämsän kaupunki

TIEHALLINTO

Kirjasto

TIIVISTELMÄ

Jämsän kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu Keski-Suomen tiepiirin, Jämsän kaupungin, Jämsän kihlakunnan poliisilaitoksen, Liikenneturvan, Länsi-Suomen lääninhallituksen ja Liikenneministeriön yhteistyönä. Suunnitelma käsittää sekä liikenneympäristön parantamissuunnitelman että koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman. Jämsän seudun kuntien (Jämsän, Jämsänkosken, Korpilahden ja Kuhmoisten) liikenneturvallisuussuunnitelmat ovat osa valtakunnallista Kuntakannustinhankekokonaisuutta, jota Liikenneministeriö on rahoittanut.

Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen ja vakavuusasteen laskeminen liikenteen kasvusta huolimatta. Liikenneympäristön parantamissuunnitelmassa pyrittiin löytämään liikenneympäristöön kohdistuvat liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet. Esitetyt toimenpiteet jaettiin kolmeen toteuttamislukkaan. Lisäksi määriteltiin toimenpiteiden toteuttamisvastuu ja vaikutus liikenneturvallisuuteen.

Koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden tavoitteena oli luoda toimintamalli Jämsän kaupungin eri hallintokuntien liikenneturvallisuustyön pohjaksi. Esitettyjen toimenpiteiden tavoitteena on saada tienkäyttäjät tunnistamaan liikenneympäristönsä ja oman käyttäytymisensä riskit liikenteessä sekä toimimaan liikenneturvallisuutta edistävästi.

Ongelmakohteet kartoitettiin vuosien 1994 – 1998 onnettomuustilastojen (katujen- ja yksityisteiden osalta vuosien 1996 – 1998), käyttäjäkyselyjen, haastattelujen ja maastokäyntien perusteella. Toimenpiteet kohdistettiin ongelmaselvitysten osoittamiin kohteisiin. Jämsän kaupungin alueella tapahtui tarkastelujakson aikana yhteensä 341 onnettomuutta, joista seitsemän johti kuolemaan ja 87 loukkaantumiseen. Onnettomuuksista 221 tapahtui yleisellä tieverkolla ja muulla tieverkolla tapahtui 120 onnettomuutta.

Suunnittelutyön aikana toteutetut kyselyt kohdistettiin siten, että ne kattoivat mahdollisimman monia tienkäyttäjryhmiä ja kaupungin eri osa-alueita. Kyselykaavakkeita lähetettiin 778 kappaletta ja niitä palautettiin 256. Ongelmakohteita esitettiin yhteensä 139. Useimmin mainittuja kohteita olivat Kauhkialantie (kt 56), valtatie 9, Yhdystie (mt 6032) ja Koskentie (mt 6040) sekä Keskuskadun ja Joonantien liittymät. Lisäksi vastauksissa toivottiin kunnossapidon tason nostamista, ajonopeuksien ja liikennekäyttäytymisen valvonnan tehostamista sekä liikenneturvallisuuteen liittyvän koulutuksen, valistuksen ja tiedotuksen lisäämistä.

Maastokäynneillä tuli valtatie 9, kantatie 56, Yhdystien ja Keskuskadun lisäksi esiin mm. seuraavia puutteita ja ongelmia: huonot liittymänäkemat useissa eri kohteissa, kevyen liikenteen väylän puute mm. väliltä Jämsä - Jämsänkoski (kantatie 56), suojaamattomat kallioleikkaukset (mm. valta-teillä 9 ja 24) sekä puutteellisesti toteutetut vesakko-raivaukset.

Ongelma-analyysin perusteella etsittiin ongelmakohteet, joihin pyrittiin löytämään liikenneturvallisuuden kannalta tehokkaat ratkaisut. Suunnittelun lähtökohtana oli selvittää pienet ja nopeasti toteutettavissa olevat parantamistoimenpiteet sekä merkittävimmin liikenneturvallisuutta parantavat tie-, katu- ja yksityistiehankkeet.

Liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet jaettiin kolmeen toteuttamislukkaan. Esitettyjen hankkeiden kustannukset ja liikenneturvallisuusvaikutukset esitetään taulukossa 1.

Taulukko 1. Toteuttamisloukat I-III

	<i>Kustannusarvio</i>	<i>Heva-vähennemä/vuosi</i>
<i>Toteuttamisloukka I</i>	<i>0,13 Mmk</i>	<i>0,24</i>
<i>Toteuttamisloukka II</i>	<i>1,1 Mmk</i>	<i>0,31</i>
<i>Toteuttamisloukka III</i>	<i>11,4 Mmk</i>	<i>0,28</i>

Jämsän kaupungin liikenneturvallisuuden kehitystä, liikenneympäristön ja -käyttäytymisen muuttumista sekä toteuttamisohjelman toteutumista seuraa kaupungin eri hallintokuntien muodostama liikenneturvallisuusryhmä. Lisäksi liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamista seurataan joka toinen vuosi kokoontuvassa työryhmässä. Tähän työryhmään kuuluvat Jämsän kaupungin, Keski-Suomen tiepiirin, Jämsän kihlakunnan poliisilaitoksen ja Liikenneturvan edustajat. Työryhmän koolle kutsujana toimii kaupungin liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtaja.

JOHDANTO

Jämsän kaupungin alueen yleisellä tieverkolla tapahtuu vuosittain keskimäärin 44 liikenneonnettomuutta. Näistä keskimäärin 14 johtaa henkilövahinkoon. Onnettomuusmäärä on ollut tarkastelujakson 1994 -1998 aikana lähes vakio. Poikkeuksena on vuosi 1998, jolloin sattui 52 liikenneonnettomuutta.

Suunnittelun tarkoituksena on selvittää liikenneturvallisuuden ongelmakohteet sekä etsiä toimenpideratkaisuja onnettomuuksien vähentämiseksi ja vakavuusasteen laskemiseksi.

Ongelmakohteet kartoitetaan vuosien 1994-1998 onnettomuustilastojen (katujen ja yksityisteiden osalta vuosien 1996-1998 onnettomuusilmoitukset), käyttäjäkyselyjen, haastattelujen ja maastokäyntien avulla. Toimenpiteet kohdistetaan ongelmaselvityksen osoittamiin kohteisiin.

Suunnittelun tuloksena syntyy hankeluettelo, jossa esitetään liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet ja ne kohteet, joissa turvallisuutta parannetaan. Kaikille hankkeille määritellään kustannusarvio, henkilövahinkoonnettomuusvähenemä sekä ensimmäisen vuoden tuottoprosentti. Hankkeet jaetaan kolmeen toimenpideluokkaan, jotka pyritään toteuttamaan noin 10 vuoden aikana.

Liikenneturvallisuustyön osana esitetään liikennekasvatus- ja tiedotussuunnitelma Jämsän kaupungin liikenneturvallisuustyön pohjaksi.

Kuntakohtainen suunnittelu on toteutettu Keski-Suomen tiepiirin, Jämsän kaupungin, Jämsän kihlakunnan poliisilaitoksen, Länsi-Suomen lääninhallituksen, Liikenneturvan ja Liikenneministeriön yhteistyönä. Jämsän kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelman laadintaan ovat osallistuneet:

Taisto Halttunen	Keski-Suomen tiepiiri
Rauni Malinen	Länsi-Suomen lääninhallitus, Jyväskylä (9.9.1999 alkaen)
Leena Piippa	Liikenneturva, Jyväskylä
Petteri Katajisto	VTT/Liikenneministeriön edustaja (10.6.1999 alkaen)
Pentti Kangas	Jämsän kaupunki
Sami Peltonen	Jämsän kihlakunnan poliisilaitos

Konsulttina on toiminut Tielaitoksen Konsultoinnin Länsi-Suomen yksikkö, jossa työstä ovat vastanneet DI Markku Uusitalo ja ins. Eija Yli-Halkola. Lisäksi työssä on ollut mukana tekninen suunnittelija Mervi Koivula.

Liikennekasvatus- ja tiedotussuunnitelman on laatinut DI Pasi Pirtala Tielaitoksen Konsultoinnin Länsi-Suomen yksiköstä. Suunnitelmaa varten hän on kuullut poliisin ja kunnan eri hallinnonalojen edustajia.

TIIVISTELMÄ**JOHDANTO****SISÄLLYSLUETTELO**

1. MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE	5
1.1 Maankäyttö	5
1.2 Tieverkko ja liikennemäärät	7
2. LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	15
2.1 Liikenneonnettomuudet	15
2.2 Tienkäyttäjäkyselyt	28
2.3 Haastattelut ja maastokäynnit	32
2.4 Nopeusvalvonta	35
3. PARANNUSEHDOTUKSET	40
3.1 Toimenpideohjelman laadintaperiaate	40
3.2 Toimenpideluokka I	41
3.3 Toimenpideluokka II	44
3.4 Toimenpideluokka III	50
3.5 Kustannukset	59
3.6 Toimenpiteiden vaikutukset	59
4. LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA	62
4.1 Määritelmät ja tavoitteet	63
4.2 Liikennekasvatuksen ja tiedotuksen nykytila	64
4.3 Liikennekasvatuksen ja -tiedotuksen järjestäminen	68
4.4 Johtopäätökset	76
5. SEURANTA	77

LIITTEET

Liite 1	Tienkäyttäjäkyselyt (kartalle merkityt kohteet)
Liite 2	Maastokäyntikortti
Liite 3	Jämsän keskustaajaman nykyiset ja uudet nopeusrajoitukset
Liite 4	Kaipolan taajaman nykyiset ja uudet nopeusrajoitukset
Liite 5	Liikenneturvallisuuksuunnitelma vuodelle 2000

1. MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

1.1 Maankäyttö

Jämsän kaupunki sijaitsee Länsi-Suomen läänissä, Keski-Suomen maakunnan alueella, Turku-Kuopio valtatie 9 molemmiin puolin. Jämsä rajoittuu pohjoisesta Jämsänkosken kaupunkiin, lännestä Korpilahden ja Luhangan kuntiin, etelästä Kuhmoisten kuntaan sekä lännestä Längelmäen ja Kuoreveden kuntiin.

Jämsän kaupungin väkiluku 31.12.1998 oli 12 986 asukasta. Väestöennusteen mukaan kaupungin asukasmäärä kasvaa vuoteen 2010 mennessä 13 500 asukkaaseen.

Jämsä sijoittuu asukasluvultaan Suomen 455 kunnan joukossa sijalle 78 ja on hieman tiheämpään asuttu kuin Keski-Suomen maakunta ja koko maa keskimäärin. Jämsän asukkaista noin 77 % asuu taajama-alueella. Kaupungin työpaikkaomavaraisuus on korkeahko eli noin 102 %. Pendelöiviä eli kotikaupungin ulkopuolella työssä käyviä on vain noin 18 % työllisestä työvoimasta. Henkilöautotiheys on Jämsässä noin 10 % koko maan vastaavaa suurempi.

Taulukko 2. Perustietoa Jämsän kaupungista (vuodelta 1994).

	Asukkaita	Pinta-ala km ²	Asukas- tiheys as./km ²	Asuu- taajamassa %	Työpaikka- omavar. %	Pende- löinti %	Ha- tiheys ha/1000 as.
Jämsä	13105 (78.)	810 (93.)	16 (150.)	77 (94.)	102 (61.)	18 (269.)	418 (89.)
Jämsänkoski	8039	449	18	85	96	28	388
Korpilahti	5189	795	7	47	75	32	355
Kuhmoinen	3285	937	4	50	90	16	358
Keski-Suomi	257716	19388	13	74	-	25	375
Koko maa	5073632	338147	15	56	-	25	378

Jämsän väestön ikäjakauma ei merkittävästi poikkea muun Keski-Suomen ja koko maan väestön ikäjakaumista.

Taulukko 3. Asukkaiden ikäjakauma.

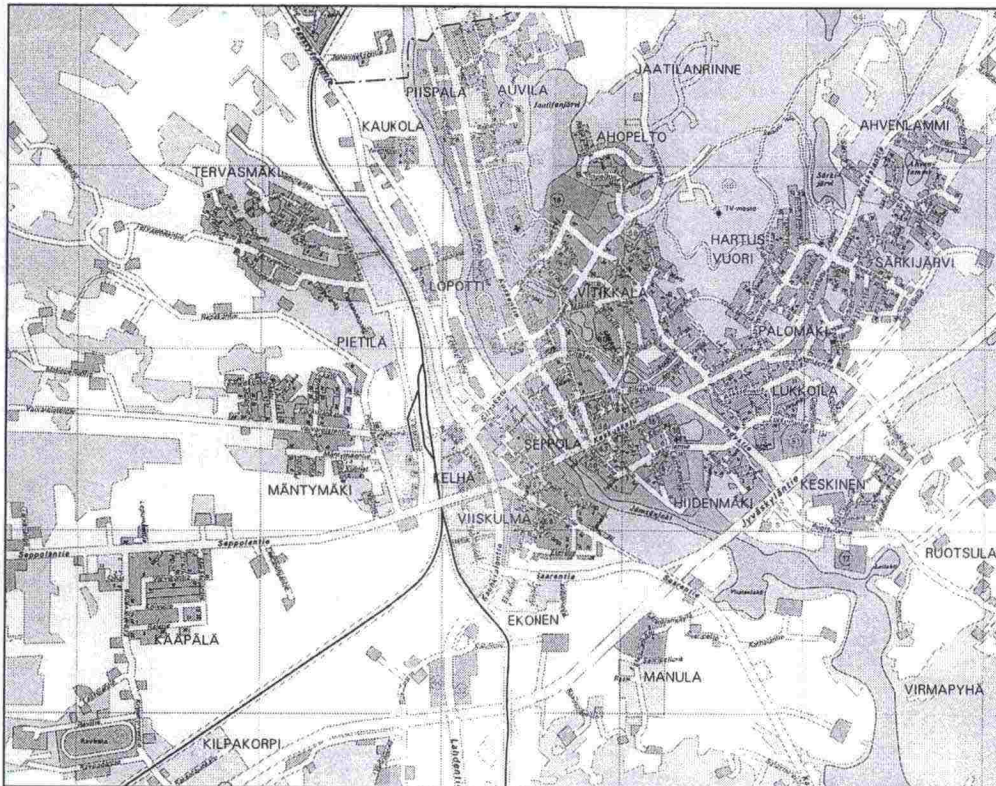
	Alle 15-v. %	15-24-v. %	25-44-v. %	45-64-v. %	yli 64-v. %	Yhteensä %
Jämsä	18,4 (297.)	12,7 (131.)	29,2 (131.)	24,6 (165.)	15,2 (276.)	100
Jämsänkoski	18,8	12,6	28,4	24,5	15,7	100
Korpilahti	19,6	10,5	27,4	23,6	18,9	100
Kuhmoinen	19,1	10,0	23,2	27,1	24,9	100
Keski-Suomi	19,6	12,5	30,1	23,6	14,2	100
Koko maa	19,1	12,5	30,8	23,8	13,9	100

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

Jämsän kaupungin kolme suurinta taajamaa ovat Jämsän keskusta, Kaipola ja Olkkola. Tiiviimpää taajama-asutusta on lisäksi Alhojärvellä, Arvajalla, Hassissa, Hopsussa, Juokslahdessa, Lahdenkylässä, Partalassa ja Vekku-lassa.

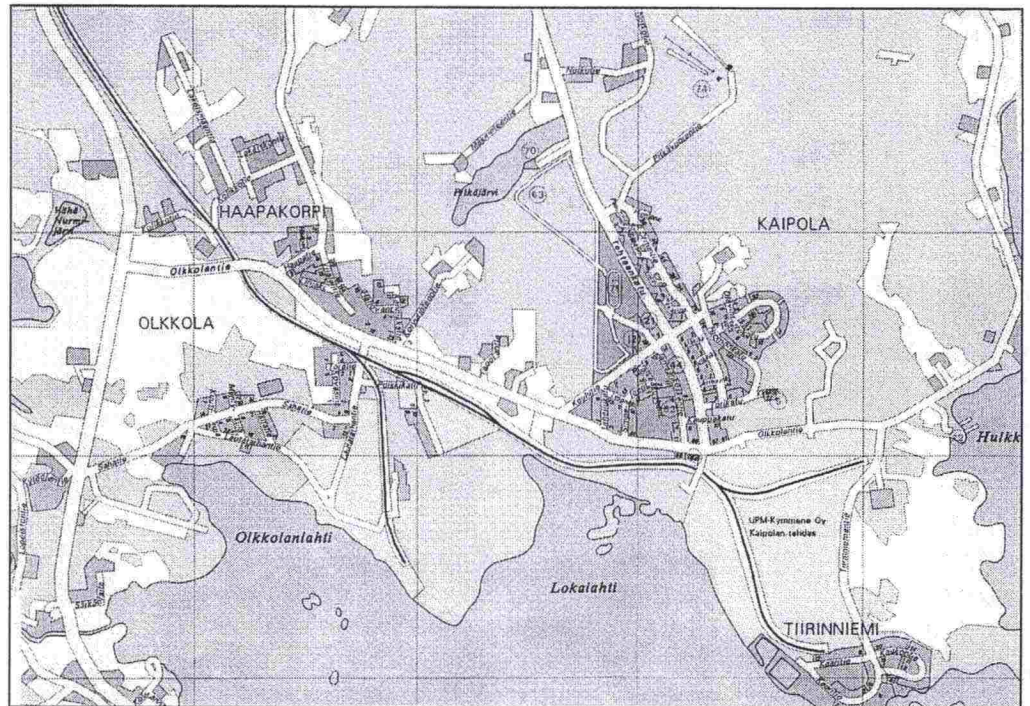
Kaupungin elinkeinorakenne on painottunut teollisuuteen ja palveluelinkeinoin. Työpaikoista noin 60 % on Jämsän keskustassa ja 20 % Kaipolassa.

Jämsän keskustan alueella kaupalliset ja muut palvelut sekä siten myös valtaosa työpaikoista on keskistynyt ydinkeskustaan Seppolan alueelle. Myös asutuksesta yli puolet on Seppolassa, Lukkoilassa, Hiidenmäessä, Palomäessä, Auvilassa, Piispalassa, Vitikkalassa ja Hartusvuorella. Jämsän teolliset työpaikat ovat pääosin Kaipolassa (UPM-Kymmene). Jämsän keskusta esitetään kuvassa 1 sekä Kaipolan ja Olkkolan taajamat kuvassa 2 (s. 7).

Kuva 1. Jämsän keskusta

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

Kuva 2. Kaipolan ja Olkkolan taajamat

1.2 Tieverkko ja liikennemäärät

Yleiset tiet

Jämsän tieverkon rungon muodostavat Turku-Kuopio valtatie 9, Lahti-Jämsä valtatie 24 ja Jämsä-Mänttä kantatie 56. Muut yleiset tiet ovat yhdystieluokkaisia, joista tärkeimpiä ovat Jämsä-Hallinpenkki maantie 6031, Hiidenmäki-Jämsän keskusta maantie 6032, Jämsä-Jämsänkoski maantie 6040, Jämsänkoski-Juokslahti maantie 6050 ja Seppola-Kaipola paikallistie 16563. Yleinen tieverkko esitetään kuvissa 3a, 3b ja 3c (s. 9-11).

Taulukko 4. Jämsän kaupungin alueella oleva yleinen tieverkko

Vt 9	Turku-Kuopio	Pt 16556	Lopeiston pt
Vt 24	Lahti-Jämsä	Pt 16557	Alhojärven pt
Kt 56	Jämsä-Mänttä	Pt 16558	Koulutie
		Pt 16561	Hassi-Arvaja
Mt 3291	Kuhmoinen-Alhojärvi	Pt 16563	Seppola-Kaipola
Mt 6031	Jämsä-Hallinpenkki	Pt 16565	Oikkola-Salovuori
Mt 6032	Hiidenmäki-Jämsän kk	Pt 16567	Ruotsula-Vaheri
Mt 6040	Jämsä-Jämsänkoski	Pt 16569	Turkinkylä-Tyry
Mt 6050	Jämsänkoski-Juokslahti	Pt 16571	Heila-Tyry
		Pt 16573	Hiidenmäki-Vaheri
Pt 14249	Ouninpohjan pt	Pt 16574	Haapajoki-Säyrylä
Pt 16542	Riihijärven pt	Pt 16575	Sammallahti-Vaheri
Pt 16543	Haarala-Vedenpää	Pt 16577	Pataniemen pt
Pt 16547	Partalan pt	Pt 16581	Juokslahti
Pt 16554	Jokelan pt	Pt 16583	Ehikki-Juokslahti
Pt 16555	Alhojärvi-Mutanen		

Kadut, kaava- ja yksityistiet

Jämsän keskustan tärkeimpiä kokoojaluokkaisia katuja ovat Keskuskatu, Koskentie, Saarentie, Seppolantie ja Siltakatu.

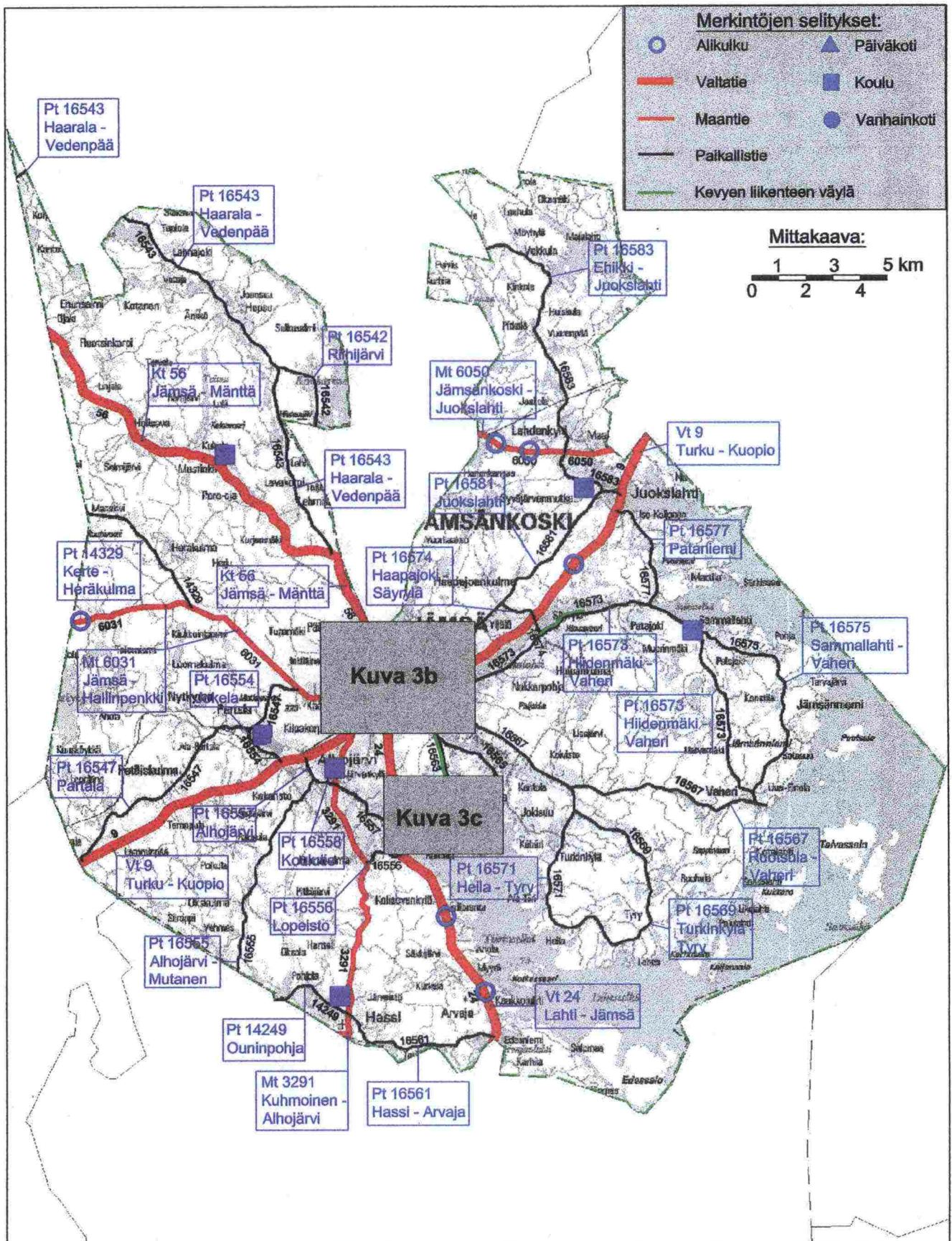
Kaipolan taajaman tärkeimmät rakennuskaavatiet ovat Koulutie, Orituntie ja Tiirinniementie.

Haja-asutusalueiden yksityisteistä tärkeimpiä kokooja- ja yhdystieluokkaisia teitä ovat Pitkäjärventie Alhojärvellä, Kilpijärventie Arvajalla, Paljakantie Juokslahdessa, Nytkymentie Partalassa sekä Jokisuuntien Turkinkylällä.

Liikennemäärät

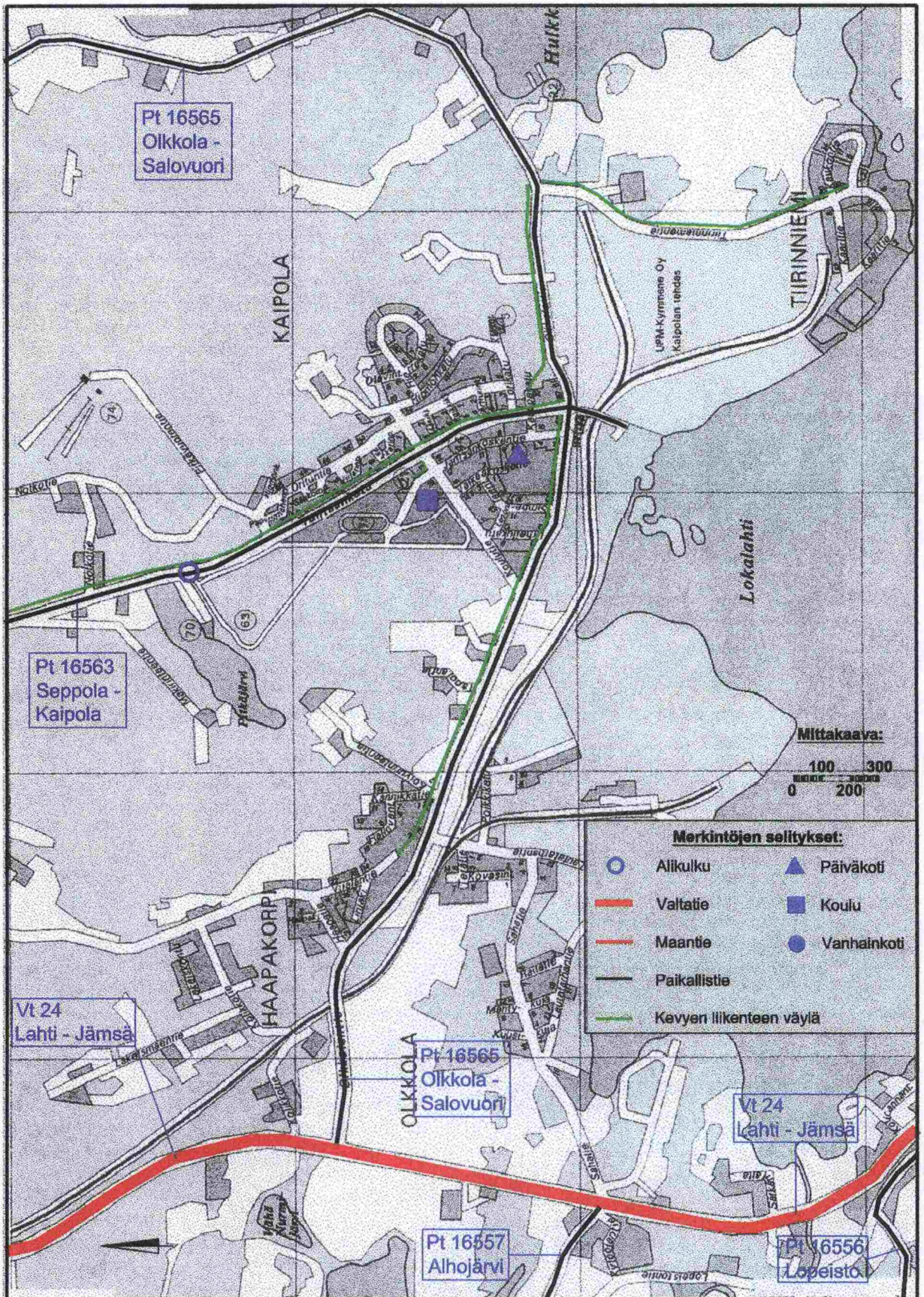
Yleisen tieverkon liikennemäärät selvitettiin tierekisteritietojen pohjalta. Vilkkaimmin liikennöityjä teitä ovat valtatie 9 (KVL-98 oli 6 490 - 7 880 ajon./vrk), kantatie 56 (KVL-98 oli 5 780 - 870 ajon./vrk), maantie 6032 (KVL-98 oli 4 380 ajon./vrk) ja maantie 6040 (KVL-98 oli 5 590 ajon./vrk). Liikennemäärien pohjana ovat tierekisteritiedot vuodelta 1998. Kuvissa 4a, 4b ja 4c (s. 12-14) esitetään yleisen tieverkon liikennemäärät (KVL-1998).

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

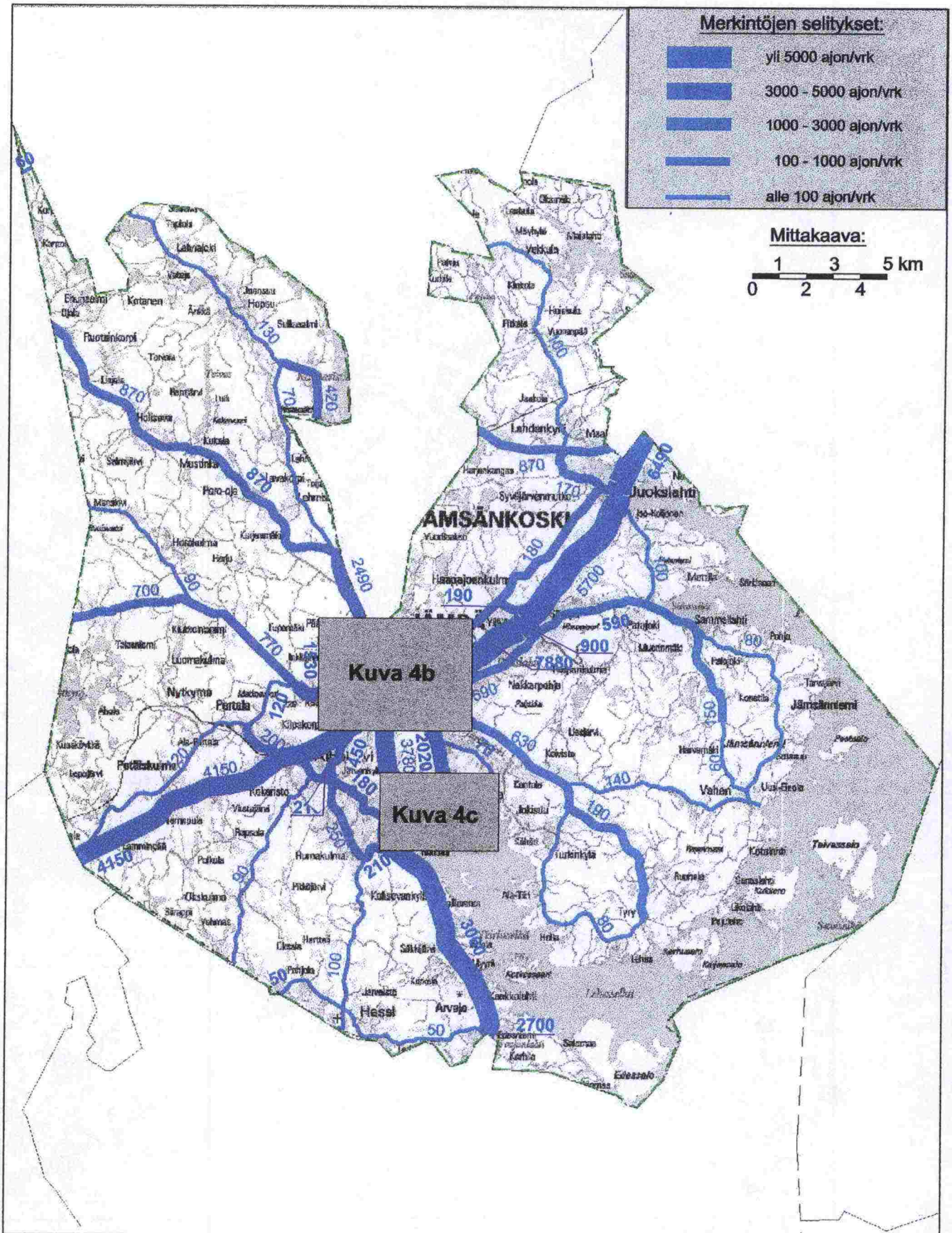
Kuva 3a Yleinen tieverkko haja-asutusalueella

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

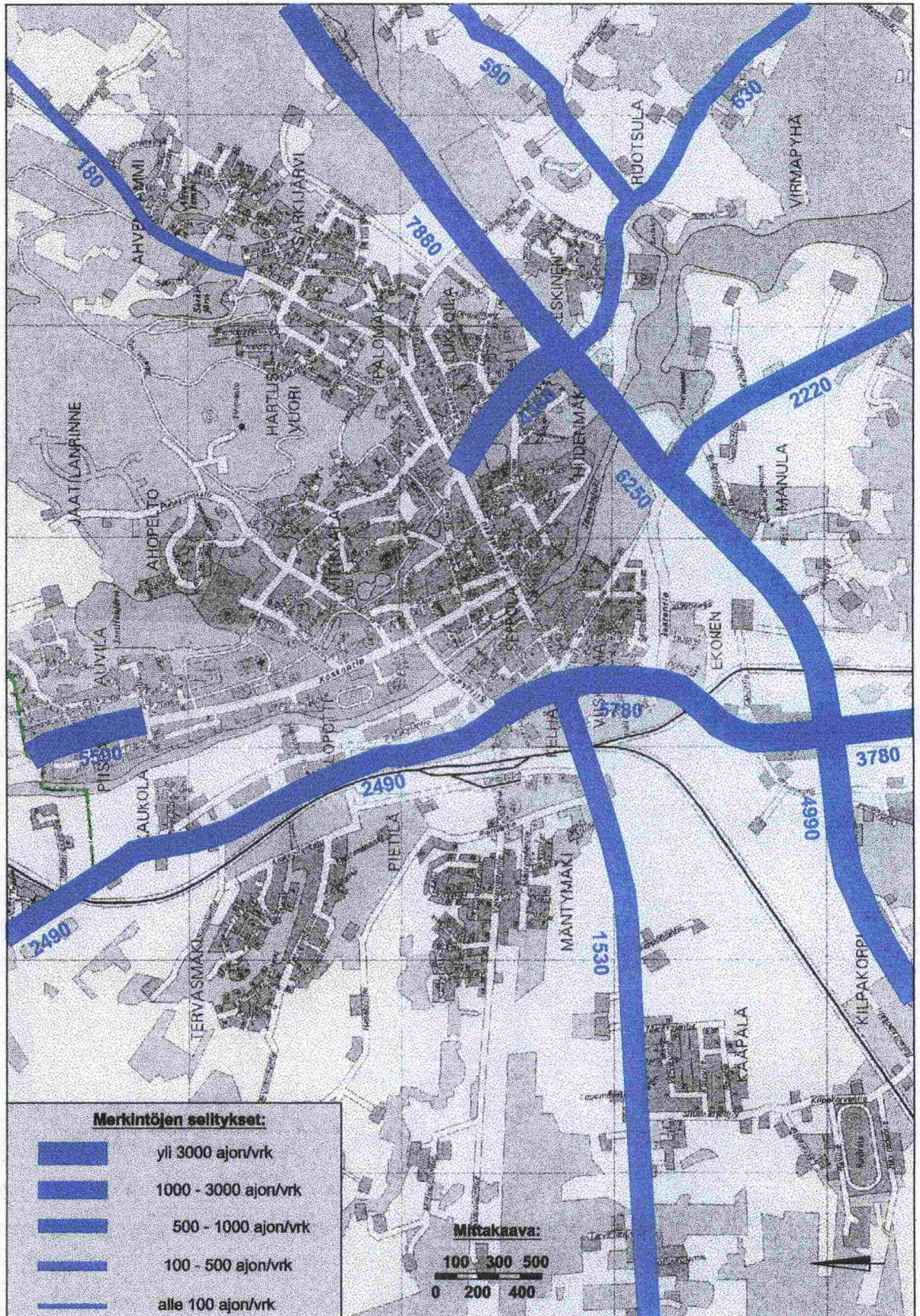

Kuva 3c Yleinen tieverkko taajama-alueella Kaipolassa - Olkkolassa

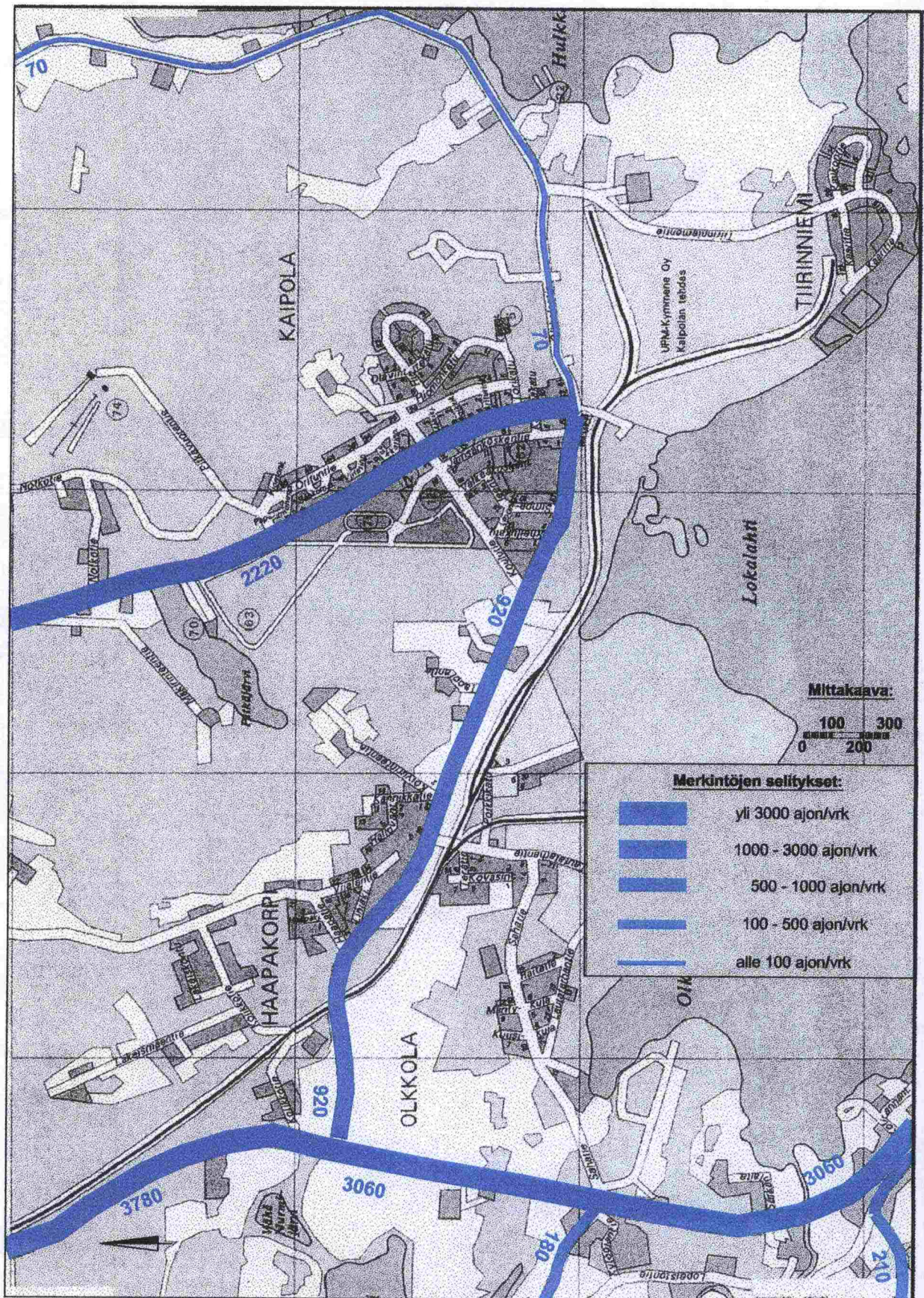
MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

Kuva 4b Liikennemäärät keskustajamassa (KVL-1998)

Kuva 4c Liikennemäärät taajama-alueella Kaipolassa – Olkkolassa (KVL-1998)

 LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

2. LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

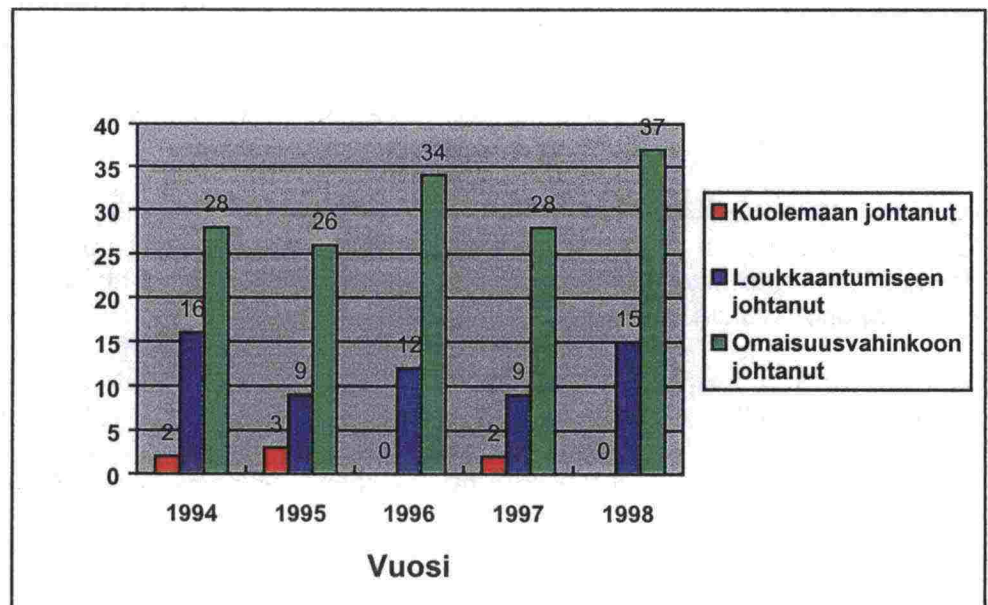
Liikenneturvallisuuuden nykytila selvitettiin onnettomuusanalyysillä (poliisin tienpitäjälle ilmoittamat onnettomuudet), käyttäjäkyselyillä, asiantuntijahaastatteluilla sekä maastokäyntien avulla.

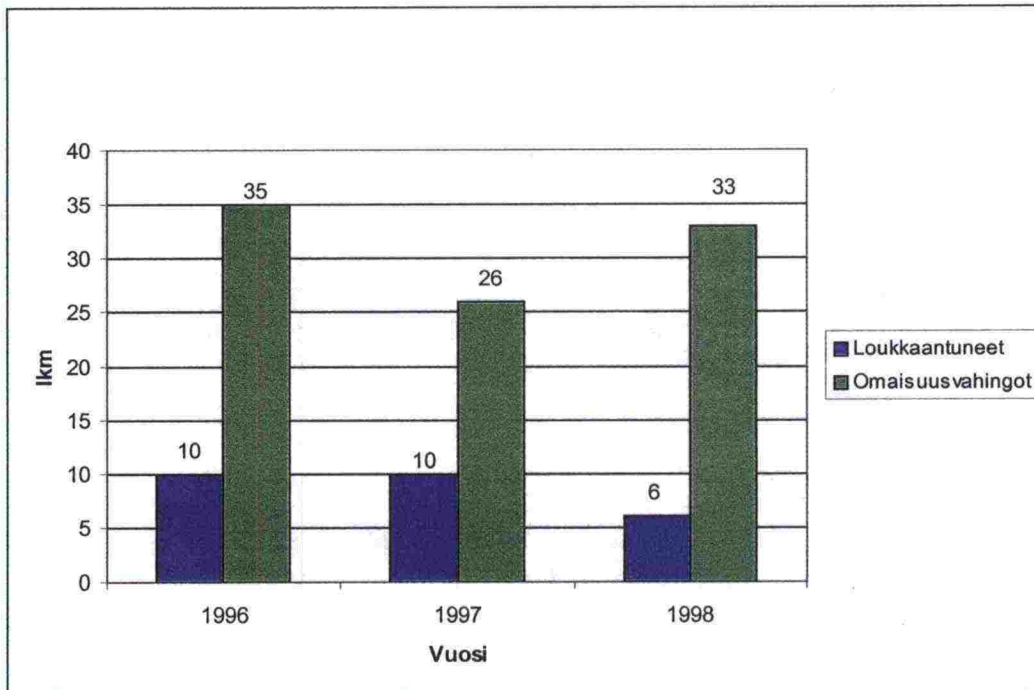
Tielaitoksen tutkimusten mukaan poliisin tietoon tulee kaikista onnettomuuksista keskimäärin kolmasosa, loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista 2/3 ja kuolemaan johtaneista kaikki.

2.1 Liikenneonnettomuudet

Onnettomuusanalyysin aineistona käytettiin yleisen tieverkon osalta vuosina 1994 - 1998 poliisin tienpitäjille ilmoittamia onnettomuuksia. Muun tieverkon osalta käytettiin vuosina 1996 - 1998 poliisin tietoon tulleita liikenneonnettomuuksia. Yleisellä tieverkolla tapahtui kaikkiaan 221 onnettomuutta ja muulla tieverkolla 120 onnettomuutta. Onnettomuudet jakaantuivat eri vuosille kuvien 5 ja 6 osoittamalla tavalla. Yleisen tieverkon onnettomuuksien tapahtumapaikat, osalliset, vakavuusasteet ja tapahtumavuodet esitetään kuvissa 10a, 10b ja 10c (s. 20-22).

Kuva 5. Yleisen tieverkon onnettomuudet ja vakavuusaste Jämsässä 1994-1998

Kuva 6. Muun tieverkon onnettomuudet ja vakavuusaste Jämsässä 1996-1998

Vuosina 1994-1998 yleisellä tieverkolla tapahtui 221 poliisin tienpitäjälle ilmoittamaa onnettomuutta. Yleisellä tieverkolla tapahtui seitsemän kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta. Loukkaantumisen johtaneita liikenneonnettomuuksia tarkastelujaksolla tapahtui 61.

Vuosina 1996-1998 katu- ja yksityistieverkolla tapahtui 120 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta. Katu- ja yksityistieverkolla ei tapahtunut yhtään kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta. Loukkaantumiseen johtaneita liikenneonnettomuuksia tapahtui yleisen tieverkon ulkopuolella 26.

Tarkastelujakson 1996-1998 vuotuiset onnettomuuskustannukset ovat ajokustannusten 1995 mukaisilla yksikköhinnoilla laskettuna 23,8 Mmk. Tästä henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osuus on 20,8 Mmk (hevaonnettomuuden yksikköarvo 975 800 mk) ja omaisuusvahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osuus 3,0 Mmk (omaisuusvahinkoonnettomuuden yksikköarvo 46 500 mk). Koko tarkastelujakson yhteenlasketut onnettomuuskustannukset olivat noin 71,4 Mmk.

Jämsän alueen onnettomuuksista tapahtui 101 (30 %) valtatiellä 9, valtatiellä 24 tapahtui 31 (9 %), kantatiellä 56 tapahtui 38 (11 %), yhdysteillä 51 (15 %) sekä kaduilla ja yksityisteillä 120 (35 %). Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 24 (26 %) tapahtui valtatiellä 9, valtatiellä 24 tapahtui 10 (11 %), kantatiellä 56 tapahtui 18 (19 %), muualla yleisellä tieverkolla tapahtui 16 (17 %) ja katu- ja yksityistieverkolla 26 (28 %) hevaonnettomuutta.

Taulukko 5. Liikenneonnettomuudet tieluokittain Jämsässä 1994-1998.

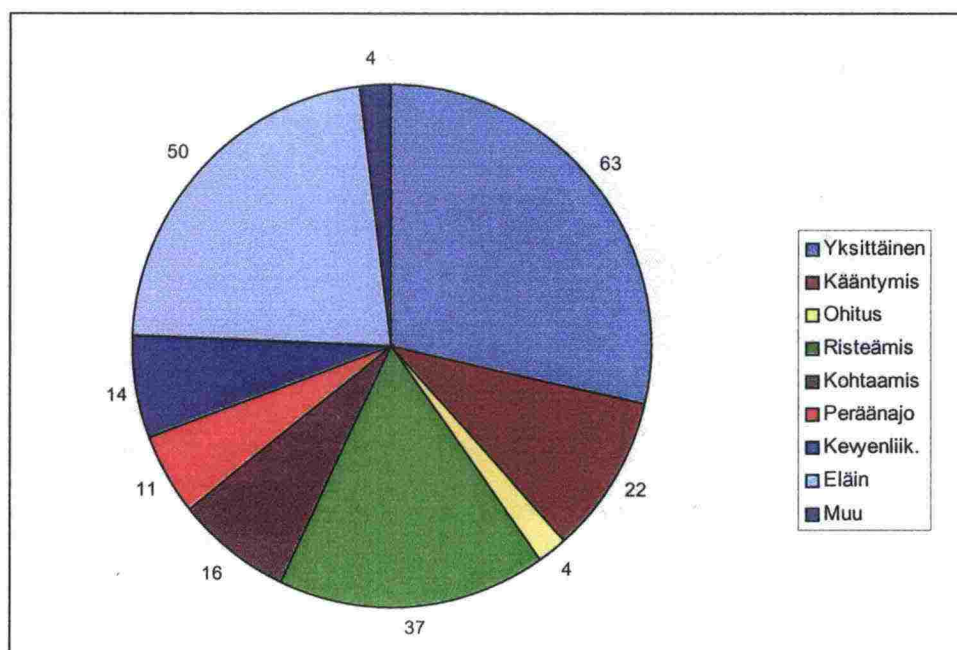
Tieluokka	Heva-onnettomuudet		Omaisuuksivahinko-onn.	
	kpl	%	kpl	%
Valtatie 9	24	26	77	31
Valtatie 24	10	11	21	9
Kantatie 56	18	19	20	8
Yhdystiet	16	17	35	14
Muut *	26	28	94	38
YHTEENSÄ	94	(100 %)	247	(100 %)

* = Katu- ja yksityistieverkolla vuosina 1996-1998 tapahtuneet onnettomuudet

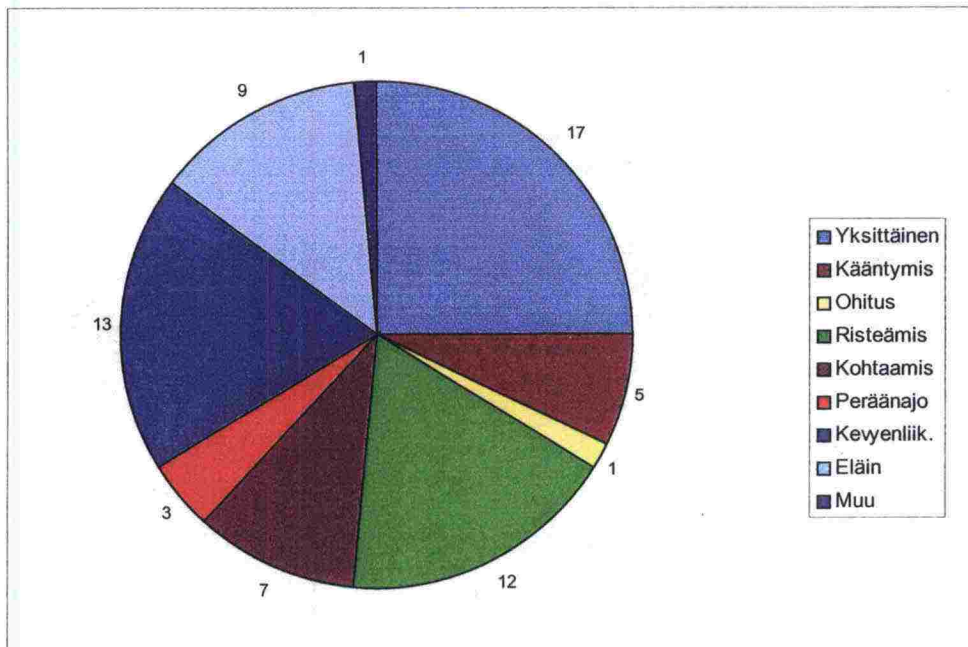
Yleisen tieverkon yleisimmät onnettomuustyytit ovat yksittäisonnettomuudet 63 (29 % kaikista onnettomuuksista) ja eläinonnettomuudet 50 (23 % onnettomuuksista). Eläinonnettomuuksista 34 oli hirvionnettomuuksia. Kevytliikenteen onnettomuuksia tapahtui yleisellä tieverkolla 14 (6 %). Yleisen tieverkon kaikki onnettomuudet eri onnettomuusluokissa esitetään kuvassa 7 ja heva-onnettomuudet kuvassa 8.

Muulla tieverkolla tapahtui 1996-1998 yhteensä 120 onnettomuutta, joista 26 johti loukkaantumiseen. Kevytliikenteen onnettomuuksia tapahtui muulla tieverkolla 19 (16 %).

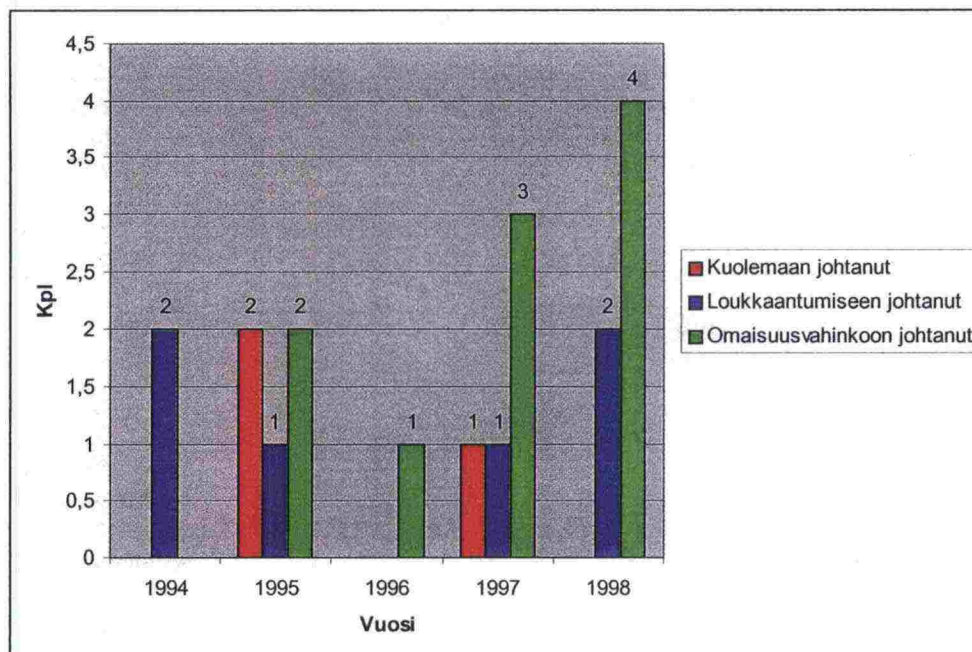
Yleisellä tieverkolla alkoholilla tai huumeilla oli osuutta 19 (9 %) onnettomuudessa (1994-1998). Onnettomuudet jakaantuvat eri vuosille kuvan 9 osoittamalla tavalla. Muulla tieverkolla alkoholilla tai huumeilla oli osuutta 21 (18 %) onnettomuudessa (1996-1998).

Kuva 7. Yleisen tieverkon kaikki onnettomuudet eri onnettomuusluokissa

Kuva 8. Yleisen tieverkon heva-onnettomuudet eri onnettomuusluokissa

Kuva 9. Yleisten teiden onnettomuudet ja vakavuusaste onnettomuuksissa, joissa kuljettaja huumausaineen tai alkoholin vaikutuksen alainen

Henkilöauton liikennevakuutuksesta korvatut onnettomuudet

Jämsässä vuosina 1993-94 tapahtuneista henkilöauton liikennevakuutuksesta korvatuista onnettomuuksista noin 55 % on Jämsässä asuvien aiheuttamia. Jämsän kuuden naapurikunnan osuus onnettomuuksista on noin 17 %, joista valtaosa on jämsänkoskelaisia. Jämsänkoskelaisten suuri osuus selittyy Jämsän ja Jämsänkosken lyhyellä välimatkalla. Muiden kuin Jämsäläisten ja naapurikunnista saapuneiden osuus onnettomuuksista on varsin korkea eli 28 %, mikä johtuu suurimmaksi osaksi Jämsän läpi kulkevista valtateistä 9 ja 24.

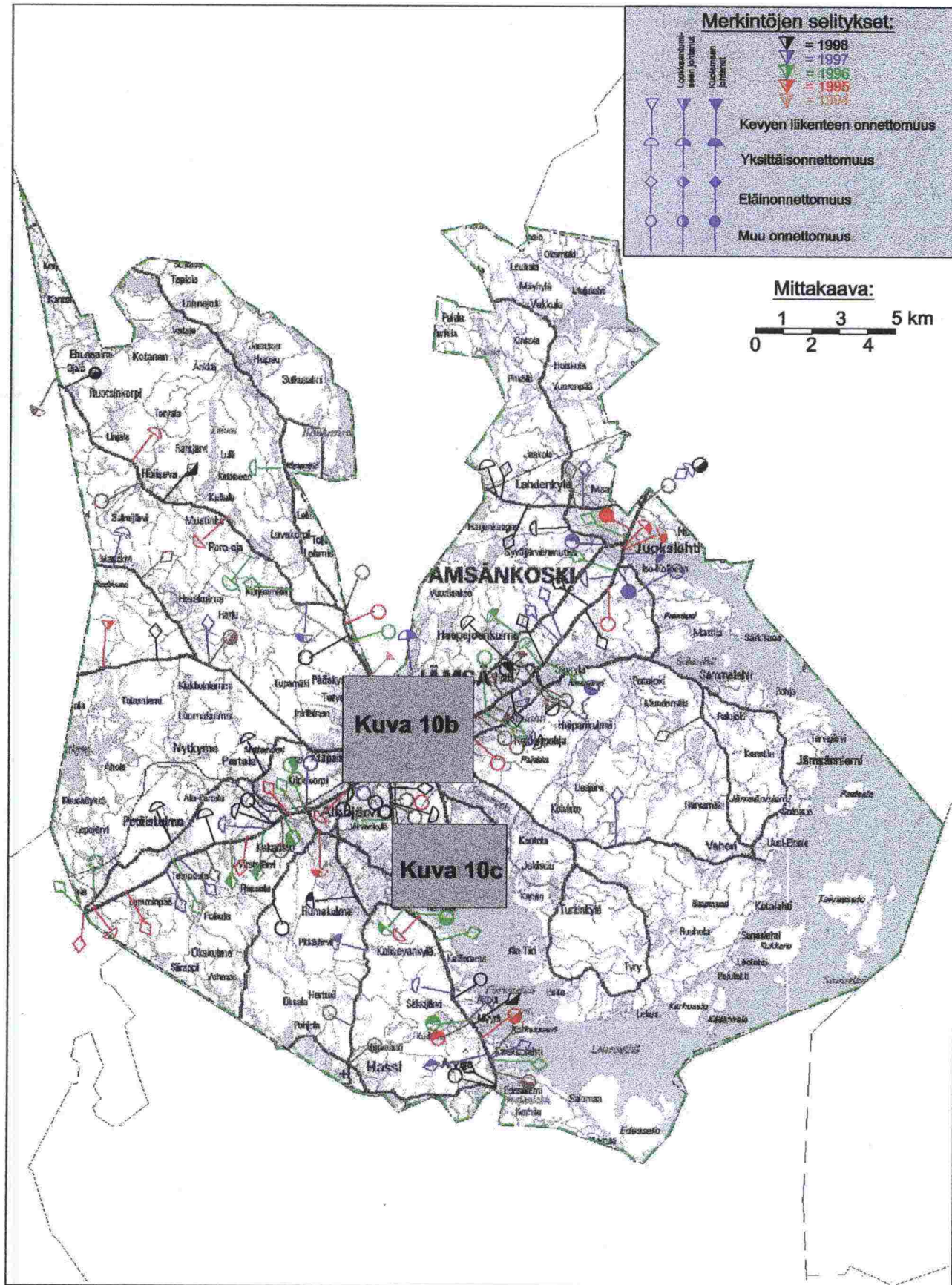
Jämsäläisten aiheuttamista ja henkilöauton liikennevakuutuksesta korvatuista onnettomuuksista yli 68 % on tapahtunut Jämsässä. Korkeahko prosentti johtuu pitkälti Jämsän suuresta työpaikkaomavaraisuudesta ja pienestä pendelöivien määrästä. Koska Jämsä lisäksi on alueen suurin keskus, ovat myös asiointimatkat muihin kuntiin harvinaisempia, kuin pienemmissä kunnissa.

Taulukko 6. Jämsässä tapahtuneet henkilöauton liikennevakuutuksesta korvatut onnettomuudet vuosina 1993-94

Aiheuttajan kotikunta	Onnettomuuksia	%
Jämsä	199	55
Jämsänkoski	49	14
Jyväskylä	13	4
Espoo	8	2
Korpilahti	7	2
Helsinki	6	2
Lahti	5	1
Muu (< 5 onn./kunta)	75	21
Yhteensä	362	100

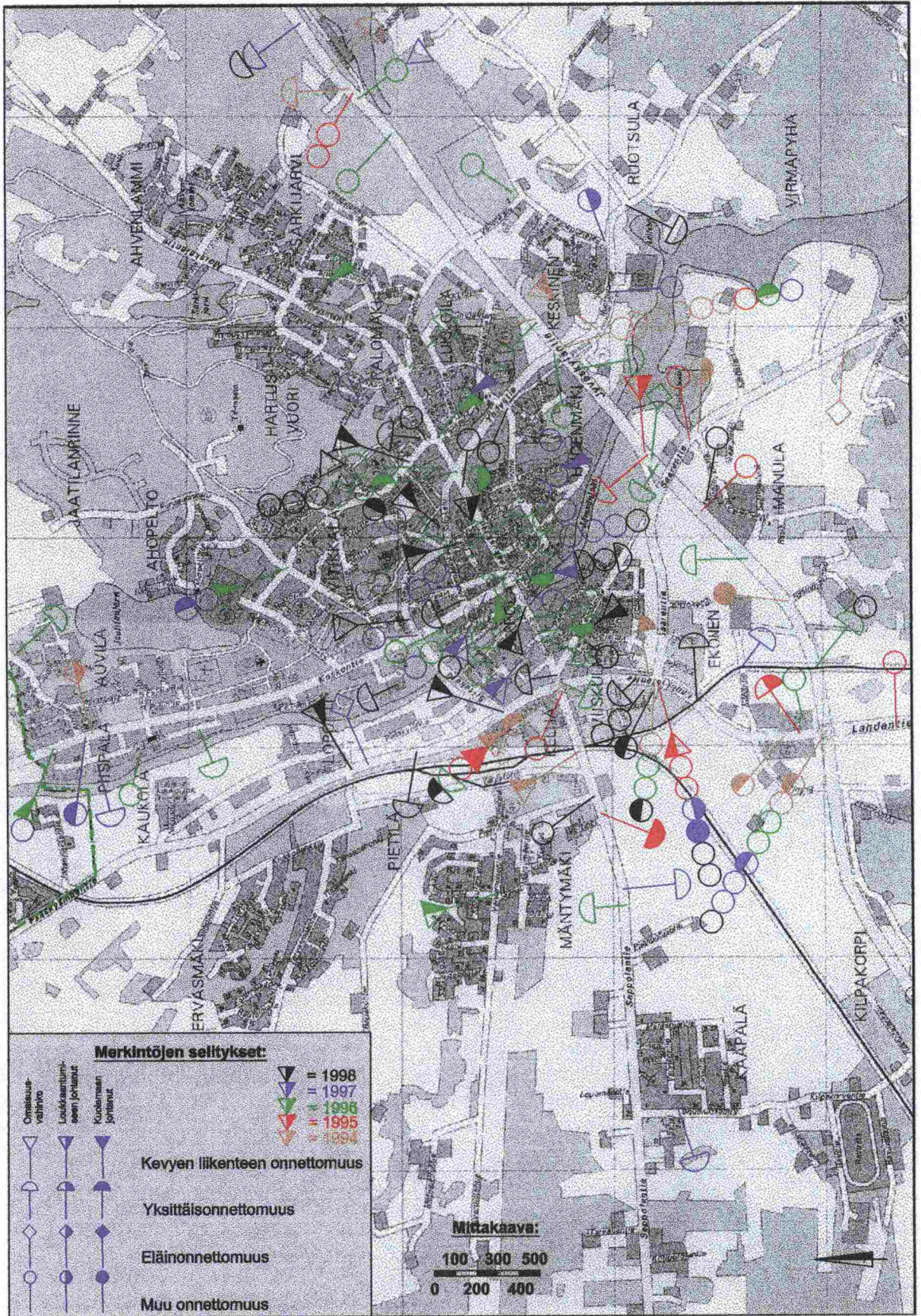
Taulukko 7. Jämsäläisten aiheuttamat henkilöauton liikennevakuutuksesta korvatut onnettomuudet vuosina 1993-94

Tapahtumapaikkakunta	Onnettomuuksia	%
Jämsä	199	68
Jämsänkoski	22	8
Jyväskylä	10	3
Tampere	8	3
Helsinki	7	2
Muu (< 4 onn./kunta)	45	16
Yhteensä	291	100

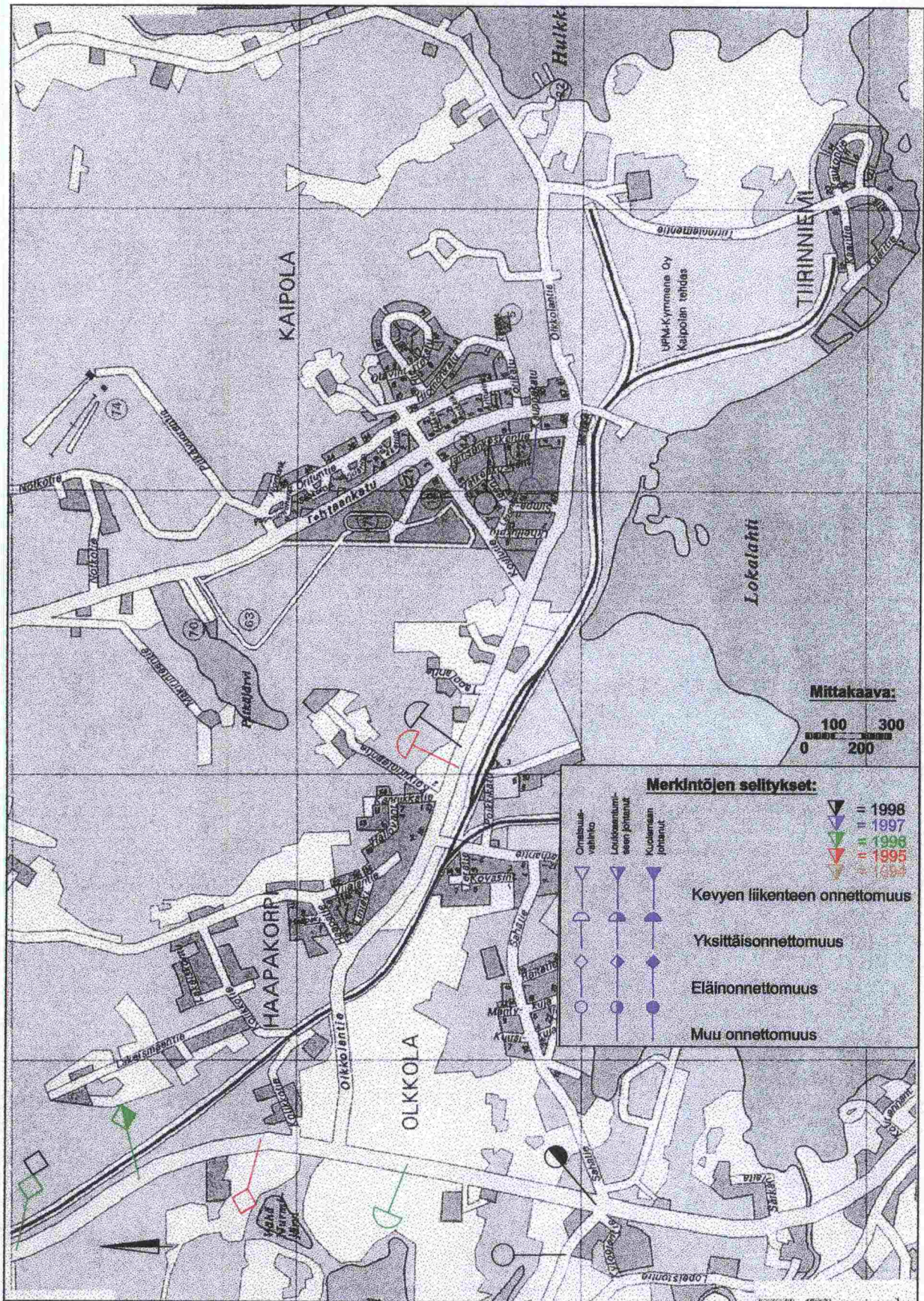

Kuva 10a Liikenneonnettomuudet haja-asutusalueella 1994-1998

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

Kuva 10b Liikenneonnettomuudet keskustaajamassa 1994-1998

Kuva 10c Liikenneonnettomuudet Kaipolan-Olkkolan taajamissa 1994-1998

Onnettomuuksien kasautumiskohdat

Onnettomuuksien vuoksi ongelmalliseksi on katsottu paikka, jossa on tapahtunut tarkastelujakson 1994-1998 aikana vähintään viisi onnettomuutta tai kaksi henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta.

Tarkastelun pohjalta voidaan pitää onnettomuuksien kasautumiskohtina:

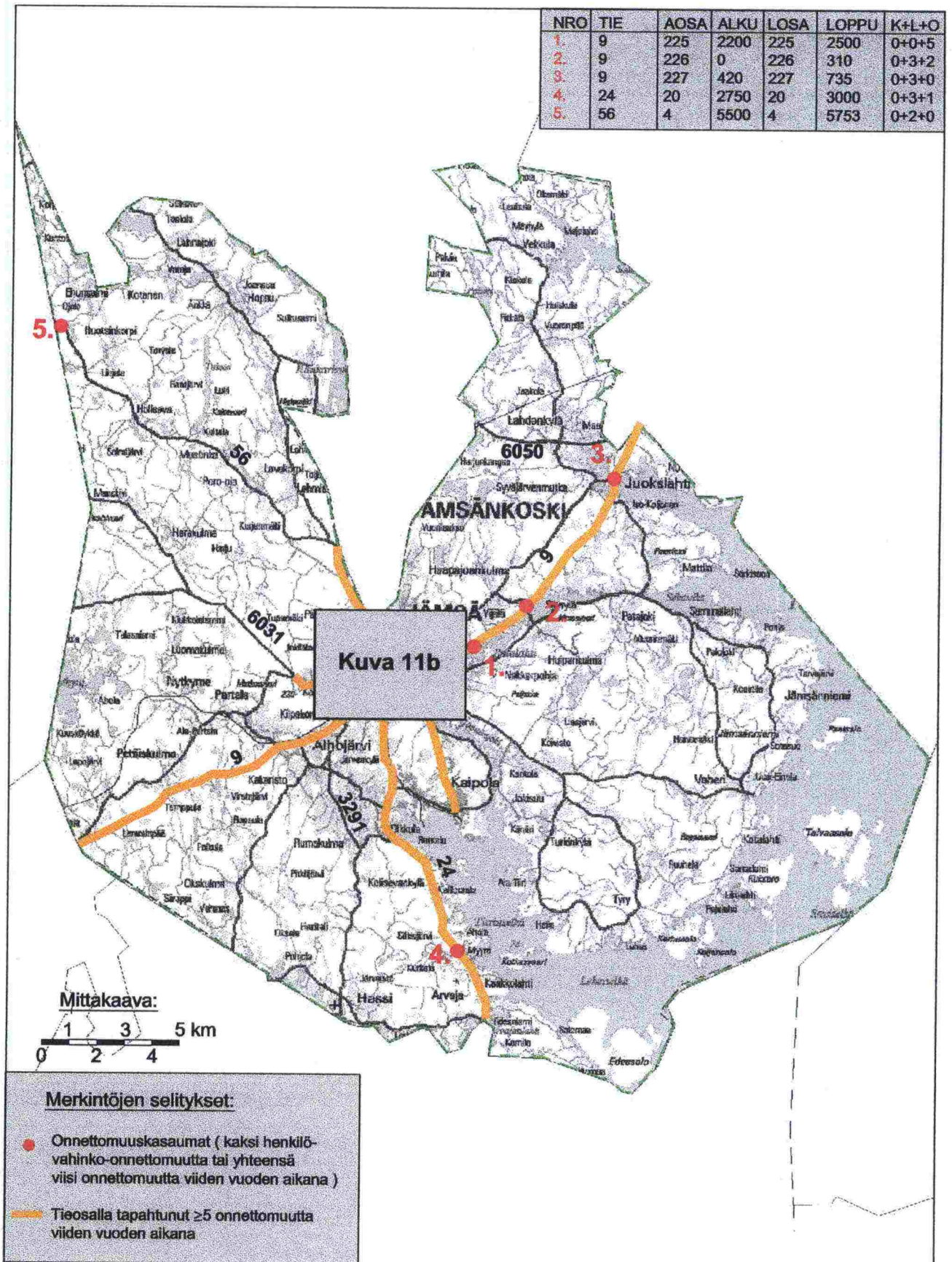
1. Vt:n 9 tieosaa 225, Patalahden uimarannan kohdalla. Tieosuudella on tapahtunut yhteensä viisi omaisuusvahinkoon johtanutta onnettomuutta, joista kaksi oli yksittäisonnettomuuksia. Muut onnettomuudet olivat kääntymis-, peräänajo-, kohtaamis- ja eläinonnettomuuksia.
2. Vt:n 9 tieosalla 226, Säyryläntien (pt 16574) liittymää. Liittymäalueella (\pm 200 m) on tapahtunut yhteensä viisi onnettomuutta, joista kolme johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat yksittäis-, risteämis- ja kevyenliikenteen onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat yksittäisonnettomuuksia (2 kpl).
3. Vt:n 9 tieosaa 227, välillä Moiskalantie (pt 16581) – Äijänrannantie. Tieosuudella on tapahtunut kolme loukkaantumiseen johtanutta yksittäisonnettomuutta.
4. Vt:n 24 tieosaa 20, välillä Peltoniementie – Säkkinientie (Myyrän kohdalla). Tieosuudella on tapahtunut yhteensä neljä onnettomuutta, joista kolme johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat peräänajo- ja hirvionnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat yksittäis- ja kääntymisonnettomuuksia.
5. Kt:n 56 tieosaa 4, lähellä Kuoreveden rajaa 300 metrin matkalla on tapahtunut kaksi loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta. Onnettomuudet olivat yksittäis- ja kohtaamisonnettomuuksia.
6. Vt:n 9 tieosaa 224, kt 56 liittymässä sekä rautatien alikulun kohdalla on tapahtunut yhteensä 10 onnettomuutta, joista kahdeksan tapahtui kt 56 liittymässä. Kantatien liittymässä tapahtuneista onnettomuuksista kaksi johti loukkaantumiseen. Kaikki onnettomuudet olivat risteämisonnettomuuksia. Rautatien alikulun kohdalla tapahtui kaksi omaisuusvahinkoon johtanutta onnettomuutta, jotka olivat risteämis- ja peräänajo-onnettomuuksia.
7. Vt:n 9 tieosaa 224, pt:n 16563 (Saarentie) eritasoliittymän kohdalla (\pm 215 metriä). Tieosuudella on tapahtunut yhteensä viisi onnettomuutta, joista yksi oli loukkaantumiseen johtanut kevyen liikenteen onnettomuus. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat yksittäisonnettomuuksia (2 kpl) sekä kääntymis- ja peuraonnettomuus.
8. Vt:n 9 tieosaa 224, mt:n 6032 (Yhdystie) ja pt:n 16573 (Ruotsulantie) liittymässä on tapahtunut yhteensä 12 onnettomuutta, joista yksi oli loukkaantumiseen johtanut peräänajo-onnettomuus. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat kääntymis- (4 kpl), yksittäis- (3 kpl), risteämisonnettomuuksia (3 kpl) sekä peräänajo-onnettomuus.

9. Vt:9 tieosaa 225, Patalahdentie liittymän kohdalla (Jämsän puoleinen liittymä) on tapahtunut yhteensä seitsemän omaisuusvahinkoon johtanutta onnettomuutta. Onnettomuudet olivat yksittäis- (2 kpl) ja kääntymisonnettomuuksia (2 kpl) sekä kohtaamis-, peräänajo- ja kevyen liikenteen onnettomuus.
10. Kt:n 56 tieosaa 1, Hotelli Jämsän kohdalla. Tieosuudella on tapahtunut kaksi loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta. Onnettomuudet olivat yksittäis- ja risteämisonnettomuuksia.
11. Kt 56 tieosaa 1, Saarentien ja Teollisuuskadun liittymässä. Liittymässä on tapahtunut yhteensä 12 onnettomuutta, joista yksi johti kuolemaan ja neljä loukkaantumiseen. Kuolemaan johtanut onnettomuus oli risteämisonnettomuus. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat risteämisonnettomuuksia (2 kpl) sekä kevyen liikenteen ja yksittäisonnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet (7 kpl) olivat kaikki risteämisonnettomuuksia.
12. Kt 56 tieosaa 1, Seppolantien liittymässä (Viiskulman kiertoliittymä). Seppolantien liittymässä on tapahtunut tarkastelujakson 1994-1998 aikana yhteensä kahdeksan onnettomuutta, joista yksi johti kuolemaan ja kolme loukkaantumiseen. Syksyllä 1995 liittymään rakennettiin kiertoliittymä. Kiertoliittymän rakentamisen jälkeen liittymässä on tapahtunut yhteensä kolme yksittäisonnettomuutta, joista yksi johti loukkaantumiseen.
13. Mt 6040 tieosaa 1, välillä Auvilantien liittymä – Jämsänkosken raja. Tieosuudella on tapahtunut yhteensä neljä onnettomuutta, joista kolme johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat peräänajo-, hirvi- ja kevyen liikenteen onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus oli kohtaamisonnettomuus.
14. Punalantien ja Joonantien liittymää. Liittymässä on tapahtunut yhteensä kolme onnettomuutta, joista kaksi johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat kohtaamis- ja kevyen liikenteen onnettomuuksia. Lisäksi liittymässä tapahtui yksi omaisuusvahinkoon johtanut kohtaamisonnettomuus.
15. Yhdystien (mt 6032), Keskuskadun ja Siltakadun liittymää (Ruusan liittymä). Ruusan liittymässä on tapahtunut yhteensä seitsemän risteämisonnettomuutta, joista yksi johti loukkaantumiseen.
16. Säterintietä, välillä Säterintie 6 – Lindemaninkadun liittymä. Tieosuudella on tapahtunut yhteensä neljä onnettomuutta, joista kaksi oli loukkaantumiseen johtanutta kevyen liikenteen onnettomuutta. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet (2 kpl) olivat kohtaamisonnettomuuksia.
17. Seppolantietä, välillä Viiskulman kiertoliittymä – Seppolan silta. Tieosuudella on tapahtunut yhteensä viisi onnettomuutta, joista kaksi johti loukkaantumiseen. Onnettomuudet olivat kohtaamis- ja kevyen liikenteen onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat yksittäisonnettomuuksia (3 kpl).

18. Koskentie, Seppolantie, Keskuskadun ja Mottilantien liittymä (Arvion kiertoliittymä). Kiertoliittymässä on tapahtunut yhteensä viisi onnettomuutta, joista kaksi johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat risteämis- ja kevyen liikenteen onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet olivat yksittäisonnettomuuksia (2 kpl) ja risteämisonnettomuus.
19. Keskuskatua välillä Keskuskatu 8 – Koulukadun liittymä. Tieosuudella on tapahtunut yhteensä viisi onnettomuutta, joista kaksi johti loukkaantumiseen. Loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet olivat risteämis- ja kevyen liikenteen onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet (3 kpl) olivat risteämisonnettomuuksia.
20. Keskuskadun, Punalantien ja Piispasentien liittymää. Liittymässä on tapahtunut kaksi loukkaantumiseen johtanutta kevyen liikenteen onnettomuutta.

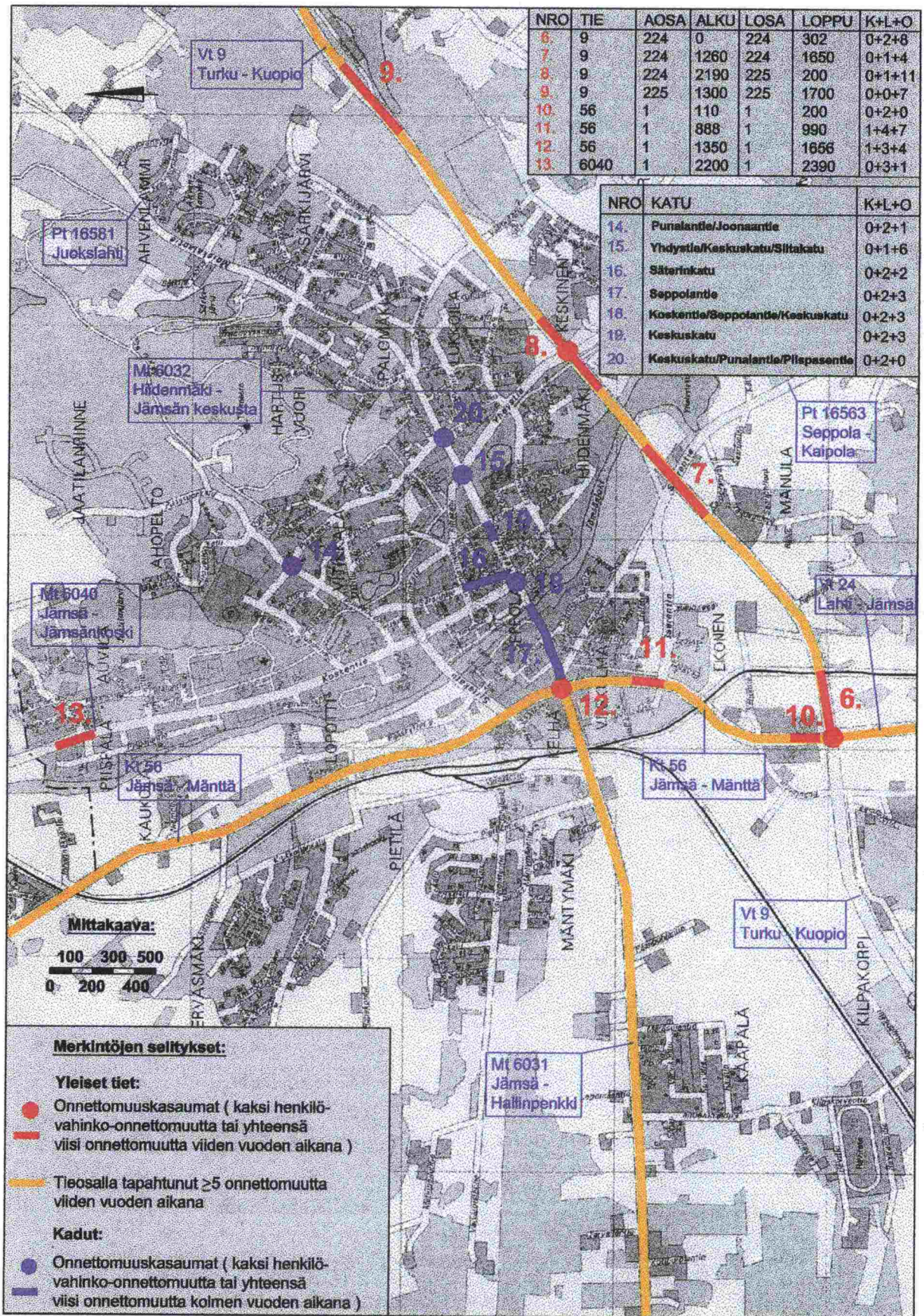
Onnettomuuksien kasautumiskohdat ja vaaralliset tieosat esitetään kuvissa 11a ja 11b (s. 26-27).

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

Kuva 11a Onnettomuuksien kasautumiskohdat ja vaaralliset teiosat haja-asutusalueella

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

Kuva 11b Onnettomuuksien kasautumiskohdat ja vaaralliset tiesat keskustaajamassa

2.2 Tienkäyttäjäkyselyt

Liikenneturvallisuuuden ongelmakohteiden kartoittamiseksi suoritettiin tienkäyttäjäkysely, joista selvitettiin vaaralliseksi tai ongelmalliseksi koettuja kohteita tai tiejaksoja. Kohderyhmiä olivat koulut, päiväkodit, suuret työpai-
kat, kylätoimikunnat sekä ammattiautoilijat. Kyselyjen kohderyhmät valittiin siten, että ne kattoivat koko kaupungin alueen ja koskivat mahdollisimman monia eri liikennemuotojen käyttäjiä. Kyselykaavakkeita lähetettiin yhteensä 778 ja niitä palautettiin yhteensä 256. Ongelmakohteita esitettiin 139.

Kyselyn tulokset ovat osittain samoja kuin onnettomuuksien tapahtumapaikat. Esille tuli kuitenkin myös sellaisia vaaralliseksi koettuja kohteita, joissa liikennevahinkoja ei ole tilastoitu.

Ongelmakohteet esitetään kuvissa 12a-12d (s. 36-39) ja liitteessä 1. Kyselyjen kannalta ongelmalliseksi on katsottu paikka, joka on mainittu kyselytutkimuksessa vähintään kolme kertaa.

Kyselyissä esille tulleita ongelmakohteita olivat useimmiten seuraavat :

Keskuskatu

- Seuraavissa liittymissä :
 - Siltakatu ja Yhdystie (mt 6032) [35 mainintaa]
 - Punalantie ja Pispasentie [14 mainintaa]
 - Palomäentie ja Hartusvuorentie [11 mainintaa]
 - Honkalantie ja Hartusvuorentie [3 mainintaa]

Ruotsulantie – Turkinkyläntie (pt 16573)

- Välillä Patalahdenkatu – Ruotsulan koulu [17 mainintaa]

Kauhkialantie (kt 56)

- Seuraavissa liittymissä :
 - Saarentie ja Teollisuuskatu [15 mainintaa]
 - Rusulantie ja Kähöntie [5 mainintaa]
- Viiskulman kohta [6 mainintaa]

Pääskysmäentie (kt 56)

- Tervasmäentie liittymässä [7 mainintaa]

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

Valtatie 9

- Seuraavissa liittymissä :
 - Yhdystie (mt 6032) ja Ruotsulantie [12 mainintaa]
 - Valtatie 24 ja kantatie 56 (Sirkan liittymä) [6 mainintaa]
 - Hassintie (mt 3291) ja Kilpakorventie [4 mainintaa]
 - Moiskalantie (pt 16583) [3 mainintaa]
- Välillä Hassintie–Sirkan liittymä (vt 9/vt 24/kt 56) [3 mainintaa]

Yhdystie (mt 6032)

Välillä Lukkoilantie – Keskuskatu [12 mainintaa]

Juokslahdentie (mt 6050)

- Seuraavissa liittymissä :
 - Lahdenkyläntie ja Niemenkyläntie [8 mainintaa]

Saarentie (pt 16563)

- Valtatien 9 rampin liittymässä [8 mainintaa]

Mäkitie

- Koko tie [8 mainintaa]

Palomäentie

- Välillä Pasantie – Keskuskatu [8 mainintaa]

Koskentie (mt 6040)

- Seuraavissa liittymissä :
 - Auvilantie [7 mainintaa]
 - Annalantie [6 mainintaa]
 - Sairaalantie [3 mainintaa]
- Parkkipaikat lähellä Siltakadun liittymää [3 mainintaa]
- Kevyen liikenteen väylät [3 mainintaa]

Teollisuuskatu (pt 16563), Kaipola

- Koulutien liittymässä [7 mainintaa]

Hassintie (mt 3291)

- Alhojärven koulun kohdalla [7 mainintaa]

Joonaantie

- Seuraavissa liittymissä :
 - Vitikkalan koulun alakentän liittymässä [7 mainintaa]
 - Punalantie [3 mainintaa]
 - Terveyskuja [3 mainintaa]

Lukkoilantie

- Välillä Lammasmäentie – Yhdystie (mt 6032) [7 mainintaa]

Pääskyläntie

- Koko tiellä [7 mainintaa]

Koulutie, Kaipola

- Välillä koulu – Olkkolantie [7 mainintaa]

Seppolantie (mt 6031)

- Seuraavissa liittymissä :
 - Pietiläntie [5 mainintaa]
 - Paattilantie ja Kelhänkatu [4 mainintaa]

Niemenkyläntie (pt 16583)

- Välillä Juokslahdentie (mt 6050) – vt 9 [5 mainintaa]

Kilpakorventie

- Koko tiellä [4 mainintaa]

Punalantie

- Koko tiellä [4 mainintaa]
- Mäkitien liittymässä [3 mainintaa]

Vaivaroistentie

- Koko tiellä [4 mainintaa]

Vitikkalan koulun piha

- Piha-alueella [4 mainintaa]

Valtatie 24

- Välillä Olkkola – Jämsä [3 mainintaa]

Säyryläntie (pt 16573)

- Sammallahden koulun kohdalla [3 mainintaa]

Siltakatu

- Seuraavissa liittymissä :
 - Kiertoliittymä [3 mainintaa]
 - Lamminsuontie, Lindemaninkatu ja Pukkilankatu [3 mainintaa]

Valionkatu

- Koko tiellä [3 mainintaa]

2.3 Haastattelut ja maastokäynnit

Liikenneturvallisuuden ongelmakohteiden kartoittamiseksi tehtiin haastatelluja ja maastokäyntejä, joissa selvitettiin vaaralliseksi tai ongelmalliseksi koettuja kohteita tai tiejaksoja. Työn aikana haastateltiin Sami Peltosta (Jämsän kihlakunnan poliisilaitos), Pentti Kangasta (Jämsän kaupunki) sekä Taisto Halttusta (Keski-Suomen tiepiiri).

Haastatteluissa ja maastokäynneillä tuli esille seuraavia ongelmia ja puutteita:

Valtatie 9

- Vt:n 9 ja Kilpakorventien liittymä on erittäin hankala havaita Kilpakorventieltä tultaessa.
- Pienamintien liittymästä puuttuu väistötila. Lisäksi keskustan suuntaan johtavan kevyen liikenteen yhteyden liittymä on leveä (liittymän kaventaminen).
- Vt:n 9 ja Yhdystien (mt 6032) liittymän [60 km/h] sekä vt:n 9, vt:n 24 ja kt:n 56 liittymien [50 km/h] molemmin puolin nopeusrajoituksen maalaaminen vt:n 9 ajorataan.
- Vt:llä 9 on runsaasti suojaamattomia kallioleikkauksia lähellä tien reunaa.
- Vt:n 9 suoja-alueilla tulisi suorittaa näkemäraivaksia (hervivaara-alue)

Kantatie 56

- Kevyen liikenteen väylä puuttuu väliltä Asemakatu – Tervasmäentie sekä väliltä Tervasmäentie - Jämsänkoski.
- Viitoitus puuttuu välillä Saarentie – Viiskulman kiertoliittymä olevalle kevyen liikenteen väylälle.
- Puutteellinen valaistus välillä Nesteen huoltamo – Viiskulman kiertoliittymä.
- Tervasmäentien liittymässä on turvattomat kevyen liikenteen olosuhteet. Lisäksi näkemät ovat huonot Tervasmäen asuntoalueen suunnalta.
- Kauhkialantien (kt 56), Saarentien ja Teollisuuskadun liittymä on ruuhkainen, vaikea ja vaarallinen.
- TB:n huoltamon/Tammer-Dieselin liittymä on leveä.
- Kähöntieltä ja Rusulantieltä puuttuvat kevyen liikenteen yhteydet Kesolille ja linja-autopysäkeille.
- Pääskysmäentien (kt 56) ja Pääskyläntien liittymässä huonot näkemät vasempaan keskustan suuntaan.

Valtatie 24

- Arvajan koulun kohdalla ajonopeudet suuria (nykyinen nopeusrajoitus 100 km/h).
- Vt:llä 24 on runsaasti suojaamattomia kallioleikkauksia lähellä tien reunaa.
- Vt:n 24 suoja-alueilla tulisi suorittaa näkemäraivaksia (hervivaara-alue)

Yhdystie (mt 6032)

- Kevyen liikenteen väylä puuttuu väliltä Lukkoilantie – Keskuskatu
- Huono valaistus (valaistuksen uusiminen)

Saarentie

- Kevyen liikenteen väylä puuttuu väliltä Kauhkialantie (kt 56) – Paavolan-
katu
- Moottorikelkkareitti kulkee Saarentien (pt 16563) ja vt 9 rampin liittymän
kautta. Lisäksi näkemät rampilta Kaipolan suuntaan ovat huonot.

Keskuskatu

- Keskuskadun, Siltakadun ja Yhdystien (mt 6032) liittymä on laaja ja
ruuhkautuu helposti. Kaupunki rakentaa vuonna 1999 kohteeseen kierto-
liittymän.
- Palomäentien ja Hartusvuorentien liittymissä on huonot näkemät Kes-
kuskadulle.
- Honkalantien liittymästä on huonot näkemät Keskuskadulle. Lisäksi ke-
vyen liikenteen yhteydet Honkalantieltä ja Hartusvuorentieltä suojielle
ja linja-autopysäkille puuttuvat.
- Pispasantien ja Punalantien liittymissä olevat kärkikolmio tulisi korvata
stop-merkeillä.

Palomäentie

- Väliltä Keskuskatu-Patalahdebkatu (Valiokatu) puuttuu kevyen liikenteen
väylä.
- Turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat.

Muut kohteet:

- Lukkoilantieltä välillä Lammasmäentie – Yhdystie (mt 6032) puuttuu ke-
vyen liikenteen väylä.
- Seppolantien (mt 6031) ja Pietiläntien liittymässä huonot näkemät kes-
kustan suuntaan (penger ja huoltoaseman mainostaulu näkemäesteenä).
- Joonaantiellä Vitikkalan koulun alakentän liittymä on turvaton kevyelle lii-
kenteelle.
- Lindemaninkadulta puuttuu kevyen liikenteen väylä väliltä Siltakatu –
Säterintie.

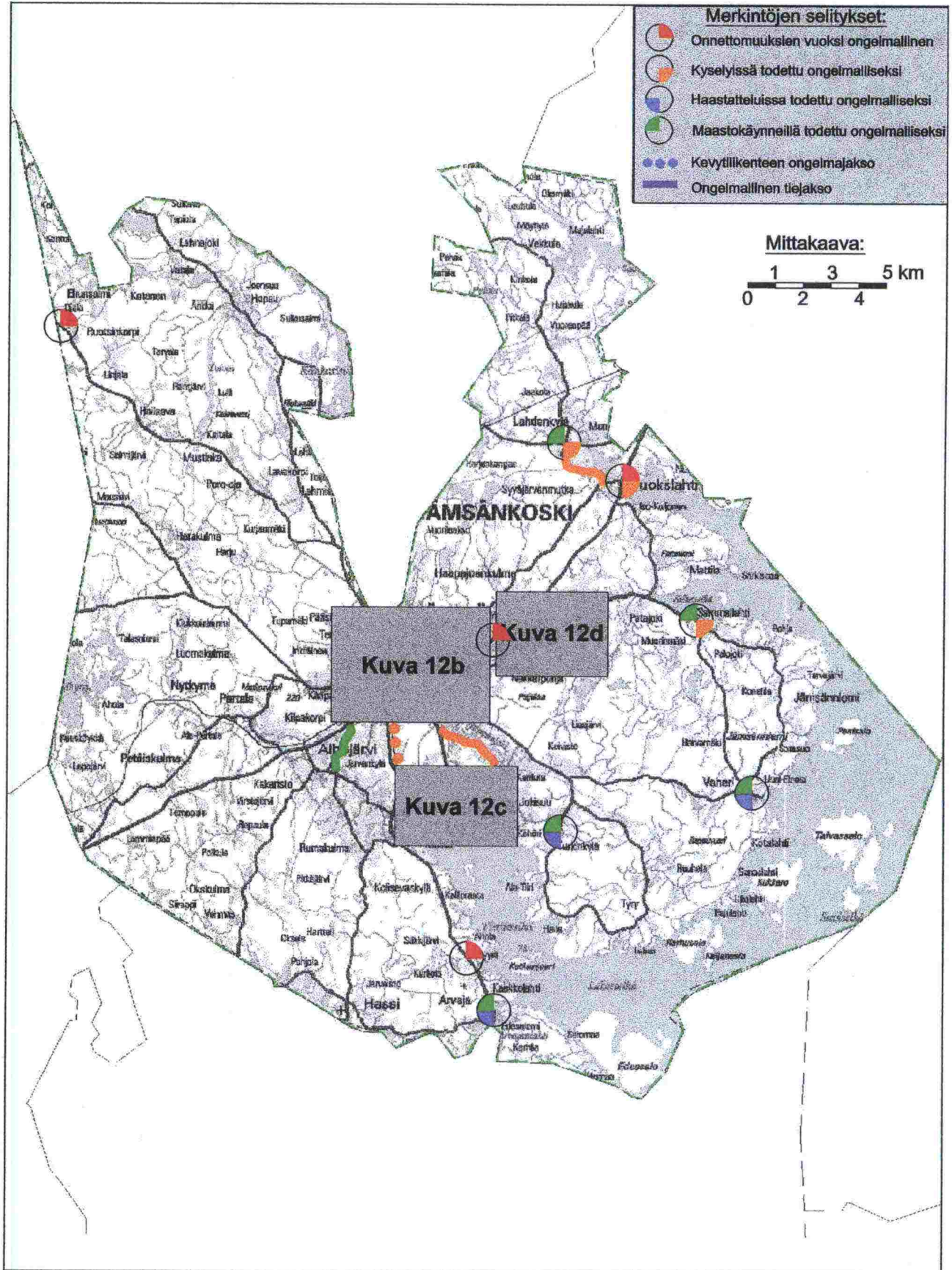
- Vaivaroistentie on huonokuntoinen (etenkin kelirikkoaikana). Lisäksi kevyen liikenteen väylä puuttuu Vaivaroistentien ja Mäntymäen asuntoalueilta.
- Tervasmäentiellä ajonopeudet ovat korkeita.
- Kilpakorventien rautatien tasoristeyksen talvikunnossapito on hankalaa.
- Kilpakorventien ja Rahtarinkadun liittymässä on huonot näkemät Kilpakorventieltä Rahtarinkadulle.
- Osalta Olkkolantietä (pt 16565) puuttuu valaistus.
- Tehtaankadun (pt 16563) ja Koulutien liittymä Kaipolassa on turvaton kevyelle liikenteelle.
- Hulkiolahdentien (pt 16565) ajonopeudet korkeita Hulkiolahdentien asuntoalueen kohdalla (nykyinen nopeusrajoitus 80 km/h). Lisäksi suoja- tie Tiirinniementien liittymässä on turvaton.
- Säyryläntiellä (pt 16573), Sammallahden koulun kohdalla on korkeat ajonopeudet (nykyinen nopeusrajoitus 80 km/h).
- Himoshotellin kohdalla Säyryläntiellä (pt 16573) on turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat (Himoksen alueella on paljon ajoneuvo- ja kevytliikennettä. Lisäksi Säyryläntieltä väliltä Hiidenmäki – Säyrylä puuttuu kevyen liikenteen väylä.
- Loilontieltä (Himoksen alue) puuttuu kevyen liikenteen väylä väliltä Säyryläntie (pt 16573) – pysäköintialue. Talvikaudella erittäin paljon liikennettä välillä hotelli – hiihtokeskus.
- Hassintiellä (mt 3291), Alhojärven koulun kohdalla ajonopeudet ovat korkeita (nykyinen nopeusrajoitus 80 km/h)
- Ruotsulantieltä (pt 16573) ja Turkinkyläntieltä (pt 16567) väliltä Patalahdenkatu - Ruotsulan koulu puuttuu kevyen liikenteen väylä (Keski-Suomen tiepiiri rakentaa vuonna 1999).
- Juokslahdentien (mt 6050), Lahdenkyläntien (pt 16583) ja Niemenkyläntien (pt 16583) liittymässä huonot näkemät Korpilahden suuntaan.
- Vaherintien (pt 16567), Heinäseläntien (pt 16573) ja Pajulahdentien liittymässä on huonot näkemät Pajulahdentieltä tultaessa (Pajulahdentien liittymän siirto).
- Turkinkyläntieltä (pt 16571) Tenhilän kohdalta puuttuu mutkan varoitusmerkki. Lisäksi nopeusrajoituksen mutkan kohdalla tulisi olla 40 km/h.

Haastatteluissa ja maastokäynneillä esille tulleet ongelmakohteet esitetään kuvissa 12a-12d (s. 36-39)

2.4 Nopeusvalvonta

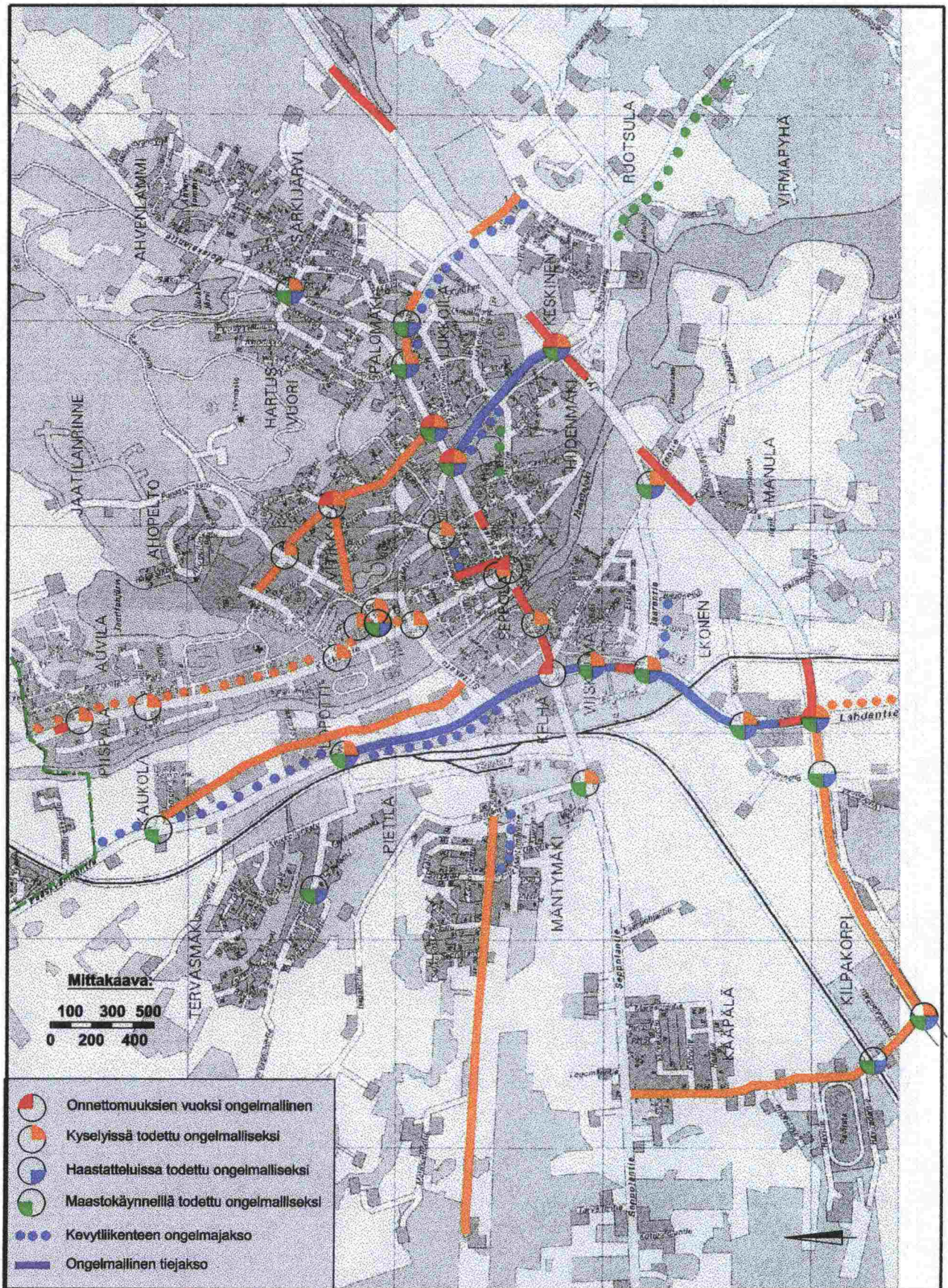
Tienkäyttäjät esittivät useita tiejaksoja, jossa heidän mielestään ajonopeudet ovat nopeusrajoitusta selvästi korkeampia. Poliisin nopeusvalvontakohteiksi esitettiin mm.

- Keskuskatu [18 mainintaa]
- Seppolantie [8 mainintaa]
- Tehtaankatu [6 mainintaa]
- Joonantie [6 mainintaa]
- Valtatie 9 [5 mainintaa]
- Pääskyläntie [4 mainintaa]
- Punalantie [4 mainintaa]
- Kauhkialantie (kt 56) [4 mainintaa]
- Turkinkyläntie (pt 16571) [4 mainintaa]
- Koskentie [3 mainintaa]
- Auvilantie [3 mainintaa]
- Sairaalanatie [3 mainintaa]
- Vaivaroistentie [3 mainintaa]
- Hassintie (mt 3291) [3 mainintaa]

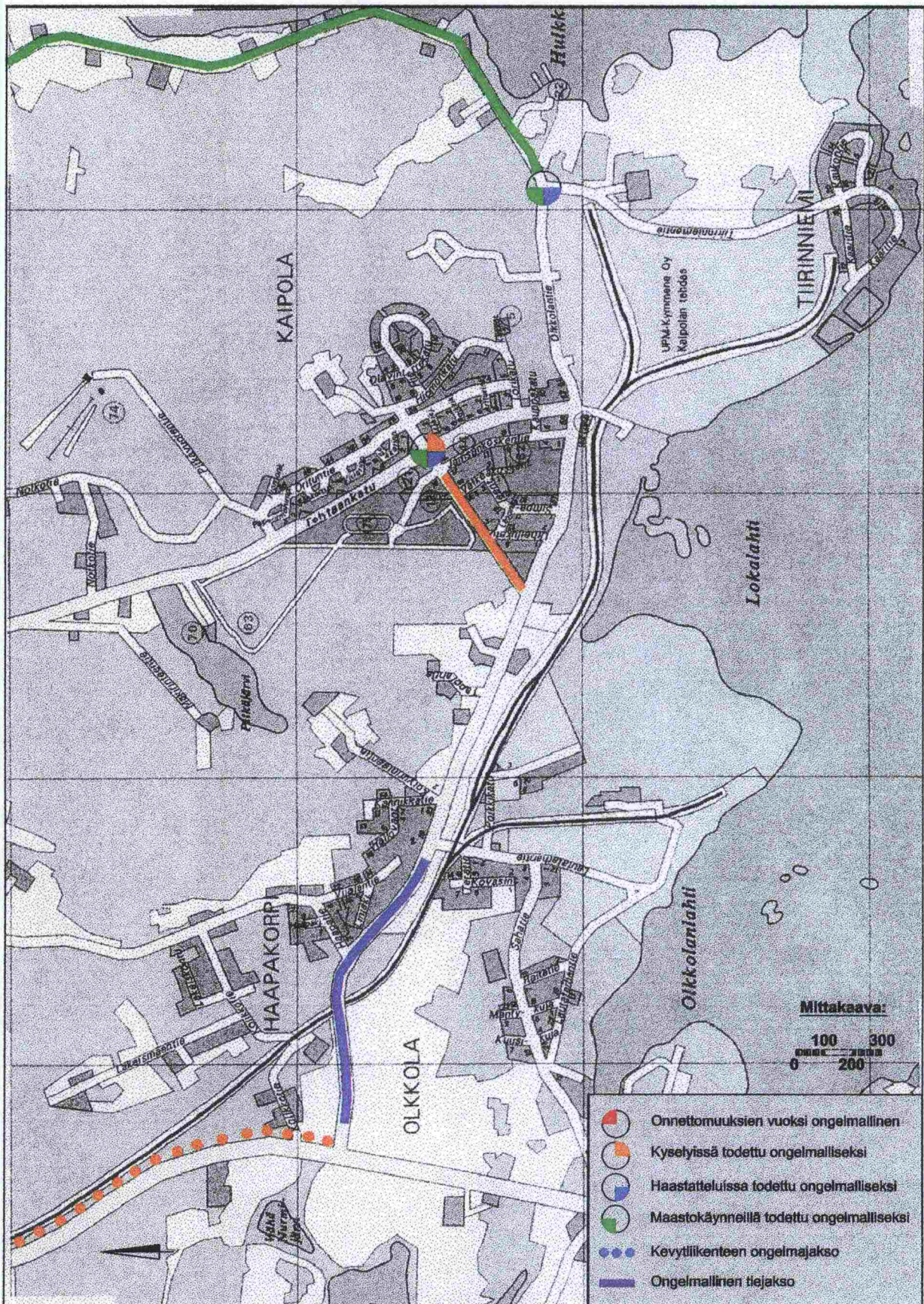
Kuva 12a Liikenneturvallisuuden ongelmakohteet haja-asutusalueella

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

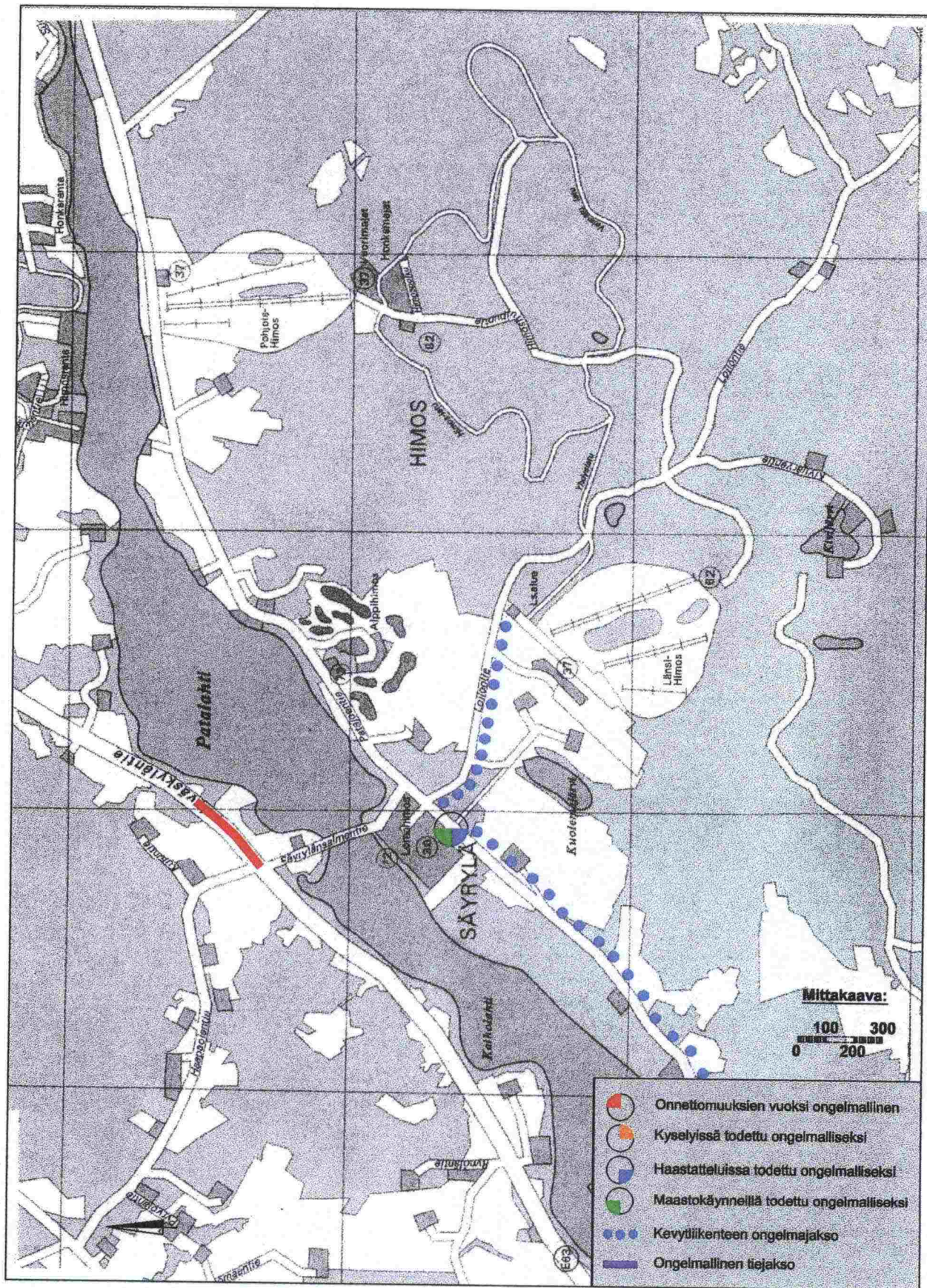
Kuva 12b Liikenneturvallisuuden ongelmakohteet Jämsän keskus-
 taajamassa

MAANKÄYTTÖ JA LIIKENNE

Kuva 12c Liikenneturvallisuuksuunnitelma Kaipolan – Olkkolan taajamissa

LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

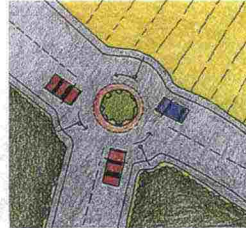

Kuva 12d

Liikenneturvallisuuksuunnitelma Himoksen alueella

3. PARANNUSEHDOTUKSET

Maastokäyntien yhteydessä määritettiin ongelmakoh-
teiden parantamisehdotuksia. Maastotarkasteluihin
osallistuivat Taisto Halttunen (Keski-Suomen tiepiiri),
Pentti Kangas (Jämsän kaupunki), Sami Peltonen
(Jämsän kihlakunnan poliisilaitos) ja Markku Uusitalo
(Tielaitos, Konsultointi).

Parannuskohteita valokuvattiin ja kohteista laadittiin hankekortit, joissa pa-
rannuskohteet jaettiin kolmeen kiireellisyysluokkaan. Parannusehdotukset on
esitetty kuvissa (s. 55-58). Lisäksi jokaisesta kohteesta tehtiin suunnittelu-
kortti. Esimerkki suunnittelukortista on liitteessä 2.

3.1 Toimenpideohjelman laadintaperiaate

Yleisten teiden osalta parannusehdotusten mukaisille toimenpiteille laskettiin
henkilövahinko-onnettomuusvähenemät (heva-vähenemät). Laskennat suo-
ritettiin TARVA-ohjelmalla.

Yleisten teiden toimenpiteet on asetettu kolmeen toimenpideryhmään en-
simmäisen vuoden tuottoasteen ja kustannusarvion perusteella:

- Toimenpideluokka I tuottoaste yli 100 % tai yksittäisen toimenpiteen
kustannukset alle 10 000 mk
- Toimenpideluokka II tuottoaste 10 - 100 % tai yksittäisen toimenpiteen
kustannukset 10 000 – 20 000 mk
- Toimenpideluokka III tuottoaste alle 10 % tai yksittäisen toimenpiteen
kustannukset yli 20 000 mk

Jämsän kaupungin katuverkon ja muun tieverkon toimenpiteet on asetettu
järjestykseen kustannusarvion perusteella.

Tuottoaste on laskettu ensimmäisen vuoden heva-onnettomuussäästöjen ja
rakennuskustannusten suhteena. Heva-onnettomuuden kustannuksena on
käytetty 975 800 mk/heva-onnettomuus (Tieliikenteen ajokustannukset
1995).

3.2 Toimenpideluokka I

1A Nopeusrajoitusten alentaminen Jämsän ja Kaipolan taajamien kohdalla

Saarentielle välille valtatie 9 ramppi – Kaipolanväylä ehdotetaan nopeusrajoituksen alentamista 80 km/h → 70 km/h sekä Yhdystien (mt 6032) nopeusrajoitusta 50 km/h välillä Lukkoilantie – Keskuskatu alennettavaksi 40 km/h. Kaipolan taajamassa Tehtaankadun (pt 16563) nopeusrajoitusta välillä Olkkolantie (pt 16565) – Koulutie sekä Olkkolantie nopeusrajoitusta välillä Koulutie – Tehtaankatu ehdotetaan laskettavaksi 50 km/h → 40 km/h. Asuntoalueiden, joilla nykytilanteessa on voimassa nopeusrajoitus 50 km/h lasketaan 40 km/h. Nykyiset aluerajoitukset 30 km/h Jämsän keskustaajamassa ja Kaipolan taajamassa muutetaan aluerajoitukseksi 40 km/h. Uudet aluerajoitukset esitetään liitteessä 4.

Nopeustason laskemisella on suuri merkitys erityisesti kevyen liikenteen onnettomuuksien vakavuuteen. Jos auto törmää 50 km/h nopeudella jalankulkijaan, kuolee jalankulkija 40 % tapauksista. Ajonopeuden ollessa 40 km/h kuolee jalankulkija 15 % tapauksista.

2A Yhdystien (mt 6032), Keskuskadun ja Siltakadun liittymä

Ruusan liittymässä on tarkastelujakson 1994-1998 aikana tapahtunut yhteensä seitsemän onnettomuutta, joista yksi johti loukkaantumiseen. Liittymän ongelmiksi on koettu liittymän ruuhkautuminen ja laajuus sekä Keskuskadun ajonopeudet.

Ruusan liittymään rakennetaan vuonna 1999 kiertoliittymä. Keskuskadun nopeusvalvontaa tehostetaan.

3A Ruotsulantie – Turkinkyläntie (pt 16573)

Tieosuuden ongelmaksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute väliltä Patalahdenkatu – Ruotsulan koulu.

Välille Patalahdekatu – Ruotsulan koulu valmistuu kevyen liikenteen väylä syksyllä 1999.

4A Valtatien 9, Yhdystien (mt 6032) ja Ruotsulantien (pt 16573) liittymä (Hiidenmäen liittymä)

Hiidenmäen liittymässä on sattunut tarkastelujakson aikana yhteensä 10 onnettomuutta, joista yksi johti loukkaantumiseen. Liittymän ongelmaksi on koettu liittymän ruuhkautuminen ja valtatie korkeat ajonopeudet.

Nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalaamalla nopeusrajoitus 60 km/h valtatie 9 ajorataan sivutieliittymien molemmin puolin. Lisäksi liittymän ajoratamaalauksin toteutettua kanavointia ehdotetaan korvattavaksi saarekkein rakennetulla kanavoinnilla.

5A Valtatien 9, valtatie 24 ja kantatie 56 liittymä (Sirkan liittymä)

Nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalaamalla nopeusrajoitus 50 km/h valtateiden 9 ja 24 ajorataan kiertoliittymän molemmin puolin.

6A Valtatie 24, Arvajan koulun kohta

Valtatiellä 24 Arvajan koulun kohdalla on tapahtunut tarkastelujakson aikana yksi loukkaantumiseen johtanut onnettomuus. Kohteen ongelmaksi on koettu valtatie ajonopeudet.

Valtatien nopeusrajoitusta 100 km/h ehdotetaan laskettavaksi 80 km/h välillä Edesniementie – Säviänsalmentie.

7A Valtatie 9, valtatie 24 ja Juokslahdentie (mt 6050)

Valtatiellä 9 on tapahtunut yhteensä 24 eläinonnettomuutta, joista 15 hirvionnettomuuksia. Valtatiellä 24 on tapahtunut yhteensä 12 eläinonnettomuutta, joista yhdeksän hirvionnettomuuksia. Juokslahdentiellä (mt 6050) on tapahtunut yhteensä neljä eläinonnettomuutta.

Teiden suoja-alueilla ehdotetaan tehtäväksi tehostettuja vesakkoraivauksia.

8A Pääskysmäentien (kt 56) ja Pääskyläntien liittymä

Pääskyläntien liittymän ongelmiksi on koettu huonot näkemät Jämsän keskustan suuntaan. Lisäksi Pääskysmäentiellä lähellä kantatien liittymää on turha nopeusrajoitusmerkki 80 km/h.

Liittymässä tehdään näkemäraivaus. Lisäksi nopeusrajoitusmerkki poistetaan Pääskyläntien pohjoispäästä.

9A Hassintie (mt 3291), Alhojärven koulun kohta

Hassintien ongelmaksi on koettu korkeat ajonopeudet, tien kapeus ja mutkaisuus sekä tievalaistuksen puuttuminen.

Hassintien nopeusrajoitusta ehdotetaan laskettavaksi nykyisellä 80 km/h nopeusrajoitusalueella 60 km/h. Lisäksi nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalaamalla nopeusrajoitus 60 km/h Hassintien ajorataan koulun kohdalla.

10A Kauhkialantien (kt 56), Rusulantien ja Kähöntien liittymä

Rusulantien ja Kähöntien ongelmiksi on koettu turvattomat kevyen liikenteen olosuhteet.

Kevyen liikenteen olosuhteita ehdotetaan parannettavaksi rakentamalla kevyen liikenteen yhteydet Kesoillille ja Kauhkialantien linja-autopysäkille.

11A Kilpakorventien, Rahtarikadun ja Rakentajankadun liittymä

Kilpakorventien Rahtarikadun ja Rakentajankadun liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät.

Liittymässä tehdään näkemäraivaus.

12A Juokslahdentien (mt 6050), Lahdenkyläntien (pt 16583) ja Niemenkyläntien (pt 16583) liittymä

Liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät Juokslahdentiellä Korpilahden suuntaan.

Lahdenkyläntien ja Niemenkyläntien liittymissä tehdään näkemäraivaus.

13A Keskuskadun, Piispasentien ja Punalantien liittymä

Piispasentien ja Punalantien liittymässä on tapahtunut tarkastelujakson 1996-1998 aikana kaksi loukkaantumiseen johtanutta kevyen liikenteen onnettomuutta. Liittymän ongelmiksi on koettu ajoneuvoliikenteen ajonopeudet (polkupyöräilijät ja moottoriliikenne).

Piispasentien ja Punalantien liittymiin ehdotetaan kärkikolmioita korvattavaksi stop-merkein. Keskuskadun nopeusvalvontaa tehostetaan.

14A Keskuskadun, Palomäentien ja Hartusvuorentien liittymä

Palomäentien ja Hartusvuorentien liittymässä on tapahtunut tarkastelujakson 1996-1998 aikana kaksi omaisuusvahinkoon johtanutta onnettomuutta. Liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät.

Palomäentien ja Hartusvuorentien liittymissä ehdotetaan tehtäväksi näkemäraivaus.

15A Turkinkyläntie (pt 16571), Tenhilän kohta

Tenhilän kohdan ongelmaksi on koettu vaarallinen mutka (mutkan varoituserkit puuttuvat).

Mutkaan ehdotetaan asennettavaksi mutkanmerkit sekä nopeussuositus 40 km/h (nykyinen nopeusrajoitus 80 km/h).

16A Kaipolanraitti

Välillä Saarentie – Kaipolanraitti olevalle kevyen liikenteen väylälle puuttuu viitoitus Saarentien suunnan kevyelle liikenteelle.

Väylän viitoitusta ehdotetaan parannettavaksi.

3.3 Toimenpideluokka II**1B Valtatien 9, Hassintien (mt 3291) ja Kilpakorventien liittymä**

Liittymän havaittavuus sivusuunnilta on huono. Lisäksi Kilpakorventieltä puuttuu liittymäsaareke.

Kilpakorventien liittymään ehdotetaan rakennettavaksi liittymäsaareke. Kilpakorventiellä valtatie liittymässä oleva stop-merkki siirretään liittymässä olevaan valaisinpylvääseen ja stop-merkin ennakkomerkki siirretään 50 metrin päähän valtatie liittymästä. Lisäksi Hassintien ja Kilpakorventien ajoratoihin ehdotetaan maalattavaksi pysäytysviivat.

Kuva 13 Valtatien 9 ja Kilpakorventien (1B) liittymään ehdotetaan rakennettavaksi liittymäsaareke. Liittymässä oleva stop-merkki siirretään valaisinpylvääseen ja stop-merkin etumerkki siirretään 50 metrin päähän valtatie liittymästä

2B Kauhialantien (kt 56) ja TB:n / Tammer-Dieselien liittymä

TB:n / Tammer.Dieselien liittymä on koettu leveäksi ja epäselväksi.

Liittymäaluetta ehdotetaan kavennettavaksi rakentamalla TB:lle ja Tammer-Dieselille erilliset liittymät piha-alueen kumpaankin reunaan sekä rakentamalla liittymien välialueelle istutuskaisia.

3B Pääskysmäentien (kt 56) ja Tervasmäentien liittymä

Pääskysmäentien ja Tervasmäentien liittymässä on tapahtunut yksi loukkaantumiseen johtanut kevyen liikenteen onnettomuus. Liittymän ongelmaksi on koettu ajonopeudet Pääskysmäentiellä.

Nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalaamalla nopeusrajoitus 60 km/h Pääskysmäentien ajorataa sivutieliittymien molemmin puolin. Lisäksi Tervasmäentien liittymiin maalataan pysäytysviivat. Kantatien 56 nopeusvalvontaa tehostetaan.

4B Säyryläntie (pt 16573), Sammallahden koulun kohta

Ajonopeudet Säyryläntiellä Sammallahden koulun kohdalla on koettu korkeiksi.

Nopeusrajoitusta ehdotetaan laskettavaksi 80 km/h → 60 km/h.

5B Saarentien (pt 16563) ja valtatie 9 rampin liittymä

Liittymän ongelmiksi on koettu Saarentien korkeat ajonopeudet sekä huonot näkemät rampilta Kaipolan suuntaan.

Saarentien nopeusrajoitusta 80 km/h ehdotetaan alennettavaksi 70 km/h välillä Kaipolanväylä – vt:n 9 ramppi. Lisäksi rampin yläpään ehdotetaan tehtäväksi sirotepintausta ja liittymässä oleva kärkikolmio vaihdettavaksi stop-merkkiin.

6B Valtatie 9 ja valtatie 24

Tieosuuden ongelmaksi on koettu suojaamattomat kallioleikkaukset tien sisä- ja ulkoluiskissa.

Valtateiden kallioleikkauksia ehdotetaan suojattaviksi kaiteilla tai kallioleikkauksia avarrettaviksi.

7B Pääskysmäentie (kt 56)

Pääskysmäentien ongelmaksi on koettu huono valaistus välillä keskustan kiertoliittymä - Nesteen huoltamo.

Tieosuuden valaistusta ehdotetaan uusittavaksi.

8B Tehtaankadun (pt 16563) ja Koulutien liittymä

Tehtaankadun ja Koulutien liittymän ongelmiksi on koettu turvattomat kevyen liikenteen olosuhteet. Tehtaankadulla on paljon Kaipolan tehtaille suuntautuvaa raskasta liikennettä. Tehtaankadun ajonopeudet on myös koettu korkeiksi.

Kevyen liikenteen olosuhteita ehdotetaan parannettavaksi siirtämällä nykyinen suojatie Koulutien liittymän pohjoispuolelle (edellyttää valaisinpylvään siirtoa) sekä rakentamalla suojatiesaareke Tehtaankadulle Koulutien liittymään. Lisäksi Tehtaankadun linja-autopysäkeille ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen yhteydet. Tehtaankadun nopeusvalvontaa tehostetaan.

Kuva 14 Tehtaankadulla (8B) ja Koulutien liittymässä oleva suojatietä ehdotetaan siirrettäväksi liittymän pohjoispuolelle ja suoja-tielle rakennettavaksi suojatiesaareke. Lisäksi Tehtaankadun la-pysäkeille ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen yhteydet.

9B Valtatien 9 ja Pienamintien liittymä

Liittymän ongelmiksi on koettu valtatie liikenteen vilkkaus sekä turvaton kääntyminen valtatieltä Pienamintielle.

Valtatielle Pienamintien liittymään ehdotetaan rakennettavaksi väistötila.

10B Yhdystie (mt 6032)

Yhdystien ongelmiksi on koettu huono valaistus.

Yhdystien valaistusta ehdotetaan uusittavaksi.

11B Juokslahdentien (mt 6050), Lahdenkyläntien (pt 16583) ja Niemenkyläntien (pt 16583) liittymä

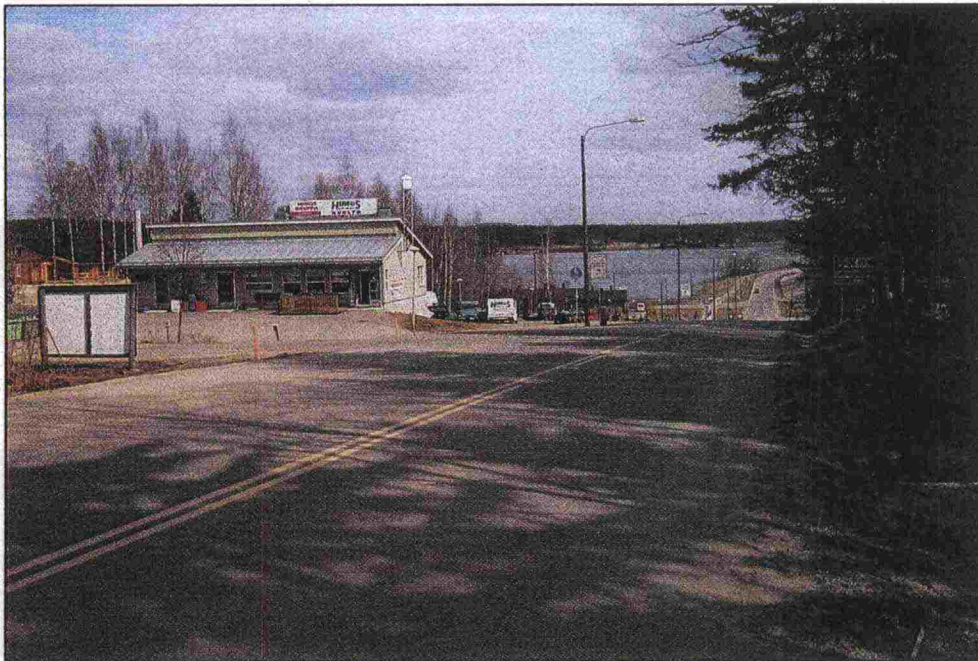
Liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät Juokslahdentiellä Korpilahden suuntaan.

Näkemiä ehdotetaan parannettavaksi laskemalla Juokslahdentien tasausta paikallistien liittymästä Korpilahden rajan suuntaan. Lisäksi Niemenkyläntielle Juokslahdentien liittymään ehdotetaan rakennettavaksi liittymäsaareke.

12B Säyryläntie (pt 16573), Himoshotellin kohta

Himoshotellin kohdan ongelmiksi on koettu turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat sekä Säyryläntien korkeat ajonopeudet.

Nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalamalla nopeusrajoitus 60 km/h Säyryläntien ajorataan sekä lisäämällä nopeusrajoitusmerkkeihin herätevarret. Ajonopeuksia hillitsemiseksi Säyryläntien ajorataa ehdotetaan karhittavaksi (tärinäraidat) Himoshotellin kohdalla. Lisäksi kevyen liikenteen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi asentamalla hotellin kohdalle pyöräilijöitä – varoitusmerkki.

Kuva 15 Himoshotellin kohdan (12B) nopeusrajoituksen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi maalamalla Säyryläntien ajorataan nopeusrajoitus 60 km/h sekä lisäämällä herätevarret nopeusrajoitusmerkkeihin. Lisäksi kevyen liikenteen havaittavuutta ehdotetaan parannettavaksi asentamalla hotellin kohdalle pyöräilijöitä - varoitusmerkki

13B Keskuskadun, Honkalantien ja Hartusvuorentien liittymä

Honkalantien ja Hartusvuorentien liittymän ongelmiksi on koettu huonot näkemät Honkalantieltä Juokslahden suuntaan Keskuskadulle sekä Keskuskadun kevyen liikenteen väylälle.

Keskuskadun ja Honkalantien liittymässä tehdään näkemäraivaus. Lisäksi liittymässä ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen yhteydet Keskuskadun suojatielle ja linja-autopysäkeille.

14B Palomäentien ja Kumpulantien liittymä

Palomäentien ongelmaksi on koettu mäki, jonka kohdalla huonot näkemät. Palomäentien varressa päiväkotia ja asuntoaluetta, jotka synnyttävät paljon kevyttä liikennettä.

Ajonopeuksien hidastamiseksi Palomäentien ja Kumpulantien liittymää ehdotetaan rakennettavaksi korotettuliittymä.

15B Seppolantien (mt 6031) ja Pietiläntien liittymä

Pietiläntien liittymässä on sattunut yksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus. Liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät Pietiläntieltä Seppolantielle Jämsän keskustan suuntaan.

Näkemäesteenä olevaa huoltamon mainostaulua ehdotetaan poistettavaksi. Lisäksi Seppolantiella ehdotetaan tehtäväksi näkemäleikkausta vasempaan huoltamon suuntaan.

16B Joonantien ja Vitikkalan koulun liittymä

Vitikkalan koulun liittymän ongelmaksi on koettu liittymän turvattomuus kevyelle liikenteelle sekä Joonantien ajoneuvoliikenteen nopeudet.

Liittymän kevyen liikenteen olosuhteita ehdotetaan parannettavaksi korottamalla koulun liittymä ja katkaisemalla liittymä moottoriajoneuvoliikenteeltä. Polkupyöräilijöiden ajonopeuksia ehdotetaan alennettavaksi siirtämällä nykyisen kevyen liikenteen väylän ja Joonantien liittymää Vitikkalan suuntaan.

17B Tervasmäentien ja Tuppulankujan liittymä

Tervasmäentien ja Tuppulankujan liittymän ongelmiksi on koettu turvaton kevyen liikenteen ylityskohta (leikkikentän kohta) sekä ajonopeudet Tervasmäentiellä. Lisäksi liittymän kohdalla on kirjastoauton pysähtymispaikka.

Tervasmäentien ja Tuppulankujan liittymää ehdotetaan korotettavaksi. Kirjastoautolle ehdotetaan rakennettavaksi Tervasmäentielle levike pysähtymistä varten. Tervasmäentien nopeusvalvontaa tehostetaan.

3.4 Toimenpideluokka III

1C Hulkkionlahdentie (pt 16565)

Hulkkionlahdentien ongelmiksi on koettu turvaton kevyen liikenteen ylityskohta Tiirinniementien liittymässä sekä Hulkkionlahdentien ajonopeudet (asuntoalue).

Tiirinniementien liittymään ehdotetaan rakennettavaksi suojatiesaareke. Lisäksi Hulkkionlahdentien nopeusrajoitusta lasketaan 80 km/h → 60 km/h välillä Tiirinniementie – Kaipolanväylä (pt 16563).

2C Kauhkialantien (kt 56), Saarentien ja Teollisuuskadun liittymä

Saarentien ja Teollisuuskadun liittymässä on tapahtunut yhteensä kahdeksan onnettomuutta, joista yksi johti kuolemaan ja kaksi loukkaantumiseen. Onnettomuuksista seitsemän oli risteämisonnettomuuksia. Liittymän ongelmiksi on koettu liittymän ruuhkautuminen, veden kerääntyminen liittymäalueelle sekä huono talvikunnossapito.

Liittymän turvallisuutta ehdotetaan parannettavaksi rakentamalla siihen kiertoliittymä ja uusimalla tievalaistus. Lisäksi Kauhkialantien mäkeen ehdotetaan tehtäväksi sirotepintausta. Kohde on Keski-Suomen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelman toimenpideohjelmassa vuodella 2001.

PARANNUSEHDOTUKSET

Kuva 16 Kauhkialantien, Saarentien ja Teollisuuskadun liittymään (2C) rakennetaan kiertoliittymä sekä tievalaistus. Lisäksi Kauhkialantien mäkeen ehdotetaan tehtäväksi sirotepinta.

3C Pääskysmäentie (kt 56)

Pääskysmäentiellä välillä Asemakatu-Tervasmäentie on sattunut tarkasteluajaksi yhteensä neljä onnettomuutta, joista kaksi johti loukkaantumiseen. Tieosuuden ongelmiksi on koettu Teboil'in huoltamon kohdalla olevan suojatien huomaamattomuus sekä kevyen liikenteen väylän puute välillä Asemakatu – Jämsänkoski.

Kantatielle ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä välille Asemakatu – Tervasmäentie sekä välille Tervasmäentie – Jämsänkosken raja – Myllymäentie (maantie 604 Jämsänkosken puolella). Lisäksi Teboil'in huoltamon kohdalla olevalle suojatielle ehdotetaan rakennettavaksi suojatievalaistus. KI-väylän rakentaminen välille Tervasmäentie – Jämsänkosken raja – Myllymäentie esitetään Jämsänkosken LTS:ssä.

4C Pääskysmäentien (kt 56) ja Tervasmäentien liittymä

Pääskysmäentien ja Tervasmäentien liittymässä on tapahtunut yksi loukkaantumiseen johtanut kevyen liikenteen onnettomuus. Liittymän ongelmaksi huonot näkemät Tervasmäentieltä Jämsänkosken suuntaan sekä turvattomat kevyen liikenteen olosuhteet.

Kevyen liikenteen olosuhteita ehdotetaan parannettavaksi rakentamalla Pääskysmäentien suojatielle suojatiesaareke sekä rakentamalla kevyen liikenteen yhteydet linja-autopysäkeille. Näkemiä parannetaan tekemällä näkemäraivaus.

5C Säyryläntie (pt 16573), Himoshotellin kohta

Himoshotellin kohdan ongelmiksi on koettu turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat. Lisäksi Himoksen alueella on runsaasti ajoneuvo- ja kevyttä liikennettä (alueelle on tulossa vapaa-ajanasuntoalue).

Kevyen liikenteen olosuhteita ehdotetaan parannettavaksi korottamalla Himoshotellin ja Säyryläntien liittymä sekä rakentamalla 30 metriä kevyen liikenteen väylää (sovellettuna liittyvään maankäyttöön).

6C Yhdystie (mt 6032)

Yhdystien ongelmiksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute välillä Lukkoilantie – Keskuskatu sekä turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat.

Kohteesta tehdyn tiesuunnitelman mukaisesti Yhdystielle välille Lukkoilantien – Keskuskatu rakennetaan kevyen liikenteen väylä. Koko tiejaksolle tehdään katu- ja kevyen liikenteen järjestelyjä, nykyinen linja-autopysäkki siirretään n.150 metriä keskustan suuntaan sekä nykyisille suojateille rakennetaan suojatiasaarekkeet. Kohde on osoitettu Keski-Suomen toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuodelle 2000.

7C Loilontie, Himoksen alue

Himoksen alueella on paljon ajoneuvo- ja kevyttä liikennettä. Loilontien ongelmaksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute.

Loilontielle ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä välille Säyryläntie (pt 16573) – Länsi-Himoksen pysäköintialue (yksityistie).

8C Olkkolantie (pt 16565)

Olkkolantien ongelmiksi on koettu valaistuksen puuttuminen väliltä valtatie 24 (nykyinen valistus) – Lautatarhantie.

Olkkolantielle ehdotetaan rakennettavaksi valaistus välille valtatie 24 – Lautatarhantie (valaistavan osuuden pituus noin 1 km).

9C Vt 24 Olkkolan kohdalla

Tieosuuden ongelmiksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute väliltä Kattilajärventie (pt 16556) – Alhojärventie (pt 16557) sekä huono valaistus välillä Kattilajärventie – Olkkolantie (pt 16565).

Kohteesta tehdyn suunnitelman mukaisesti välille Kattilajärventie – Alhojärventie rakennetaan kevyen liikenteen väylä (väylän pituus 1,25 km). Lisäksi valtatielle rakennetaan valaistus välille Kattilajärventie – Olkkolantien liittymävalaistus (pituus 1,9 km). Kohde on osoitettu Keski-Suomen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuodelle 2003.

10C Säyryläntie (pt 16573), välillä Hiidenmäki - Himos

Säyryläntiellä välillä Ruotsulantie – Himoshotelli on tapahtunut yksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus. Säyryläntien ongelmaksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute.

Välille Hiidenmäki – Himos tehdään kohteesta tehdyn suunnitelman mukaisesti suuntauksen parantamista. Lisäksi Säyryläntielle ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä välille Ruotsulantie – Himoshotelli. Kohteen suuntauksen parantaminen on Keski-Suomen toiminta- ja taloussuunnitelmassa osoitettu vuosille 2000 – 2001.

11C Vaherintien (pt 16567), Heinäseläntien (pt 16573) ja Pajulahdentien liittymä

Vaherintien, Heinäseläntien ja Pajulahdentien liittymän ongelmaksi on koettu huonot näkemät Pajulahdentieltä liittymään tultaessa.

Pajulahdentien ja Vaherintien liittymää ehdotetaan parannettavaksi siirtämällä Pajulahdentien liittymää noin 100 metriä laivalaiturin suuntaan.

12C Saarentie

Saarentien ongelmiksi on koettu Saarentien vilkas ajoneuvoliikenne ja kevyen liikenteen väylän puute.

Saarentielle välille Kauhkialantie (kt 56) – Paavolankatu ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä (väylän pituus noin 350 m).

13C Lindemanninkatu

Lindemanninkadulla on tapahtunut tarkastelujakson aikana kaksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuutta. Lindemanninkadun ongelmaksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute.

Lindemanninkadulle ehdotetaan rakennettavaksi korotettu kevyen liikenteen väylä välille Säterintie – Siltakatu (väylän pituus noin 200 m).

14C Lukkoilantie

Lukkoilantiellä on tapahtunut yksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus. Tien ongelmaksi on koettu kevyen liikenteen väylän puute.

Lukkoilantielle ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä välille Lammasmäentie – Yhdystie (mt 6032) (väylän pituus noin 350 m).

15C Vaivaroistentie

Vaivaroistentien ongelmiksi on koettu tien huono kunto etenkin kelirikkoai-kaan sekä kevyen liikenteen väylän puute.

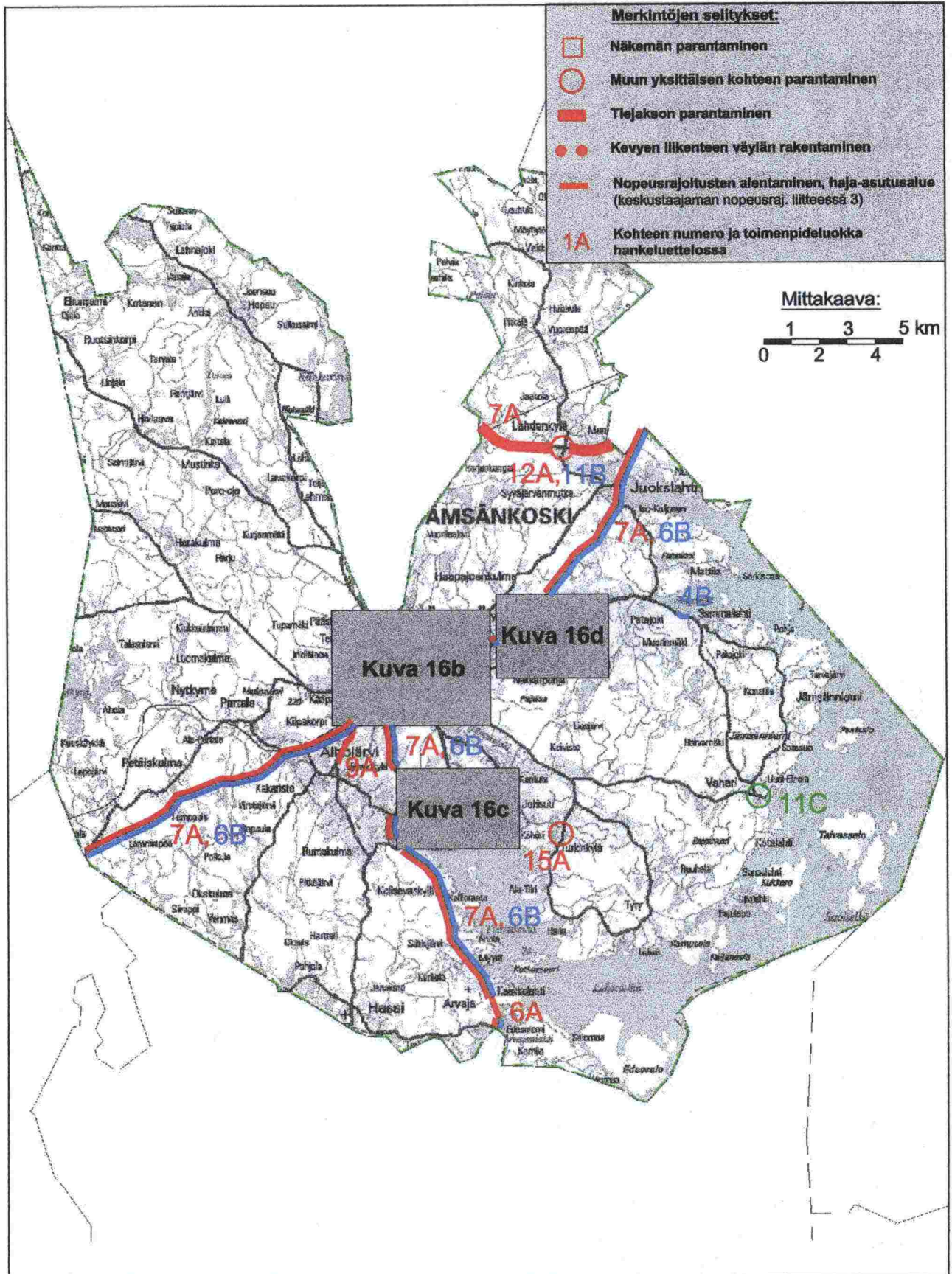
Vaivaroistentietä ehdotetaan katkaistavaksi, kulku Mäntymäentien asunto-alueelle järjestetään Mäntymäentien ja Sumutien kautta. Lisäksi Mäntymäentielle ja Sumuntielle ehdotetaan tehtäväksi perusparannus ja rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä (väylän pituus noin 400 m).

16C Palomäentie - Valiokatu

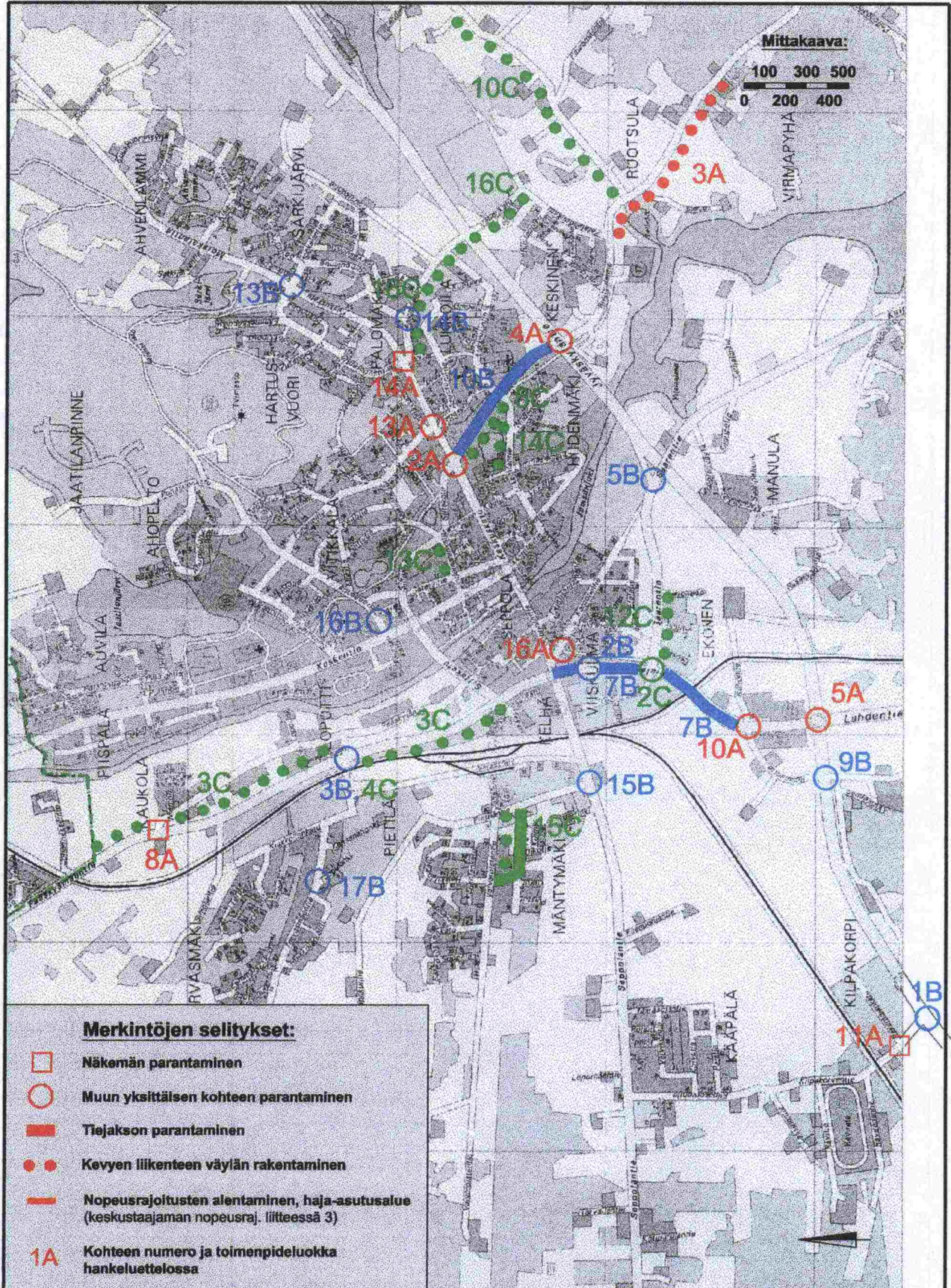
Palomäentien ja Valiokadun ongelmiksi on koettu mäki, jonka kohdalla huonot näkemät sekä kevyen liikenteen väylän puute. Palomäentien varressa sijaitsee päiväkotia ja asuntoalue, jotka synnyttävät paljon kevyttä liikennettä.

Palomäentielle ja Valiokadulle ehdotetaan rakennettavaksi kevyen liikenteen väylä (väylän pituus noin 1,1 km).

PARANNUSEHDOTUKSET

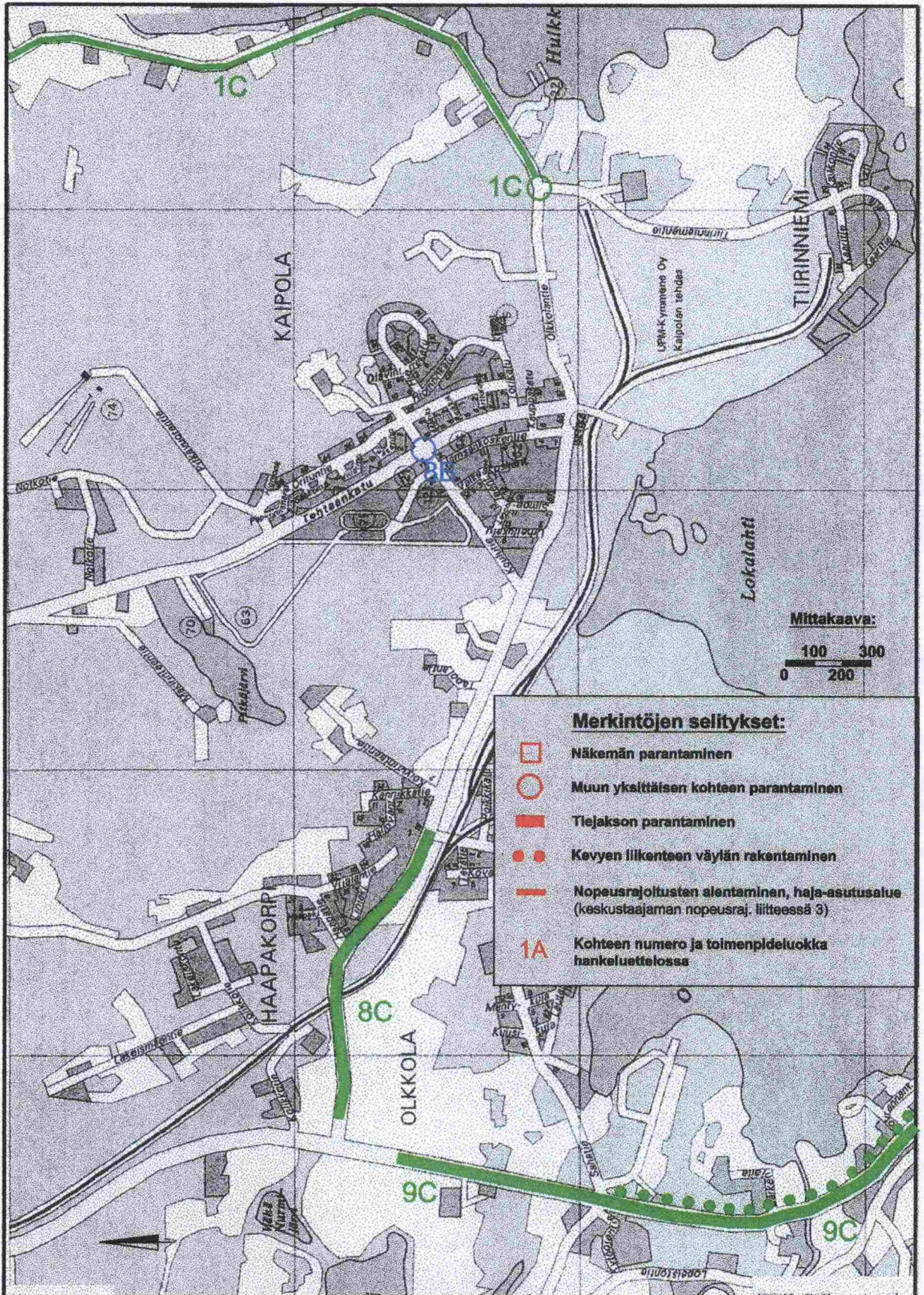

Kuva 17a Toimenpiteet haja-asutusalueella

Kuva 17b Toimenpiteet Jämsän keskustaajamassa

PARANNEHDOTUKSET

Kuva 17c Toimenpiteet Kaipolan-Olkkolan taajama-alueella

PARANNUSEHDOTUKSET

3.5 Kustannukset

Parannustoimenpiteitä on suunnitelmassa esitetty yhteensä 49 kpl. Niiden kokonaiskustannukset ovat noin 12,6 Mmk.

Yleisten teiden parannustoimenpiteitä on esitetty 25 kpl ja kustannukset ovat noin 7,6 Mmk. Jämsän kaupungin parannustoimenpiteitä on esitetty 14 kpl ja kustannukset ovat noin 2,1 Mmk. Tielaitoksen ja kaupungin yhteisiä parannustoimenpiteitä on esitetty yhteensä 10 kpl ja kustannukset ovat noin 2,9 Mmk.

Toimenpideluokka I

Ensimmäiseen luokkaan ryhmitetyillä toimenpiteillä vähennetään noin 125 000 mk:n investoinneilla 0,24 henkilövahinko-onnettomuutta vuodessa. Tällöin ensimmäisen vuoden tuottoasteeksi saadaan 184 %.

Toimenpideluokka II

Toisen luokan toimenpiteillä 1,1 Mmk:n investoinneilla vähennetään 0,31 henkilövahinko-onnettomuutta vuodessa. Ensimmäisen vuoden tuottoaste on 28 %.

Toimenpideluokka III

Kolmannen luokan toimenpiteillä voidaan vähentää noin 11,4 Mmk investoinneilla 0,28 henkilövahinko-onnettomuutta vuodessa. Ensimmäisen vuoden tuottoaste näillä toimenpiteillä on 2,4 %.

3.6 Toimenpiteiden vaikutukset

Liikenneturvallisuustoimenpiteiden tehokkuutta arvioidaan henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemisenä eli säästyvillä henkilövahinko-onnettomuus kustannuksina.

Taloudellisesti tehokkaimpia toimenpiteitä ovat pienin kustannuksin toteutettavat toimenpiteet mm. näkemien parantamiset, nopeusrajoitusten alentamiset, liikenteen ohjaus toimenpiteet ja suojatiejärjestelyt (korotetut ja saarekkeelliset suojatiet). Myös vilkkaasti liikennöityjen teiden valaiseminen on tehokas turvallisuutta parantava toimenpide.

Jämsän kaupunkiin esitettävät toimenpiteet, niiden alustavat kustannusarviot sekä henkilövahinko-onnettomuusvähenemät esitetään taulukoissa sivuilla 60-62.

Tunn.	Kohde	Toimenpide	Heva. väh./v	Kustann. 1 000	1. vuoden tuottoaste	Toteut. T=Tiel K=Kta	HUOM
1A	Nopeusrajoitusten alentaminen		0,042	35	117,1	T/K	
2A	Yhdystien (mt 6032), Keskuskadun ja Siltakadun liittymä (to 1 etäisyys 745)	Kiertoliittymän rakentaminen	-----	-----	-----	T/K	Toteutus on käynnissä. Kohde valmistuu syksyllä 1999.
3A	Ruotsulantie - Turkinkyläntie (pt 16573)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Patalahdekatu - Ruotsulan koulu	-----	-----	-----	T	Toteutus on käynnissä kohde valmistuu syksyllä 1999
4A	Vt:n 9, Yhdystien (mt 6032) ja Ruotsulantien (pt 16573) liittymä (vt 9 to 225 etäisyys 0)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaaminen vt:n 9 ajorataan sivutieliittymien molemmin puolin, nykyisen ajoratamaalauksin toteutun kanavoinnin korvaaminen saarekkein rakennetulla kanavoinnilla	0,032	3	1040,9	T	
5A	Vt:n 9, vt:24 ja kt:n 56 liittymä (vt 9 to 224 etäisyys 0)	Nopeusrajoituksen 50 km/h maalaaminen vt:n 9 ja vt:n 24 ajorataan kierto liittymän molemmin puolin	0,022	5	448,9	T	
6A	Vt 24, Arvajan koulun kohta	Nopeusrajoituksen alentaminen 100 km/h -> 80 km/h välillä Edesniementie - Saviänsalmentie (vt 24 to 20 etäisyys 310 - 1000)	0,009	2	439,1	T	
7A	Vt 9, vt 24 ja Juokslahdentie (mt 6050)	Tehostettuja vesakkoiraivaksia teiden suoja-alueilla	0,106	50	206,9	T	1000 mk/km/vuosi
8A	Kt:n 56 ja Pääskyläntien liittymä (kt 56 to 1 etäisyys 3430)	Nopeusrajoitusmerkkien (80 km/h) poistaminen Pääskyläntien pohjoispäästä, näkemäraivaus vasempaan Jämsän suuntaan	0,002	1	195,2	T/K	
9A	Hassintie (mt 3291), Alhojärven koulun kohta (to 7 etäisyys 670 - 2430)	Nopeusrajoituksen alentaminen 80 km/h -> 60 km/h, nopeusrajoituksen (60 km/h) maalaaminen mt:n ajorataan koulun kohdalla	0,008	5	156,1	T	
10A	Kt:n 56, Rusulantien ja Kähöntien liittymä (kt 56 to 1 etäisyys 350)	Ki-yhteyksien rakentaminen la-pysäkillä ja Kesolilille	0,015	10	146,4	T	
11A	Kilpakorventien, Rahtarikadun ja Rakentajankadun liittymä	Näkemäraivaus Rahtarikadun ja Kilpakorventien liittymässä	-----	0,1	-----	K	
12A	Juokslahdentien (mt 6050), Lahdenkyläntien (pt 16583) ja Niemenkyläntien (pt 16583) liittymä (mt 6050 to 2 etäisyys 3731)	Näkemäraivaus molemmin puolin pt:n liittymää	-----	1	-----	T	
13A	Keskuskadun, Piispasentien ja Punalantien liittymä	Punalantien ja Piispasentien kärkekolmioiden korvaaminen stop-merkillä	-----	2	-----	K	
14A	Keskuskadun, Palomäentien ja Hartusvuorentien liittymä	Näkemäraivaus molempiin suuntiin	-----	2	-----	K	
15A	Turkinkyläntie (pt 16571), Tenhilän kohta (to 1 etäisyys 1500)	Mutkanmerkit ja nopeussuositus - merkki 40 km/h	-----	4	-----	T	
16A	Kaipolanraitti	Viitoituksen parantaminen keskustan suunnasta välillä Saarentie-keskustan kierto liittymä olevalle ki-väylälle (kt 56 to 1 etäisyys 890)	-----	5	-----	K	
YHTEENSÄ			0,236	125	184,2		

* Laskettu ainoastaan yleisen tieverkon onnettomuusvähennemä (kustannukset kuitenkin koko tieverkolla)

Tunn.	Kohde	Toimenpide	Heva. väh./v	Kustann. 1 000	1. vuoden tuottoaste	Toteut. T=Tiel K=Kta	HUOM
1B	Vt:n 9, Hassintien (mt 3291) ja Kilpakorventien liittymät (to 220 etäisyys 0)	Pysäytysviivan maalaaminen mt:n (mt 3291 to 7 etäisyys 2428) ja Kilpakorventien ajorataan, Kilpakorventien stop-merkin siirto valaisinpylvääseen ja stop-etumerkin siirto	0,004	5	78,1	T/K	
2B	Kt:n 56 ja TB:n / Tammer.Dieselin liittymä (kt 56 to 1 etäisyys 1250)	Tonttiliittymän kaventaminen rakentamalla TB:lle ja Tammer.Dieselille erilliset tonttiliittymät (2 kpl)	0,035	50	68,3	T	
3B	Kt:n 56 ja Tervasmäentien liittymä (to 1 etäisyys 2490)	Nopeusrajoituksen maalaaminen kt:lle sivutieliittymien molemmin puolin, pysäytysviivan maalaaminen sivutieliittymien ajorataan	0,003	5	58,5	T/K	
4B	Säyryläntie (pt 16573), Sammallahten koulun kohta (to 3 etäisyys 1300 - 1 720)	Nopeusrajoituksen alentaminen 80 km/h -> 60 km/h	0,001	2	48,8	T	
5B	Saarentien (pt 16563) ja vt:n 9 rampin liittymä (pt 16563 to 1 etäisyys 0)	Rampin yläpään stop-merkki ja karhennus	0,002	5	39,0	T	
6B	Vt 9 ja Vt 24	Kallioleikkauksien suojaaminen kaitteilla tai kallioleikkauksien avartaminen	0,148	400	36,1	T	Arvio yhteensä 2 km
7B	Kt 56, Kauhkiälantie	Valaistuksen uusiminen välillä Nesteen huoltamo - keskustan kiertoliittymä (to 1 etäisyys 350-1353)	0,067	200	32,7	T	
8B	Tehtaankadun (pt 16563) ja Koulutien liittymä (to 1 etäisyys 4740)	Suojatiesaarekkeen rakentaminen Tehtaankadulle Koulutien liittymään, ki-yhteyksien rakentaminen la-pysäkeille, suojatien siirto (valaisinpylvään siirto)	0,01	40	24,4	T	
9B	Vt:n 9 ja Pienamintien liittymä (vt 9 to 220 etäisyys 1300)	Väistötien rakentaminen vt:lle	0,008	50	15,6	T/K	
10B	Yhdistie (mt 6032) (to 1 etäisyys 0 - 745)	Valaistuksen uusiminen	0,031	200	15,1	T	
11B	Juokslahdentien (mt 6050), Lahdenkyläntien (pt 16583) ja Niemenkyläntien (pt 16583) liittymä (mt 6050 to 2 etäisyys 3731)	Tasauksen parantaminen (mt 6050 to 2 etäisyys 3710-3760), liittymäsaareke Niemenkyläntielle mt:n liittymään (pt 16583 to 3 etäisyys 5207)	0,004	30	13,0	T	
12B	Säyryläntie (pt 16573), Himoshotellin kohta (to 1 etäisyys 5330)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaaminen ajorataan ja herätevarret, karhittu ajorata ja pyörälliöitä-varoituserkki	----	10	9,8	T	
13B	Keskuskadun, Honkalantien ja Hartusvuorentien liittymä	Keskuskadun ja Honkalantien liittymässä näkemäraivaus vasemmalle Juokslahden suuntaan, ki-yhteys la-pysäkeille ja suojatielle	----	15	----	K	
14B	Palomäentien ja Kumpulantien liittymä	Korotetun liittymän rakentaminen	----	15	----	K	
15B	Seppolantien (mt 6031) ja Pietiläntien liittymä (to 1 etäisyys 550)	Huoltamon mainostaulun siirto, näkemäleikkaus	----	15	----	T	
16B	Joonantien ja Vitikalan koulun liittymä	Liittymän korottaminen, koulun tonttiliittymän katkaisu ajoneuvoliikenteeltä, pp-liikenteen hidastaminen (kl-väylän liittymän siirto)	----	20	----	K	
17B	Tervasmäentie, Tuppulankujan liittymä	Korotetun liittymän rakentaminen, levikkeen rakentaminen kirjastoautolle	----	20	----	K	
YHTEENSÄ			0,313	1 082	28,2		

Taulukko 9. Toimenpideluokka II

Taulukko 10. Toimenpideluokka III

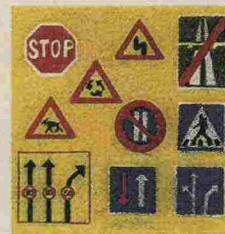
TOIMENPIDELUOKKA III

Ensimmäisen vuoden tuottoaste < 10 % tai yksittäisen toimenpiteen kustannukset > 20 000 mk

Tunn.	Kohde	Toimenpide	Heva. väh./v	Kustann. 1 000	1. vuoden tuottoaste	Toteut. T=Tiel K=Kta	HUOM
1C	Hulkionlahdentie (pt 16565)	Suojatiesaarekkeen rakent. Hulkkiolahdentielle Tiirinnientien liittymään (to 2 etäisyys 820), nopeusrajoituksen alentaminen 80 km/h -> 60 km/h (to 2 etäisyys 820 - 5952)	0,003	30	9,8	T	
2C	Kt:n 56, Saarentien ja Teollisuuskadun liittymä (to 1 etäisyys 890)	Kiertoliittymän rakentaminen, valaistuksen uusiminen, sirotepintaust. kt:n mäkeen	0,091	1 380	6,4	T/K	Keski-Suomen tiepiirin toimenpideohjelmassa vuodelle 2001
3C	Kt 56, Pääskysmäentie	Kl-väylän rakentam. välille Asemakatu - Tervasmäentie (to 1 etäisyys 1656 - 2490), valaistuksen rakent. Tb:n kohdan suojatielle (to 1 etäisyys 1250)	0,054	840	6	T	Jatko-osuus välillä Tervasmäentie - Jämsänkosken raja - Myllymäentie (mt 604) esitetään Jämsänkosken LTS:ssä
4C	Kt:n 56 ja Tervasmäentien liittymä (to 1 etäisyys 2490)	Suojatiesaarekkeen rakent. kt:lle Tervasmäentien liittymään, kl-yhteydet la-pysäkeille, näkemäraivaus	0,003	50	5,9	T/K	
5C	Säyryläntie (pt 16573), Himoshotellin kohta	Himoshotellin liittymän korottaminen (to 1 etäisyys 5330), kl-väylän rakentaminen	0,002	40	4,9	T	
6C	Yhdystie (mt 6032) (to 1 etäisyys 0 - 745)	Kl-väylän rakentaminen välille Lukkoilantie - Keskuskatu (to 1 etäisyys 355 - 745), katu ja kl-järjestelyjä, la-pysäkin siirto (to 1 etäisyys 55), suojatiesaarekkeiden rakent. nykyisille suojatielle	0,057	1 233	4,5	T/K	Keski-Suomen tiepiirin toimenpideohjelmassa vuodelle 2000
7C	Loilontie, Himoksen alue	Kl-väylän rakent. välille Säyryläntie (pt 16573) - Länsi-Himoksen pysäköintialue (väylän pituus n. 850 m)	0,004	150	2,6	K	Päällystämätön väylä
8C	Olkkolantie (pt 16565)	Valaistuksen rakentaminen vt 24 liittymä - Lautatarhantie (to 1 etäisyys 235 - 1095)	0,005	200	2,4	T	
9C	Vt 24, Olkkolan kohdalla	Keuyen liikenteen väylän rakent. välille Kattilajärventie (pt 16556) - Alhojärventie (pt 16565) (to 21 etäisyys 0-1250) ja valaistuksen rakent. (to 21 etäisyys 0 - 1902)	0,039	1 600	2,4	T	Keski-Suomen tiepiirin toimenpideohjelmassa vuodelle 2003
10C	Säyryläntie (pt 16573), välillä Hiidenmäki - Himos (to 1 etäisyys 820 - 5330)	Kl-väylän rakent. välille Ruotsulantie - Himoshotelli (väylän pituus n. 4,5 km), suuntauksen parantaminen	0,026	3 900	0,7	T	Suuntauksen parantaminen on Keski-Suomen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2000-2001
11C	Vaherintien (pt 16567), Heinäseläntien (pt 16573) ja Pajulahdentien liittymä (pt 16573 to 4 etäisyys 3731)	Pajulahdentien liittymän siirto laivalaiturin suuntaan n. 100 m	-----	100	-----	T/K	
12C	Saarentie	Keuyen liikenteen väylän rakent. välille Kauhkiolantie (kt 56) - Paavolankatu	-----	200	-----	K	
13C	Lindemanninkatu	Kl-väylän rakent. välille Siitakatu - Säterintie (väylän pituus n. 200 m)	-----	200	-----	K	
14C	Lukkoilantie	Kl-väylän rakent. välillä Lammasmäentie - Yhdystie (mt 6032)	-----	250	-----	K	
15C	Vaivaroistentie	Vaivaroistentien katkaisu, kl-väylän rakent. Sumu- ja Mäntymäenteille (väylän pituus n. 400 m), Sumutien ja Mäntymäentien perusparannus	-----	450	-----	K	
16C	Palomäentie - Valiokatu	Kl-väylän rakent. välillä Keskuskatu (Palomäentie) - Patalahdenkatu (Valiokatu)	-----	800	-----	K	
YHTEENSÄ			0,284	11 423	2,4		

4. LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

4.1 Määritelmät ja tavoitteet

Liikennekasvatus kuuluu liikenteen sisäisiin turvallisuustoimiin ja on yksi liikenneturvallisuustyön osa-alueista. Yleisen määritelmän mukaan liikennekasvatus on tienkäyttäjien liikennekäyttäytymisen muuttamista turvallisemmaksi sekä yksilön itsensä että myös muiden tiellä liikkujien näkökulmasta Tienkäyttäjä ei ole pelkästään liikenneturvallisuustyön kohde, vaan hän voi myös itse toimia ongelmien ratkaisijana. Liikenneympäristön puutteita voi jokainen korvata omalla toiminnallaan. Liikennekasvatuksen tavoitteena on liikenneympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen lisäämällä tienkäyttäjien vastuuntuntoa. Liikennekasvatus on osa tapakasvatusta: hyviin tapoihin tulisi kuulua asiallinen, kohtelias ja toiset huomioon ottava käyttäytyminen myös liikenteessä.

Liikennekasvatuksen ja -tiedotuksen avulla pyritään eri tienkäyttäjäryhmille antamaan tiedot ja taidot, joiden avulla he toisaalta pystyvät ja toisaalta myös haluavat vähentää sekä omaa että muiden riskejä liikenteessä. Tietojen, taitojen ja myönteisen asennoitumisen lisäksi turvallisen liikennekäyttäytymisen ehdoton edellytys on myös erilaisten liikennetilanteiden ennakoitokyky.

Liikennekasvatukseen ja -tiedotukseen liittyvän toiminnan on oltava tavoitteellista, järjestelmällistä ja ongelmakeskeistä. Kunnan ja sen liikenteen sekä liikenneympäristön erityispiirteet on huomioitava toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Jatkuva, kaikkia väestöryhmiä koskeva liikennekasvatusprosessi edellyttää kaikkien kunnan toimialojen osallistumista ja yhteistyötä sekä yhteisen suunnittelu- ja seurantajärjestelmän kehittämistä. Kunnan viranomaisten tulee keskinäisen yhteistyönsä lisäksi tehdä yhteistyötä muidenkin liikenteen parissa toimivien viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Tällaisia ovat esimerkiksi Tielaitos, poliisi, Liikenneturva ja eri tutkimuslaitokset.

Liikenneturvallisuuden kehitystä voidaan tarkastella onnettomuustilastojen avulla. Liikenneturvallisuuden määrällisten tavoitteiden saavuttaminen on helposti mitattavissa onnettomuuksien vähenemisenä. Liikennekasvatuksen ja tiedotuksen vaikutusta asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen ja tätä kautta liikenneonnettomuuksien määrään on vaikeampaa arvioida, mutta esimerkiksi liikennerikkomusten määrän kehitys sekä turvavyön ja pyöräilykypärän käytössä tapahtuneet muutokset kertovat osaltaan myös asenteiden muutoksista. Poliisilla on yleensä selkeä käsitys siitä, mihin suuntaan liikennekäyttäytyminen ja asenteet ovat kehittymässä. Lisäksi Liikenneturva julkaisee vuosittain liikennekäyttäytymisen seurantatietoja omassa julkaisusarjassaan.

Pyrittäessä parantamaan liikenneturvallisuutta liikenneympäristöä kehittämällä, asetetaan työlle yleensä resurssien rajallisuudesta johtuen liikenneonnettomuuksien määrässä mitattavia osatavoitteita. Liikennekasvatuksessa lähtökohdaksi tulisi kuitenkin olla niin sanottu nolla-visio, jonka mukaan yhtäkään liikennekuolemaa ei tule hyväksyä. Emmehän hyväksy tapaturmaista kuolemaa millään muullakaan elämän osa-alueella, kuten esimerkiksi työssä. Nolla-vision omaksuminen luo perustan kaikenlaisen riskinoton karsimiselle liikenteessä sekä liikennesääntöjen ja rajoitusten noudattamiselle ja kunnioittamiselle.

Liikennekasvatus- ja tiedotussuunnitelman tavoitteena on luoda järjestelmä, jonka avulla eri ikäiset ja eri tavoin liikkuvat kaupunkilaiset voidaan tavoittaa. Kaupunkilaisten kanssa voidaan keskustella, heihin voidaan vaikuttaa ja he voivat vaikuttaa.

4.2 Liikennekasvatuksen ja tiedotuksen nykytila

4.2.1 Tekninen toimi

Liikennekasvatusta ja -tiedotusta ei kasvatuksen osalta koeta Jämsässä, kuten ei yleensä muissakaan kunnissa, teknisen toimen tehtäviin kuuluvaksi. Varsinaista liikenneturvallisuustyön vastuuhenkilöä ei ole nimetty, mutta vastuu fyysisen liikenneympäristön tilasta ja siten myös liikenneturvallisuudesta liittyy kuitenkin merkittävänä osana koko toimialan työhön maankäytön, liikenteen ja ympäristön suunnittelun sekä rakentamisen ja kunnossapidon kautta.

Kaavojen laadinnassa tekninen toimi on yhteydessä asukkaisiin ja eri tahoihin, mutta suunnitelmien osalta yhteydenpito rajoittuu paikallislehdessä ilmoittamiseen ja nähtävillä pitämiseen kaupungin virastossa. Onnettomuusalttiista liikenneympäristöstä tai kunnossapitoon liittyvistä asioista ei kaupungissa tiedoteta, mikä koetaan teknisessä toimessa suureksi puutteeksi. Työmaiden liikenteenohjauksen yhtenäistämiseksi teknisessä toimessa kaivataan nykyistä parempia ja selkeämpiä ohjeita.

Teknisessä toimessa ei ole järjestetty pelkästään liikenneturvallisuuteen liittyvää täydennyskoulutusta, mutta henkilöstö on osallistunut esimerkiksi tie- ja liikennepäiville, joilla on käsitelty myös liikenneturvallisuutta. Suunnittelu-työhön liittyvät viimeisimmät ohjeet ja määräykset saadaan aina tuoreeltaan henkilöstön käyttöön. Muuta liikenneturvallisuuteen liittyvää materiaalia ei teknisessä toimessa aktiivisesti hankita. Toimialan resurssit liikenneturvallisuustyön lisäämiseksi ovat varsin rajalliset.

Yhteistyö liikenneturvallisuusasioissa teknisen toimen ja kaupunginhallinnon muiden toimialojen kanssa on ollut vähäistä. Teknisessä toimessa toivotaankin muiden toimialojen lisäävän yhteydenpitoa liikennejärjestelyihin, -ympäristöön ja -turvallisuuteen sekä kunnossapitoon liittyvissä kysymyksissä.

LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

Jämsän kaupungissa on aiemmin toiminut liikenneturvallisuustyöryhmä, johon ovat kuuluneet teknisen toimen, poliisin ja liikenneturvan edustajat. Hyödylliseksi koetun työryhmän toiminnan jatkaminen olisi teknisen toimen mielestä erittäin suotavaa. Liikenneympäristöä ja -järjestelyjä koskevia kommentteja tekninen toimi on saanut mm. kaupunginhallituksen perustamalta vammaisneuvostolta.

Jämsän kaupungissa ei ole omaa onnettomuusrekisteriä, jonka ylläpitoa pidetään poliisin onnettomuusrekisteröinnin vuoksi turhana. Kevyen liikenteen onnettomuuksista ja kaduilla tapahtuneista liikastumisista, jotka eivät tule poliisin tietoon, kaivattaisiin kuitenkin tietoa. Niiden rekisteröinti voisi tapahtua terveystoimessa, joka raportoi onnettomuudet tekniselle toimelle. Kevyen liikenteen väylistä ei aiemmin ole ollut olemassa karttaa, mutta sitä ollaan parhaillaan liikenneturvallisuussuunnitelman yhteydessä laatimassa.

4.2.2 Sivistystoimi

Sivistystoimessa ei ole nimetty koko toimialan yhteistä liikenneturvallisuustyön vastuuhenkilöä. Eri kouluissa liikennekasvatuksen määrä ja sisältö vaihtelevat. Valinnaisuudesta johtuen liikennekasvatus ei kaikissa kouluissa ole osana opetussuunnitelmaa. Aktiivinen liikenneturvallisuustyön tekeminen lisää opetushenkilöstön työtuntien määrää. Koska lisätunteja ei korvata, jää liikenneturvallisuustyön tekeminen useimmiten suurimmaksi osaksi vapaaehtoisuuden varaan.

Jokivarren koulun rehtori Esa Kytöharju (nyt jo eläkkeellä) on jo pitkään tehnyt ansiokasta liikennekasvatustyötä. Jokivarren koulu kuuluu opetushallituksen liikennekasvatusverkkoon, jonka tavoitteena on saada liikennekasvatus osaksi koulujen ja oppilaitosten toimintaa esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen. Liikennekasvatusverkon hankkeena Jokivarren koulussa kehitellään virtuaalista liikennekasvatusviestintää tavoitteena virtuaalikirjaston luonteisen alueellisen liikenneturvallisuusverkoston luominen.

Jokivarren koululla on järjestetty erilaisia liikenneturvallisuuteen liittyviä tapahtumia, kuten liikennepuistopäivä, jolloin kuudesluokkalaiset opastivat liikennepuistossa ensimmäisen luokan oppilaita ja jakoivat liikenneaiheisia esitteitä. Koulussa on lisäksi järjestetty mm. heijastimen käyttöön liittyvä demonstraatio ja oppilaat ovat käyneet jakamassa heijastimia vanhainkoteihin.

Peruskouluissa ja lukioissa liikennekasvatus voi Jokivarren koulun mallin mukaisesti liittyä useisiin oppiaineisiin. Uskontotunneilla voidaan käsitellä vastuuta ja lähimmäisen rakkautta liikennekäyttäytymisen kannalta, luonnontieteiden opetukseen voidaan liittää retkiä, joilla käsitellään liikenteeseen liittyviä kysymyksiä, matematiikan ja fysiikan tunneilla voidaan laskea jarrutusmatkojen pituuksia jne. Mahdollisuuksia on monia. Pelkkää tehtävien tekemistä ja käsittelemistä luokassa ei Jokivarren koulussa pidetä riittävänä, vaan oppilaiden kanssa on myös lähdettävä liikenteeseen.

Poliisi vierailee Jämsän kouluissa säännöllisesti antamassa liikenneopetusta, mutta tätä ei pidetä kovinkaan tehokkaana liikennekasvatustyön menetelmänä. Poliisin vierailuja ja varsinkin poliisin työn esittelyä kouluissa pidetään hyödyllisenä, mutta toisaalta vaarana on, että opettajat ja oppilaiden vanhemmat kuvittelevat liikennekasvatuksen tulevan pelkästään näin kuitatuksi.

Koulun ja kotien välillä ei ole varsinaista vuorovaikutusta liikenneturvallisuusasioissa. Keskusteluja vanhempien kanssa käydään satunnaisesti ja lähinnä silloin, kun vanhemmat välittävät huolenaiheitaan koululle. Yleensä vanhemmat aktivoituvat, kun liikennejärjestelyjen tai liikenneympäristön suhteen on tapahtumassa muutoksia.

Kulttuuri-, nuoriso ja liikuntatoimessa ei ole ollut kaupungin järjestämää liikennekasvatukseen liittyvää toimintaa.

4.2.3 Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimessa liikennekasvatus- ja tiedotus ei ole systemaattista toimintaa eikä vastuuhenkilöä ole nimetty. Säännöllistä yhteistyötä liikenneturvallisuusasioissa ei sosiaalitoimen ja muiden toimialojen välillä ole ollut, mutta tekniselle toimelle on esimerkiksi laadittu aloitteita liikenneympäristön ja -järjestelyjen parantamiseksi vanhainkodin ja päiväkodin läheisyydessä.

Päivähoidossa annettavaan liikennekasvatukseen on kaupungissa olemassa malli, mutta sen toteuttaminen vaihtelee päiväkodeittain. Tämä johtuu siitä, että päiväkodit työskentelevät varsin itsenäisesti. Päivähoidossa liikenteessä käyttäytymisen opetus ja ohjaus kuuluvat kuitenkin normaaliin toimintaan lähes päivittäin. Hoitopaikan ulkopuolella liikuttaessa hoitajat opastavat lapsia liikkumaan oikein ja turvallisesti ja kertovat liikenteen vaaroista konkreettisisä tilanteissa.

Liikenneturvallisuuteen liittyvän materiaalin käyttö päiväkodeissa keskittyy yleensä hoitokauden alkuun sekä erilaisiin kampanjoihin. Perhepäivähoidossa liikenneturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä käsitellään sekä hoitajien että vanhempien illoissa. Poliisi vierailee päiväkodeissa säännöllisesti opettamassa turvallista liikkumista ja käyttäytymistä. Poliisin opetuksen painopiste on luonnollisesti kevyen liikenteen ja leikkipaikkojen turvallisuudessa.

Myös esikouluopetus annetaan tällä hetkellä päiväkodeissa, joissa kouluun lähtevistä on muodostettu oma ryhmänsä. Vaikka koulureitti käydään koulunsa aloittavien kanssa esiopetuksessa läpi, sosiaalitoimessa halutaan korostaa vanhempien vastuuta koulureitin opettamisessa ja turvalliseen liikkumiseen ohjaamisessa.

Vanhusten ja vammaisten kanssa työskentelevät antavat tarvittaessa liikennevalistusta, mutta sosiaalitoimen vanhustyö tavoittaa vain pienen osan vanhuksista. Aktiivisille vanhuksille liikenneturvallisuustietoa ja valistusta voidaan parhaiten tarjota eläkeläisjärjestöjen järjestämissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

4.2.4 Terveystoimi

Jämsän kaupunki kuuluu yhdessä Jämsänkosken ja Kuhmoisten kanssa Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymään, joten näissä kunnissa terveystoimen piirissä tehtävä liikennekasvatus- ja tiedotustyö on hyvin samankaltaista.

Terveystoimessa ei ole nimetty erityistä liikennekasvatuksen ja -tiedotuksen vastuuhenkilöä. Liikenneturvallisuusasiat eivät myöskään ole olleet henkilökunnan koulutuksessa pääteemoina. Liikennekasvatus liittyy kuitenkin kiinteästi terveystoimen tehtäviin neuvolatoiminnan sekä koulu- ja työterveydenhoidon kautta.

Äitiys- ja lastenneurolassa liikennekasvatus on pääasiassa henkilökohtaista ohjausta ja opetusta. Vanhemmille kerrotaan heti aluksi vauvan ja lapsen turvallisesta kuljettamisesta autossa. Yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa on järjestetty turvakaukaloiden vuokraus. Liikenneturvallisuusasioita on käsitelty vanhempainilloissa ja yhteistoimintaa on ollut esimerkiksi päivähoidon, Liikenneturvan ja poliisin kanssa. Lasten 5-vuotistarkastuksessa neuvolassa kysellään liikkumisesta ja 6-vuotistarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan "Kulkunen" -lehti. Lastenneurolassa korostetaan vanhempien esimerkkinä toimimisen merkitystä ja pidetään henkilökohtaista ohjausta vanhempainiltoja yms. tapahtumia selvästi tehokkaampana menetelmänä.

Neuvolatoiminta tavoittaa myös iäkkäämmät kaupunkilaiset. Terveyskeskuksessa 65 vuotta täyttäneille ja kotikäynneillä 80 vuotta täyttäneille tehtävissä tarkastuksissa kysellään liikkumisesta, selvitetään liikkumista rajoittavia tekijöitä ja käydään kulkureitit läpi. Tarvittaessa myös lainataan liikkumista helpottavia apuvälineitä tai opastetaan niiden hankinnassa. Osallistumisprosentti tarkastuksissa on ollut noin 90 %.

Terveystoimessa ei erikseen tilastoida liikenneonnettomuuksia. Potilaskertomukseen kirjataan potilaan saamat vammat, mutta tietojen poiminta liikenneturvallisuustyön tarpeisiin ei nykyisin ole mahdollista. Uudet atk-järjestelmät saattaisivat tulevaisuudessa mahdollistaa myös liikenneonnettomuuksien tilastoinnin.

Työterveydenhuollossa liikennekasvatus ja valistustyö ei ole järjestelmällistä, mutta esimerkiksi työmatkatapaturman sattuessa ongelmista keskustellaan. Kouluterveydenhoitajat osallistuvat oppilashuoltotyöryhmään, jonka käsittelemiin teemoihin myös liikenneturvallisuus kuuluu.

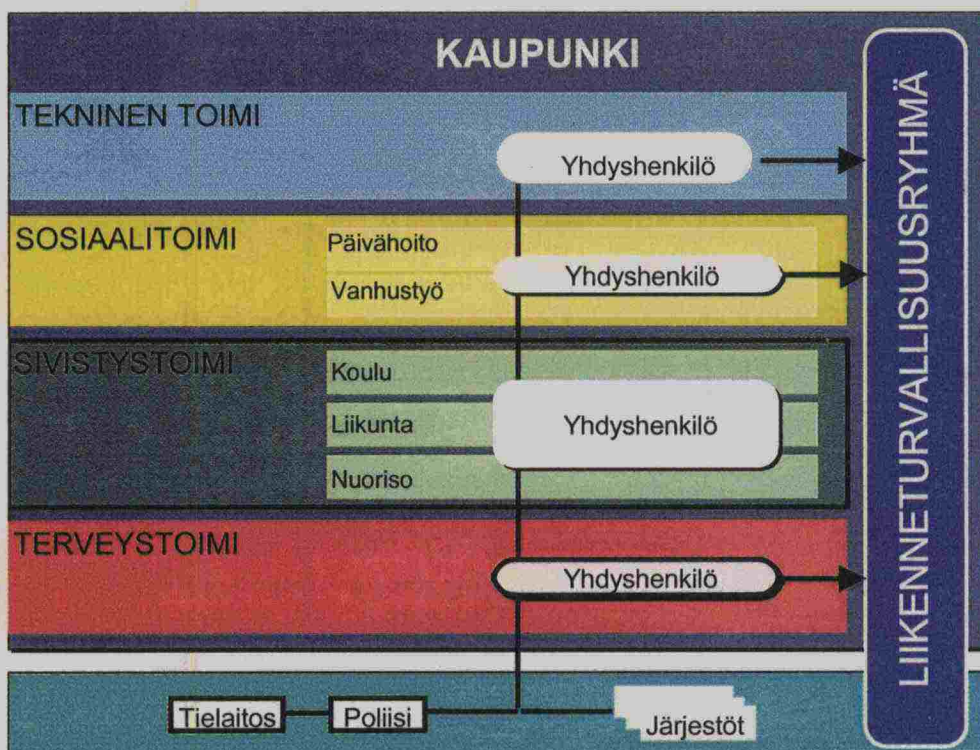
Terveystoimessa koetaan, että liikennekasvatus- ja valistustyöhön tarvittavaa materiaalia on ollut riittävän hyvin saatavilla. Materiaali hankitaan yleensä Liikenneturvalta Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymän keskusvaraston kautta.

4.3 Liikennekasvatuksen ja -tiedotuksen järjestäminen

4.3.1 Organisaatio

Tuloksien saavuttamiseksi liikennekasvatuksen ja -tiedotukseen liittyvän työn tulee olla järjestelmällistä ja jatkuvaa. Työhön on kaupungissa varattava riittävät resurssit ja luotava toimivat yhteistyö- ja tiedotusjärjestelmät. Työntekijöiden on saatava liikenneturvallisuuteen liittyvää koulutusta ja materiaalin hankkimiseksi on luotava pelisäännöt. Liikenneturvallisuustyön ja parantamistoimenpiteiden vaikutuksia tulee seurata onnettomuustietojen avulla. Tähän voidaan käyttää poliisin ja Tielaitoksen onnettomuusrekistereitä, mikäli kaupungin resurssit eivät riitä oman rekisterin ylläpitoon. Liikenneasenteissa tapahtuneista muutoksista tulee hankkia säännöllisesti tietoa esimerkiksi haastatteleamalla poliisia ja seuraamalla liikennerikkomusten määrästä kertovia tilastoja sekä turvavarusteiden käytöstä tehtäviä selvityksiä.

Liikennekasvatus ja -tiedotustyötä koordinoimaan kaupunkiin tulee perustaa liikenneturvallisuusryhmä, johon kuuluvat kaupungin hallinnon eri toimialojen edustajat. Kaupungin ylimmistä hallintoelimistä on nimettävä henkilö, jolle kuuluu vastuu ryhmän muodostamisesta, toiminnan aloittamisesta ja sen jatkuvuudesta. Ryhmän toimintaa johtamaan nimetään vastuhenkilö, jolla tulee olla riittävä motivaatio tehdä työtä liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Vastuhenkilö voi olla esimerkiksi opettaja, joka kokee liikennekasvatustyön omakseen. Kaupungin hallinnon kaikki toimialat nimeävät yhdysheikilönsä, jotka osallistuvat ryhmän toimintaan ja vastaavat liikenneturvallisuustyöstä omilla tahoillaan.

Kuva 18. Liikennekasvatus- ja tiedotustyön organisaatio kaupungissa. Joku yhdysheikilöistä valitaan liikenneturvallisuusryhmän toimintaa johtavaksi vastuhenkilöksi.

LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

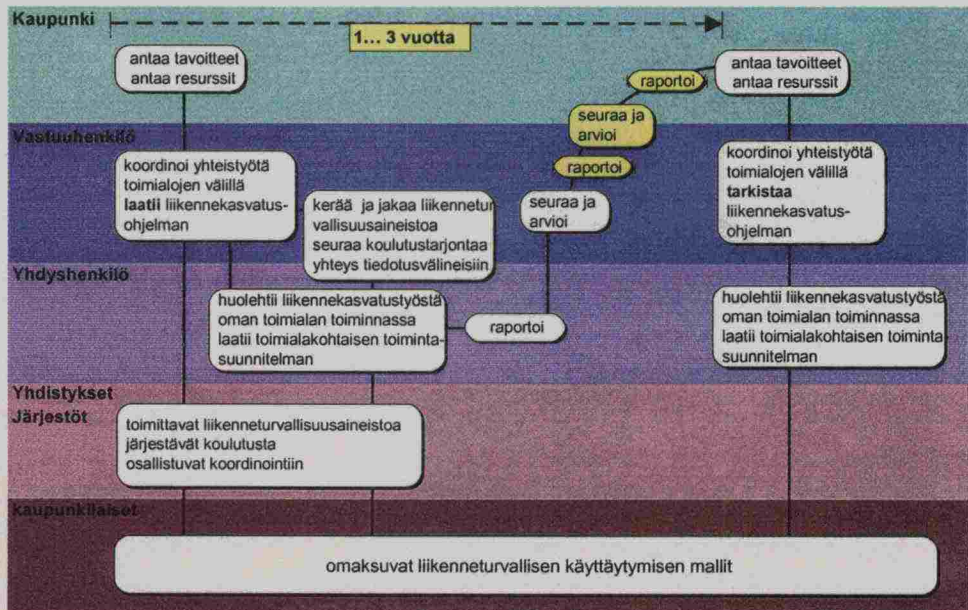
Liikenneturvallisuusryhmän tulee vuosittain laatia liikenneturvallisuusohjelma, jossa sovitaan toimialakohtaisesti liikenneturvallisuustyön avainalueista ja eri toimialojen rooleista liikenneturvallisuustyössä. Ryhmän tulee raportoida työstään kaupungin päättäjille.

Liikenneturvallisuusryhmän työskentelyyn osallistuvan yhdyshenkilön johdolla laaditaan jokaisella toimialalla vuosittain liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma, johon liittyy myös sovitaan liikenneturvallisuustyön sisällyttämisestä normaaliin työhön aikatauluineen ja vastuuhenkilöineen. Toimialakohtaiset toimintasuunnitelmat tarkistetaan liikenneturvallisuusryhmässä ja ne liitetään osaksi kunkin toimialan vuosittaisia kokonaistoimintasuunnitelmia.

Liikenneturvallisuusryhmän toimintaan liittyy kiinteä yhteistyö eri sidosryhmien kuten poliisin, Liikenneturvan, Tielaitoksen, elinkeinoelämän, tiedotusvälineiden, asukasyhteisöjen ja eri järjestöjen kanssa. Liikenneturvallisuusryhmä kutsuu tarvittaessa sidosryhmien edustajia kokouksiinsa. Työryhmän tulee käyttää tarvittaessa apunaan myös liikennealan asiantuntijoita.

Liikenneturvallisuusryhmän tehtäviä ovat:

- laatia kaupungin vuosittainen liikenneturvallisuusohjelma
- luoda toimiva tiedotusjärjestelmä
- huolehtia yhteistyöstä eri toimialojen ja järjestöjen kanssa
- liikenneturvallisuusaineiston hankinnan ja jakelun järjestäminen
- seurata koulutustarjontaa ja tiedottaa siitä
- huolehtia liikenneturvallisuustyön tavoitteiden toteutumisen arvioinnista ja seurannasta

Kuva 19. Liikennekasvatusprosessi.

4.3.2 Koti

Koti on lapsen tärkein liikennekasvattaja. Hyvät käytöstavat, joihin myös liikennekäyttäytyminen ehdottomasti kuuluu, tulee oppia jo kotona. Mikäli koti laiminlyö osuutensa liikennekasvatuksessa ja lapsille kehittyy liikennettä kohtaan vääränlaisia tai piittaamattomia asenteita, on muiden liikennekasvattajien, kuten koulun, lähes toivotonta yrittää korjata tilannetta.

Vanhempien tulee alusta alkaen tiedostaa roolinsa merkitys myös liikennekasvatuksessa eikä lapsen varttuessaan missään vaiheessa siirtää vastuuta pelkästään päivähoidolle tai koululle. Kodin, päivähoidon ja koulun liikennekasvatuksen tulee tukea ja täydentää toisiaan.

Oikeiden liikenneasenteiden kehittäminen tulee aloittaa jo hyvin varhain. Kodin liikennekasvatustyön perustana on vanhempien lapsilleen antama käyttäytymismalli. Vanhempien tulee jatkuvasti toimia hyvänä esimerkkinä sekä puheissa että teoissa.

Viimeistään lapsen syntyessä on hankittava hänen turvalliseen kuljettamiseensa tarvittavat asianmukaiset varusteet, joita lapsen kasvun myötä uudistetaan vaatimusten mukaisiksi. Tietoa lapsen turvallisesta kuljettamisesta ja turvavarusteista vanhemmat voivat saada neuvolasta sekä esimerkiksi äitiys- ja isyyspakkauksien mukana jaettavista ohjeista.

Lapsen oppiessa liikkumaan häntä aletaan opastamaan ja ohjaamaan käytännön liikennetilanteissa. Opetuksessa tulee keskittyä ensisijaisesti lapsen omaan liikkumisympäristöön, joka luonnollisesti vähitellen laajenee. Lapselle on neuvottava turvalliset leikkipaikat ja korostettava, ettei tiellä saa leikkiä. Lasta on opastettava ajotien turvalliseen ylittämiseen sekä kevyen liikenteen väylien ja alikulkukäytävien käyttöön. Vanhempien tulee säännöllisesti hankkia tietoa lapsiensa liikkumisympäristöstä, jotta heitä voidaan opettaa tunnistamaan vaaralliset paikat ja tilanteet jo ennakolta sekä toimimaan niissä oikein.

Vanhempien tiedot ja taidot ovat useimmiten riittävät liikennekasvatuksen antamiseen. Liikenneturvallisuustietoutta vanhemmat voivat tarvittaessa saada kaupungin eri alojen, Tielaitoksen tai Liikenneturvan asiantuntijoilta tai hankkimalla materiaalia omatoimisesti. Kanavia tiedonhankintaan ovat esimerkiksi kirjastot, internet tai Liikenneturvan aluetoimistot.

4.3.3 Kaupungin hallinnon eri toimialat

4.3.3.1 Tekninen toimi

Teknisen toimen tulee osallistua kaupunkiin perustettavan liikenneturvallisuuksryhmän toimintaan ja tarvittaessa myös vastattava ryhmän toiminnan vetämisestä ja raportoinnista kaupungin päättävälle elimille. Ryhmän toimintaan liittyen teknisen toimen on laadittava vuosittain oma toimialakohtainen liikenneturvallisuuksuunnitelmansa. Suunnitelmassa teknisen toimen tulee asettaa liikenneturvallisuuksustavoitteita, joiden toteutumista tulee seurata onnettomuustilastojen avulla. Oman onnettomuusrekisterin ylläpitoa tulee harmita. Mikäli tähän ei ole resursseja, tulee poliisiin tai Tielaitoksen kanssa sopia onnettomuuksien säännöllisestä raportoinnista kunnalle.

Asukkailta, muilta toimialoilta tai eri tahoilta tulevat parannusehdotukset ja aloitteet on aina käsiteltävä ja mahdollisuuksien mukaan myös huomioitava suunnittelussa ja rakentamisessa. Tiedottamista tulee lisätä liikenneturvallisuuksryhmässä sovittavien periaatteiden ja vastuiden mukaisesti.

Työmaiden liikenteenohjaukseseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Liikennejärjestelyt on tehtävä mahdollisimman selkeiksi, turvallisiksi ja yhdenmukaisiksi.

4.3.3.2 Sivistystoimi

Kodin ohella koulu on merkittävä liikennekasvattaja. Kunnissa liikennekasvatus on erityisesti koulutoimen tehtävä, jonka onnistuminen edellyttää selkeän toimintajärjestelmän luomista.

Sivistystoimessa on nimettävä kaupungin liikenneturvallisuuksryhmän toimintaan osallistuva yhdyshenkilö. Hänen johdolla laaditaan sivistystoimen oma liikennekasvatussuunnitelma. Koko toimialaa koskevan suunnitelman lisäksi koulujen tulee laatia oma liikennekasvatussuunnitelmansa. Suunnitelma voidaan laatia siten, että opettajista ja yhteistyötahojen edustajista koostuva työryhmä laatii suunnitelman rungon, jonka perusteella koulut tekevät omat suunnitelmansa. Toinen mahdollisuus on, että opettajat laativat oman koulunsa suunnitelman. Koulujen suunnitelmista voidaan sitten koota koko kaupungin suunnitelma.

Kasvatussuunnitelman laadinnassa tulee huomioida kaupungin erityispiirteet ja nyt laaditussa liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esiin nousseet ongelmat ja riskitekijät. Liikennekasvatusta tulee liittää luonteviin yhteyksiin mahdollisimman moniin oppiaineisiin. Opetuksen suunnittelua varten voidaan oppilaiden liikkumistavoista, -reiteistä sekä vaikeiksi tai vaarallisiksi kokemista kohteista ja tilanteista hankkia tietoa ongelmaselvityksen avulla. Ongelmaselvitys voidaan tehdä kyselylomakkeilla ja oppilaiden sekä heidän vanhempiansa kanssa keskustelemalla.

Ongelmaselvityksen työvaiheet ovat:

- koulureittien ja niiden ongelmakohtien selvitys
- parannusehdotusten laatiminen
- yhteenvedot luokittain ja kouluittain
- yhteenvetojen käsittely ja aloitteiden ja parantamisehdotusten laatiminen
- aloitteiden toteutumisen seuranta

Selvityksen tulokset on kytkettävä kiinteästi opetukseen. Ongelmatilanteet on analysoitava yhdessä oppilaiden kanssa. Vaarallisiksi koetuista paikoista tai liikennetilanteista voivat opettajat ja oppilaat yhdessä laatia oppimateriaalia. Selvityksen yhteenvetoa voidaan käsitellä vanhempainillassa, jonne tarvittaessa tulee kutsua myös liikennealan asiantuntijoita. Kaikkien vanhempien tavoittamiseksi yhteenvedosta tulee kuitenkin aina laatia koteihin jaettava tiedote. Liikenneturva on laatinut vaaranpaikkakartoitusta varten aineiston "Turvaa lapsen koulutie". Aineisto on maksutonta ja kartoitukseen liittyvät lomakkeet löytyvät Liikenneturvan internet-sivuilta.

Kouluissa tulisi aina käydä läpi myös oppilaille sekä heidän koulureiteillään tapahtuvat onnettomuudet. Oppilaat voivat yhdessä opettajan johdolla pohtia onnettomuuksien syitä ja laatia parannusehdotuksia. Vakavimpien onnettomuuksien käsittelyssä poliisi tai lääkäri voisi toimia alustajana.

Koulun on liikennekasvatuksessa tehtävä kiinteää yhteistyötä lasten vanhempien kanssa. Esimerkiksi ongelmaselvityksen laadinnassa tulee toimia siten, että kaikkien oppilaiden vanhemmat pyritään saamaan osallistumaan työhön. Vanhemmille tulee myös varata mahdollisuus osallistua koulun liikennekasvatuksen suunnitteluun ja vanhempainilloissa tulee keskustella lasten liikenneturvallisuudesta. Vanhemmat voivat myös toimia apuna erilaisten liikennetapahtumien järjestämisessä. Mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa motivoi vanhempia, jolloin heidät on helpompi saada tiedostamaan myös oma vastuunsa lasten liikennekasvatuksessa.

Koulujen liikennekasvatuksen suunnitellessa tulee erityisesti huomioida tietoverkkojen tarjoamat mahdollisuudet. Koska jo lähitulevaisuudessa kaikilla kouluilla on verkkoyhteydet, voidaan esimerkiksi internetin avulla rikastuttaa liikennekasvatusmenetelmiä. Perinteiset liikennekilpailut voitaisiin herättää uudelleen henkiin toteuttamalla ne tietoverkon avulla eri koulujen välisinä haastekilpailuina.

Koululaiskuljettajat ovat myös tärkeitä liikennekasvattajia. Kuljettajien tulee aina toimia oppilaille hyvänä esimerkkinä, sillä heillä on välitön mahdollisuus vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen oppilaita kuljettaessaan. Kuljettajien tulee osallistua erityisesti nuorempien oppilaiden opastamiseen. Kuljettajille tulee varata mahdollisuus osallistua opettajien kokouksiin tai vanhempainiltoihin, joissa liikenneturvallisuusasioita käsitellään.

Koska koulut ovat lomalla suurimman osan parasta pyöräilykautta, tulisi kulttuuri-, nuoriso- tai liikuntatoimen järjestää erityisesti kesäisin lapsille ja nuorille suunnattuja liikennetapahtumia. Näissä tulisi nostaa esille sellaisia teemoja, joista lapset ja nuoret itse ovat kiinnostuneita.

LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

4.3.3.3 Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimen piirissä tehtävän liikennekasvatus- ja tiedotustyön kohderyhminä ovat päivähoitoikäiset lapset ja iäkkäät. Toimialalta on nimettävä vastuhenkilö, joka osallistuu kaupungin liikenneturvallisuuksryhmän toimintaan. Vastuuhenkilön johdolla laaditaan toimialan oma toimintasuunnitelma. Koko sosiaalitoimea koskevan toimintasuunnitelman lisäksi päiväkotien ja perhepäivähoidon tulisi laatia omat suunnitelmansa.

Päiväkodeissa liikennekasvatus tulisi sisällyttää opetussuunnitelmiin. Päivähoidossa tulee oikeaan ja turvalliseen liikkumiseen tähtäävän opastuksen ohella käyttää liikennekasvatuksessa myös opettavia tehtäviä ja leikkejä. Päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon on hankittava liikenneaiheisia piirustus-, väritys- ja askartelutehtäviä sisältävää materiaalia. Lasten mielenkiinto säilyy paremmin, kun saa itse tehdä, eikä pelkästään kuunnella.

Lasten vanhemmille tulee varata mahdollisuus osallistua päivähoiton liikennekasvatuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Päivähoitohenkilökunta voi yhdessä lasten vanhempien kanssa kartoittaa liikenteen ongelmapaikkoja ja tilanteita. Kartoituksen tuloksia ja muita lasten liikkumiseen ja kuljettamiseen liittyviä asioita voidaan käsitellä vanhempainilloissa. Vanhemmat voivat myös osallistua päiväkodeissa järjestettävien liikenneaiheisten tapahtumien järjestelyihin. Päivähoitohenkilöstön ja lasten vanhempien tulisi päivittäisten tapaamisten yhteydessä säännöllisesti keskustella lasten liikenneturvallisuuksista.

Poliisin vierailut päiväkodeissa ovat suotavia. Lasten opastuksessa poliisin tulee keskittyä turvallisten leikkipaikkojen ja tien ylityspaikkojen valintaan ja korostaa turvavarusteiden kuten turvaistuimien, turvavöiden, pyöräilykypärän ja heijastimien käytön tärkeyttä. Heijastimen arvostus voi lapsen silmissä kohota suuresti, kun sen antaa poliisi. Poliisi voi myös osallistua vanhempainiltoihin ja henkilöstökoulutukseen.

Sosiaalitoimen kautta on mahdollista tavoittaa vain osa iäkkäistä kaupunkilaisista. Ulkopuolelle jää liikenneturvallisuuksuustyön kannalta tärkein ryhmä eli omillaan toimeen tulevat iäkkäät, joista monet paitsi liikkuvat paljon myös käyttävät henkilöautoa jokapäiväiseen liikkumiseensa. Heidän liikennetietouttaan voidaan parantaa ja ongelmiaan kartoittaa ehkä parhaiten erilaisten eläkeläisjärjestöjen ja -yhdistysten järjestämissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Iäkkäille autoilijoille tulisi esimerkiksi Liikenneturvan johdolla järjestää ajovalmiuksia ylläpitävää ja parantavaa täydennyskoulutusta.

Vaikka vanhainkotien asukkaiden tai kodinhoidon piiriin kuuluvien iäkkäiden liikkuminen olisikin vähäisempää, tulee myös heidän liikennetietouttaan ylläpitää säännöllisesti järjestettävien tilaisuuksien ja tapahtumien sekä henkilökohtaisen ohjauksen avulla. Myös mahdollisista reiteissä tai liikennejärjestelyissä tapahtuneista muutoksista tiedottaminen on tärkeää. Heitä tulee myös aktivoida kiinnittämään huomiota kulkureittiensä ongelmiin ja tekemään ehdotuksia liikkumisympäristönsä epäkohtien parantamiseksi. Myös vanhus-tenhuollossa voidaan laatia omia liikenteen ja liikkumisen turvallisuuden parantamiseksi tehtävän työn toimintasuunnitelmia.

4.3.3.4 Terveystoimi

Terveydenhuollon piirissä annettava liikennekasvatus voi liittyä neuvolatoimintaan, kouluterveydenhoitoon, työterveydenhoitoon ja sairaanhoitoon. Järjestelmällinen ja tavoitteellinen liikenneturvallisuustyö on osa terveydenhuoltoa ja terveystoimintaa.

Neuvoloissa tulee edelleenkin keskittyä lasten ja heidän vanhempiansa henkilökohtaiseen ohjaukseen. Neuvolan liikennekasvatustyön on myös tähdättävä siihen, että vanhemmat saadaan ymmärtämään olevansa aina viime kädessä itse vastuussa lastensa liikennekasvatuksesta ja -turvallisuudesta. Neuvolassa tulee antaa käytännön ohjeita, jotka tukevat vanhempia heidän omassa kasvatustyössään.

Olisi toivottavaa, että neuvolat pystyisivät ylläpitämään turvavälineiden vuokraustoimintaa. Varusteiden hinta kun saattaa joissain perheissä muodostaa kynnyksen niiden hankkimiselle. Synnytyssairaalassa hoitohenkilökunnan tulisi muistuttaa vanhempia vastasyntyneen kuljettamiseen tarvittavista turvavarusteista. Mikäli vanhemmat eivät ole ehtineet hankkia vauvalle turvakaukaloa, voitaisiin heille lainata kotiinkuljetusta varten kantokopan päälle sijoitettava turvaverkko. Verkon vanhemmat voisivat myöhemmin palauttaa joko sairaalaan tai neuvolaan.

Terveystoimen edustajien tulisi silloin tällöin esitelmöidä kouluissa liikenteen vaaroista ja riskeistä terveydenhuollon näkökulmasta. Esimerkiksi lääkärin pitämä esitelmä pyöräilykypärän käytön merkityksestä vammojen ehkäisijänä saattaisi vaikuttaa oppilaisiin tehokkaammin kuin sama asia tutun opettajan kertomana.

Työterveydenhoidon yhteydessä olisi mahdollista kiinnittää huomio työmatkatapaturmiin sekä ryhtyä niitä ehkäisevään työhön esimerkiksi ongelmakartoituksen avulla.

Terveystoimen kautta voitaisiin saada tietoa onnettomuuksista, jotka eivät tule poliisin tietoon ja puuttuvat muista tilastoista. Tällaisia ovat osa kevyen liikenteen onnettomuuksista ja erilaiset kaatumiset ja liukastumiset. Koska sairaalat ja terveyskeskukset kuitenkin aina keräävät tiedot onnettomuustapauksista, tulisi tilastointimenettelyä kehittää siten, että tietoja voitaisiin hyödyntää terveydenhuollon tarpeiden lisäksi myös liikenneturvallisuustyössä.

LIIKENNEKASVATUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMA

4.3.4 Järjestöt ja asukasyhdistykset

Erilaisten järjestöjen kautta on mahdollista lähestyä myös sellaisia väestöryhmiä, joita kaupungin hallinnon eri toimialojen liikennekasvatustyö ei tavoita. Tällaisen ryhmän muodostavat esimerkiksi itsenäisesti toimeen tulevat iäkkäät. Erityisesti järjestöjen, joiden toiminta liittyy liikenteeseen, olisi suotavaa osallistua kaupungin liikenneturvallisuutta edistävään toimintaan.

Asukasyhdistysten toiminnan tavoitteisiin kuuluu yleensä asuinympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen, josta liikenneympäristön laatu ja liikkumisen turvallisuus muodostaa merkittävän osan.

Liikenneturvallisuuteen liittyvän toiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä järjestöjen ja asukasyhdistysten tulee olla yhteydessä kaupungin liikenneturvallisuusryhmään. Mikäli toiminta on jatkuvaa, tulee myös nimetä liikenneturvallisuustyön vastuhenkilö.

Asukasyhdistysten ja erilaisten järjestöjen toimintamahdollisuuksia liikenneturvallisuuden edistämiseksi ovat esimerkiksi:

- vaarallisten kohtien ongelmakartoitus
- parannusehdotukset ja aloitteet tekniseen toimeen tai Tielaitokselle
- liikenneiltojen ja teemapäivien järjestäminen
- kampanjoiden ja tapahtumien järjestäminen
- toiminnasta tiedottaminen

4.3.5 Tiedottaminen

Tiedotustoiminnan tehostamiseksi ja käytännön yhtenäistämiseksi on liikenneturvallisuusryhmässä laadittava tiedotussuunnitelma, jossa määritellään tiedotettavat asiat, tiedotuskanavat sekä tiedotusvastuun jakautuminen eri toimialojen kesken.

Tiedottamisen aiheita ovat esimerkiksi:

- suunnitelmat ja liikenneympäristön parantamisen tarpeet
- liikenneympäristössä ja -järjestelyissä tapahtuneet muutokset ja liikkumisohjeet
- vaaralliset paikat ja niissä liikkuminen
- työmaat ja niiden liikennejärjestelyt
- valtakunnalliset projektit ja niiden toteuttaminen kaupungissa
- ajankohtaiset ja paikallisesti merkittävät asiat
- koulutustilaisuudet ja -mahdollisuudet
- liikenneturvallisuuteen liittyvän tiedon ja materiaalin saatavuus
- tiedotus- ja keskustelutilaisuudet
- tapahtumat ja näyttelyt

Liikenneturvallisuuteen liittyvän materiaalin hankinnasta ja jakamisesta tulee myös yhteisesti sopia liikenneturvallisuusryhmässä.

Paikallisia tiedotusvälineitä voidaan käyttää tiedottamisen lisäksi keskustelun herättämiseksi liikenneympäristössä tai liikennejärjestelyissä havaituista ongelmista. Keskustelun avaus voi tulla kaupungin hallinnon eri toimialojen edustajilta, yhdistyksiltä ja järjestöiltä tai kaupunkilaisilta.

Myös tapahtuneista onnettomuuksista on syytä tiedottaa esimerkiksi paikallislehdessä. Vakavampien onnettomuuksien yhteydessä tulisi pelkän tapah-tuman toteamisen lisäksi pohtia onnettomuuteen johtaneita syitä ja keinoja vastaavanlaisten onnettomuuksien estämiseksi. Tämä voisi tapahtua yhteistyössä poliisin, teknisen toimen, Tielaitoksen tai muiden asiantuntijoiden kanssa. Onnettomuusutiseen voitaisiin lisäksi liittää lääkärin arvio onnettomuuden uhrien vammoista ja niiden merkittävimmistä aiheuttajista.

Asianomaisten suostumuksella onnettomuuksien osallisten ja heidän omaistensa kokemuksista ja onnettomuuden aiheuttamista muutoksista arkipäivän elämään tulisi myös kertoa jälkeinpäin. Näin saataisiin onnettomuusutisointi koskettavammaksi ja ihmiset paremmin ymmärtämään liikenteeseen liittyvien riskien merkitystä. Tiedottamisen ja onnettomuusutisoinnin tulisi omalta osaltaan pyrkiä muokkaamaan asenteita nolla –vision mukaisiksi.

4.4. Johtopäätökset

Jämsä sijaitsee vilkasliikenteisten valtateiden 9 ja 24 risteyksessä ja on alueen suurin kuntakeskus. Tämä tarkoittaa sitä, että Jämsän läpi ajaa tai sen keskustaaamassa poikkeaa runsaasti kuljettajia, jotka eivät välttämättä tunne paikallisia liikenneolosuhteita tai paikallisten asukkaiden keskuudessa vakiintuneita tiettyihin liikennetilanteisiin tai paikkoihin liittyviä käyttäytymismalleja ja toimintatapoja. Jämsäläisten tulee tiedostaa vieraspaikkakuntalaisten mahdollisen poikkeavan liikennekäyttäytymisen muodostama riski kotikaupunkinsa liikenteessä.

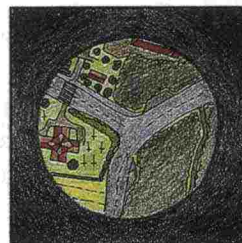
Jämsän henkilöautotiheys on suurempi kuin muualla Keski-Suomen maakunnassa tai koko maassa keskimäärin. Omasta suurehkosta autokannasta ja runsaasta läpi- ja ohikulkuliikenteestä johtuen liikennekasvatuksen ja tiedotuksen painopistettä olisi suunnattava erityisesti henkilöauton kuljettajiin. Myös liikenneympäristön ongelmakartoitukseen liittyvät kyselyt viittaavat tähän. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää kuljettajien käyttämiin ajonopeuksiin. Ajonopeuksien merkitys kevyen liikenteen turvallisuudelle korostuu kohteissa, joissa näkyväisyys on huono ja tien ylittäminen koetaan turvattomaksi. Tällaisia kohteita Jämsässä on kyselyn mukaan useita.

Henkilöauton kuljettajien liikenneasenteisiin vaikuttaminen on suuri haaste, sillä valtaosa heistä sijoittuu ikäryhmiin, joita esimerkiksi kaupungin hallinnon eri toimialojen liikennekasvatustyö ei suoraan tavoita.

Koska Jämsä ja Jämsänkoski sijaitsevat lähekkäin ja niiden välillä on runsaasti työmatka-, asiointi- ja vapaa-ajanliikennettä, olisi jo pelkästään resurssien säästämiseksi luontevaa, että kaupungit tekisivät mahdollisimman paljon yhteistyötä liikenneturvallisuuteen liittyvissä asioissa.

5. SEURANTA

Kaupungin liikenneturvallisuusryhmän tärkeänä tehtävänä on seurata liikenneturvallisuuden tilan kehittymistä. Seurannan tulee koskea sekä **liikenneympäristön** että **liikenneturvallisuusasenteiden** tilaa.

Liikenneympäristön seurannan tulee olla tiivistä, jolloin ongelmalliseksi muodostumassa olevat kohteet voidaan havaita riittävän aikaisessa vaiheessa. Parannustoimenpiteet voidaan tehdä jo ennen kuin onnettomuuksia tapahtuu. Ongelmallisia kohteita voidaan määrittää muunmuassa onnettomuusrekisterin avulla. Tielaitos rekisteröi poliisin tietoon tulevat yleisillä teillä sattuneet liikenneonnettomuudet tierekisteriin. Jämsään kehitettävän onnettomuusrekisterin avulla saadaan kaikki onnettomuudet rekisteröityä tie- tai katuosoitteen mukaan, joten seuranta saadaan nykyistä kattavammaksi ja ajantasaisemmaksi. Poliisi ja tiepiiri ovat luontevia yhteistyökumppaneita liikenneympäristön tilan seurannassa.

Poliisin tietoon ja tierekisterin ulkopuolelle jää kuitenkin huomattavan paljon yleisillä liikennealueilla sattuvia tapaturmia, joissa moottoriajoneuvo ei ole osallisena. Tällaisia tapaturmia ovat esimerkiksi jalankulkijan liukastumiset, jotka ovat yleisiä erityisesti vanhemmille naishenkilöille. Kehittämällä terveydenhuollon kanssa näiden tapaturmien seuranta on paikallisesti mm. mahdollista kartoittaa jalankululle ja pyöräilylle vaarallisten paikkojen löytämistä ja korjaamista. Seuranta palvelee myös kunnossapidon järjestämistä ja tehostamista.

Liikenneturvallisuusasenteiden kehitystä seurataan arvioimalla eri toimialojen edustajien ja poliisin havaintoja liikennekäyttäytymisen kehittymisestä. Asenteiden mittaaminen on vaikeaa. Erilaisten turvavälineiden käytön lisääminen tai väheneminen on kuitenkin yksi konkreettinen asenteita kuvaava mittari. Samoin rattijuopumuksen ja ylinopeuksien yleisyys kuvaa tiellä liikkujien asenteita.

Jokaisen toimialan tulee seurata liikenneturvallisuustyön kehitystä osaltaan ja tarvittaessa korjata suunnitelmaansa ja kehittää toimintaansa. Liikenneturvallisuusryhmän tehtävänä on huolehtia seurannasta koko kaupungin osalta ja raportoida siitä päättäjille. Seurannan avulla varmistetaan liikenneturvallisuustyön jatkuvuus ja asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Suunnitelman toteuttamisen seuranta

Liikenneturvallisuuksuunnitelman toteutumisen seuranta hoidetaan Jämsän kaupungin ja Keski-Suomen tiepiirin yhteistyönä. Tiepiirissä seurannasta huolehtii liikenneturvallisuuksinsinööri ja kaupungissa Jämsän kaupunkiin perustettava liikenneturvallisuuksryhmä, johon kuuluvat kaupungin hallinnon eri toimialojen edustajat. Kaupungin ylimmistä toimielimistä nimetään vuoden 2000 alussa henkilö, jolle kuuluu vastuu ryhmän muodostamisesta, toiminnan aloittamisesta ja sen jatkuvuudesta.

Tämän liikenneturvallisuuksuunnitelman toteuttamisesta, kaupungin liikenneturvallisuuksuustilanteen kehittymistä sekä liikennekasvatus- ja valistussuunnitelman käyttöönottoa seurataan joka toinen vuosi kokoontuvassa työryhmässä. Tähän työryhmään kuuluvat Jämsän kaupungin, Keski-Suomen tiepiirin, Jämsän kihlakunnan poliisilaitoksen ja Liikenneturvan edustajat. Työryhmän koolle kutsujana toimii kaupungin liikenneturvallisuuksryhmän puheenjohtaja.

JÄMSÄ

Yleiset tied

Au=autoilijana, Py=pyöräilijänä

Ja=jalankulkijana, La=lapsena

Va=vanhuksena, Li=liikuntarajoitteisena

T=työ

K=koulu

Nro	Osoite			Huom	Maininat/kpl	Ongelma	Kenen kannalta	Kysely
	Tie	Tieosa	Etäisyys					
1	16573	1		Välillä Patalahdenkatu-Ruotsulan koulu	17	Kl-väylä puuttuu, koulun luona huonot näkemät ja jyrkät mutkat, ylinopeudet (nop.raj. alentaminen 50 km/h), tien ylitys nykyisen kl-väylän päätymiskohdalla ja Patalahdenkadun kohdalla (suojatie), huono valaistus	La, Au, Py, Ja	K
2	56	1	890	Saarentien/Teollisuuskadun liittymä	15	Talvella liukas, ruuhkat, joka keväiset tulvat	Au, Ja, Py	T
3	9	225	0	Mt 6032 liittymä (Hiidenmäen liittymä)	12	Ruuhkautuu helposti (kääntyminen vasempaan)	Au, Py	T
4	6032	1		Yhdystie, välillä Lukkoilantie-Keskuskatu	12	Kl-väylä puuttuu, huono valaistus, liian leveät suojatiesaarekkeet, turvattomat suojatiet, huono talvikunnossapito	Va, Au, Ja, Py	T
5	6050	2	3731	Pt 16583 (Juokslahdentie/Lahdenkylän/Niemenkyläntien liittymä)	8	Huonot näkemät-pajukkoa sekä notko ja mäki (STOP-merkit Lahdenkyläntielle ja Niemenkyläntielle), huono valaistus, huono talvikunnossapito		T
6	16563	1	0	Eritasoliittymä / Saarentie	8	Huonot näkemät käännyttyessä Kaipolaan, nopeudet Saarentiellä (alennettu nop.raj. 70 km/h välille Paavolankuja-Saaripellontie/Karhalantie liittymä)	Au	T
7	56	1	1100	Tervasmäentien liittymä	7	Suojatien näkyvyys kumpaankin suuntaan huono, ylinopeudet (suojatiesaareke, nop.raj. alentaminen)	Ha	T
8	6040	1	2240	Auvilantien liittymä	7	Ruuhka-aikaan vaikea ylittää kolmion takaa, liikenteenjakaja pahalla korkeudella lapsi ei näe tielle, nopeudet Jkosken suunnasta tulevilla (tärinäraidat)	La, Au	K
9	16563	1	4770	Koulutien liittymä	7	Paikallistien ylitys-paljon raskasta liikennettä, nopeudet (tärinäraidat tai hidasteet), huono valaistus, suojatie ja pyörätie eri puolilla tietä	Ja	K
10	9	224	0	Vt 24/Kt 56 liittymä Sirkan liittymä	6	Jkylästä päin tullessa opastetaulut piilossa sillan takana, pensasistutukset näkemäesteenä, alikulku kl-liikenteelle puuttuu, huono talvikunnossapito	Au, Py	T
11	56	1	1170		6	Liikenteenjakaja (tie erittäin kapea ja vaarallinen), Shell'ltä päin tuleva liikenne ongelmallista - notko imaisee liikenteen	Ha	T

Yleiset tied

Au=autoilijana, Py=pyöräilijänä

Ja=jalankulkijana, La=lapsena

Va=vanhuksena, Li=liikuntarajoitteisena

T=työ

K=koulu

Nro	Osoite			Huom	Mainin- nat/kpl	Ongelma	Kenen kannalta	Ky- sely
	Tie	Tieosa	Etäisyys					
12	3291	7	0	Alhojärven koulun kohta	6	Mt:n ylitys, kapea, mutkainen, mäkinen, päällyste loppuu äkkijyrkästi, valaisematon, ylinopeudet	Ja, Ha, La	K
13	6040	1	1920	Annalantien liittymä	6	Liikenteenjakaja - liikennemerkkit alaluokkalaisten näköesteenä, nopeudet Jkosken suunnasta tulevilla (tärinäraidat), talvikunnossapito puutteelista	Ha, Ja	T, K
14	56	1	330	Rusulantie/Kähöntie liittymä	5	Vilkas liittymä, Rusulantieltä tultaessa Kesoilin liittymä leveä (suojatien siirto parempaan paikkaan, Kesoilin liittymän korjaus), liikenteenjakaja-tie erittäin kapea ja vaarallinen	Ja	K
15	6031	1	560	Pientiläntien liittymä	5	Ylinopeudet, näkemät Pietiläntieltä tultaessa (huoltoaseman kulma, lumipenkereet talvisin), pyöräilijät eivät käytä kl-väylää	Au, Py, Ja	T
16	16583	3		Välillä mt 6050 (Juokslahdentie)-vt 9	5	Pt huono kuntoinen, kapea, mutkainen, valaisematon, ylinopeudet	Ha, La	K
17	9	220	0	Mt 3291 (Hassintie)/Kilpakorventie liittymä	4	Huonot näkemät Treen suuntaan Jämsästä päin tultaessa - vasemmalle kääntyminen todellinen riski, iltapäivisin lisäksi aurinko paistaa suoraan silmiin, turvaton ylityskohta, Kilpakorventien liittymästä puuttuu suojatiesaareke	Ha	T
18	16565	2		Hulkkiolahdentie	4	Kl-väylä ja valaistus puuttuu, mutka, huono kunto kelirikkoaikana, alennettu nop.raj. (nykyinen 80 km/h)	Py, Au	K
19	9	225			3	Kl-väylä puuttuu (välille Hassintie-Sirkan liittymä)	Py	T
20	9	227	491	Pt 16583 liittymä (Moiskalantie)	3	Vt:n ylitys vaarallinen, Juokslahteen kääntyville kääntymiskaistat		T
21	24	21		Välillä Jämsä-Olkkola	3	Kapeat pientareet, kl-väylä puuttuu	Py, Li, La	T, K
22	16573	3	2460	Koulun liittymä	3	Pysäkkikatos puuttuu, kouluun tulevat koululaiset jätetään linja-autosta tien toiselle puolelle	Ja	K

JÄMSÄ, keskustaajama

Kadut ja yksityistiet

Au=autoilijana, Py=pyöräilijänä

Ja=jalankulkijana, La=lapsena

Va=vanhuksena, Li=liikuntarajoitteisena

T=työ

K=koulu

Nro	Osoite	Huom	Maininat/kpl	Ongelma	Kenen kannalta	Ky-sely
1	Keskuskatu	Ruusan liittymä (Siltakatu/Yhdystie liittymä)	35	Palomäestä tulevien autoilijoiden nopeudet-alikulku kevyelle liikenteelle/kiertoliittymä, liian laaja liittymä, ei noudateta liikennesääntöjä, vilkas liikenne - ruuhkautuu helposti	La, Py, Ha, Ja	K
2	Keskuskatu	Punalantien/Pispasentie liittymä	14	Palomäestä tulevien autoilijoiden nopeudet, kl-väylällä alamäen jälkeen liittymä, hiekkaa kl-väylällä, tien ylitys (alikulku)	Py, Ha	K
3	Keskuskatu	Palomäentien liittymä	11	Palomäentietä tullaan pyörillä liian kovaa alas - alamäen jälkeen liittymä, näkemät, mäessä hiekkaa	Py, Au	K
4	Mäkitie		8	Ei kl-väylää, huonokuntoinen, vaaralliset liittymät	La	K
5	Palomäentie	välillä Pasantie-Keskuskatu	8	Kl-väylä puuttuu, jyrkkä kapea alamäki (mäen kohdalla päiväkotia paljon lapsiperheitä) - näkyvyys huono ylhäältä tultaessa (varoituserkki mäen päälle)	La	K
6	Joonaanatie	Vitikkalan koulun alakentän liittymä	7	Kentältä tulevat autoilijat eivät huomio Joonaanantiella olevaa kevyttäliikennettä (notkoon tärinäraidat), varastorakennus näkemäesteenä (varoituserkkejä)	La, Ja	K
7	Lukkoilantie	välillä Lammasmäentie-mt 6032	7	Kl-väylä puuttuu, huono päällyste, huono talvikunnossapito	Ja, Py	K
8	Pääskyläntie		7	Kapea tie - kl-väylä puuttuu, paljon kevyttäliikennettä, talvihoito, luiskat puuttuvat monesta paikasta, mutkainen (nop.raj. alentaminen -> 30 km/h)	Ja, Py, Ha	T
9	Kilpakorventie		4	Huonot näkemät notkoissa, liikenteenjakaja (rautatien tasoliittymän kohdalla)	Py, Ja	T
10	Koskentie	Parkkipaikat tien alussa	4	Entinen viistopysäköinti oli parempi, vaikea poistua	Au	T

Kadut ja yksityistiet

Au=autoilijana, Py=pyöräilijänä

T=työ

Ja=jalankulkijana, La=lapsena

K=koulu

Va=vanhuksena, Li=liikuntarajoitteisena

Nro	Osoite	Huom	Maininat/kpl	Ongelma	Kenen kannalta	Ky-sely
11	Punalantie		4	Mäkitien liittymässä huonot näkemät (pensaita, lumipenkköjä), nopeudet, ylitys vaarallista, mutka välillä Mäkitie-Katajamäentie kallistaa väärään suuntaan	La, Ha	K
12	Seppolantie	Paattilantie/Kelhänkatu liittymä	4	Ylinopeudet (hidasteita)	Ja	K
13	Vaivaroistentie		4	Huono kunto ainakin kelirikkoaikana, kl-väylä puuttuu	Ha, Py	T
14	Vitikkalan koulun piha		4	Vanhemmat jättävät lapset koulun pihaa (suositus kentän käytöstä)	Ja	K
15	Joonaantie	Punalantien liittymä	3	Huonot näkemät (puita), ylitys vaarallista	La, Ha	K
16	Joonaantie	Terveyskuja	3	Ylityspaikka koululle	Ja, Ha	K, T
17	Keskuskatu	Honkalantie / Hartusvuorentie	3	Näkemät (mäet liittymän molemmin puolin)	La	K
18	Koskentie	Kl-väylät	3	Mopoilu kl-väylällä (sallittua), ei noudateta sääntöjä	Ja	T
19	Koskentie	Sairaalantien liittymä	3	Vilkas liikenne - tien ylitys vaarallista (tärinäraidat, kääntymiskaista Jämsästä Sairaalantielle kääntyville)	La	K
20	Punalantie	Mäkitien liittymä	3	Huonot näkemät (pensas-aita)	La	K
21	Siltakatu	Kiertoliittymän kohta	3	Huonot näkemät - pensaita	Py, Ja	T
22	Siltakatu	Laminsuontie/Lindemaninkatu/Puukkilankatu	3	Ylinopeudet, näkemät, Siltakadulta Lindemannin-kadulle mentäessä liikenteenjakaja tiellä	Ja	K
23	Valionkatu		3	Kapea ja huonokuntoinen, kl-väylä puuttuu	Ja	T

JÄMSÄ, Kaipola

Kadut ja yksityistiet

Au=autoilijana, Py=pyöräilijänä

T=työ

Ja=jalankulkijana, La=lapsena

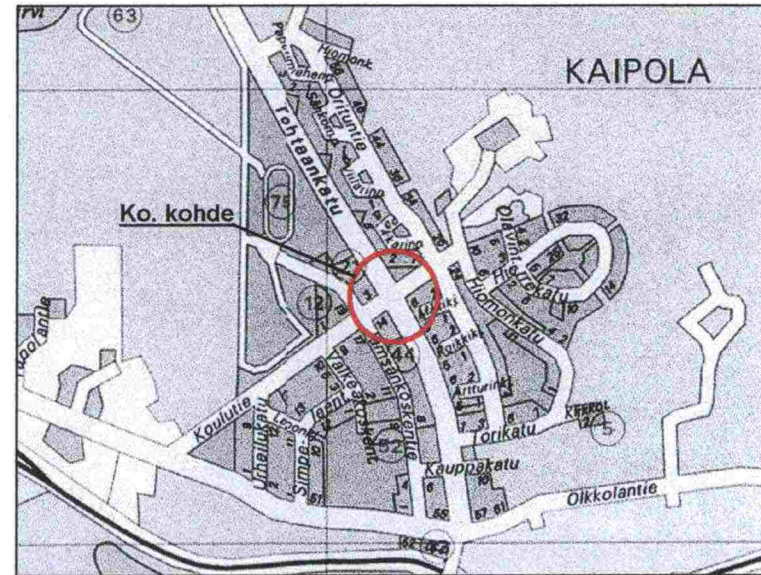
K=koulu

Va=vanhuksena, Li=liikuntarajoitteisena

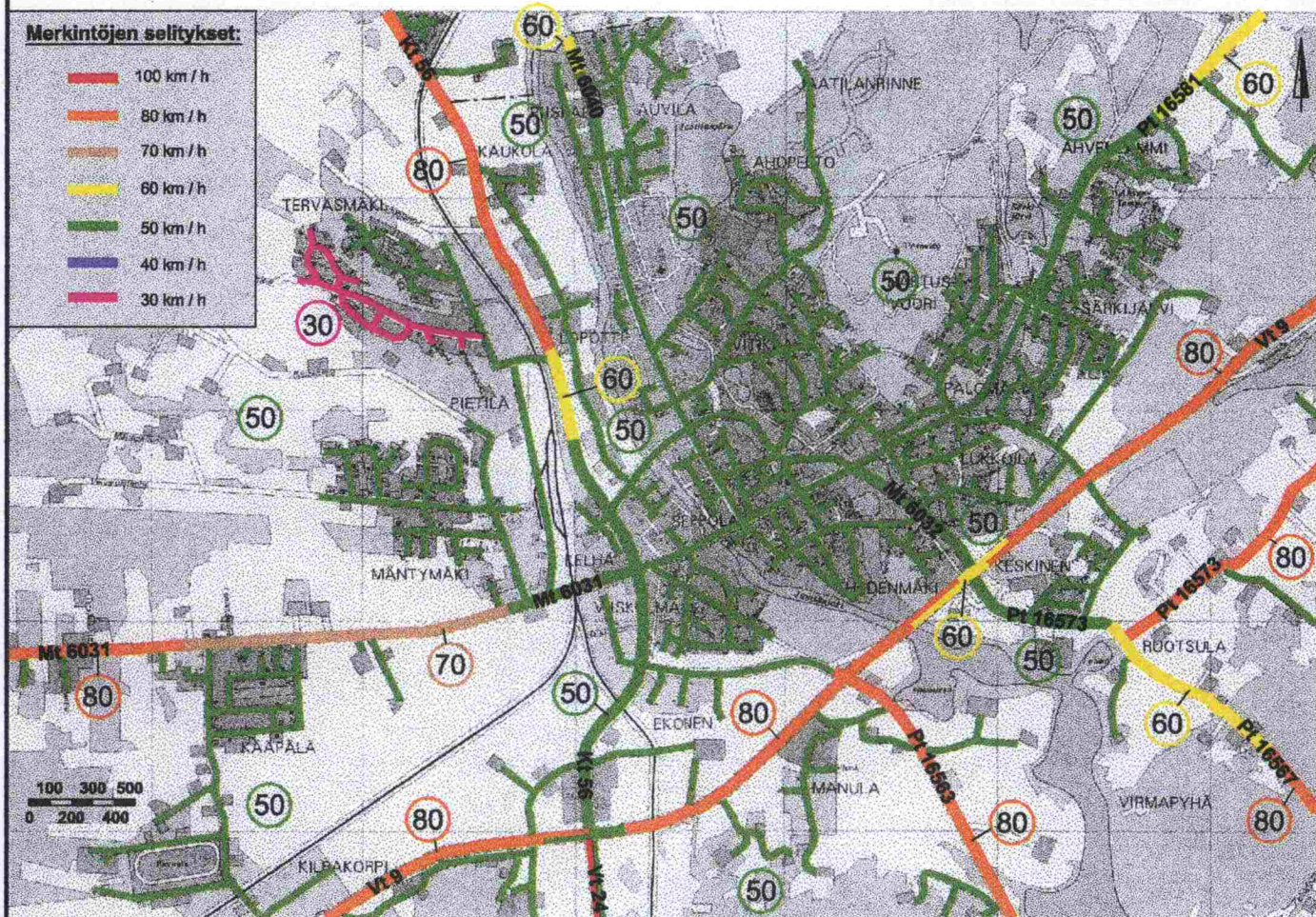
Nro	Osoite	Huom	Maininat/kpl	Ongelma	Kenen kannalta	Ky-sely
1	Koulutie	Välillä koulu-pt 16565 (Olkkolantie)	7	Päälyste huonokuntoinen, valaistus huono, kl-väylä puuttuu, alamäki jyrkkä, suojatie koulun kohdalla väärin sijoitettu, huono auraus talvisin, epäselvä etuajo-oikeus	Py, Ha, La	K, T

Kunta	Laatija	Ongelmakohteen no
Jämsä	MUU	8B
Ongelmakohteen nimi		
Tehtaankadun (pt 16563) ja Koulutien liittymä (pt 16563 tieosa 1 etäisyys 4740 m)		
Ongelmaperuste	0+0+0	Onnettomuudet
<ul style="list-style-type: none"> • Tehtaankadun ylitys turvatonta (paljon raskasta-liikennettä, nopeudet) • Huono valaistus • Suojatie ja kl-väylä eripuolilla tietä 	X	Haastattelut
	X	Maastokäynnit
	7	Kyselyt
Liikennemäärät / onnettomuudet		
<ul style="list-style-type: none"> • Kvl Tehtaankadulla 2220 ajon./vrk. 		
Toimenpiteet		
<ul style="list-style-type: none"> • Suojatiesaarekkeen rakentaminen Tehtaankadulle Koulutien liittymään • Kl-väylän rakentaminen linja-autopysäkeille • Suojatien siirto Jämsän keskustan puolelle (valaisinpylvään siirto) 		

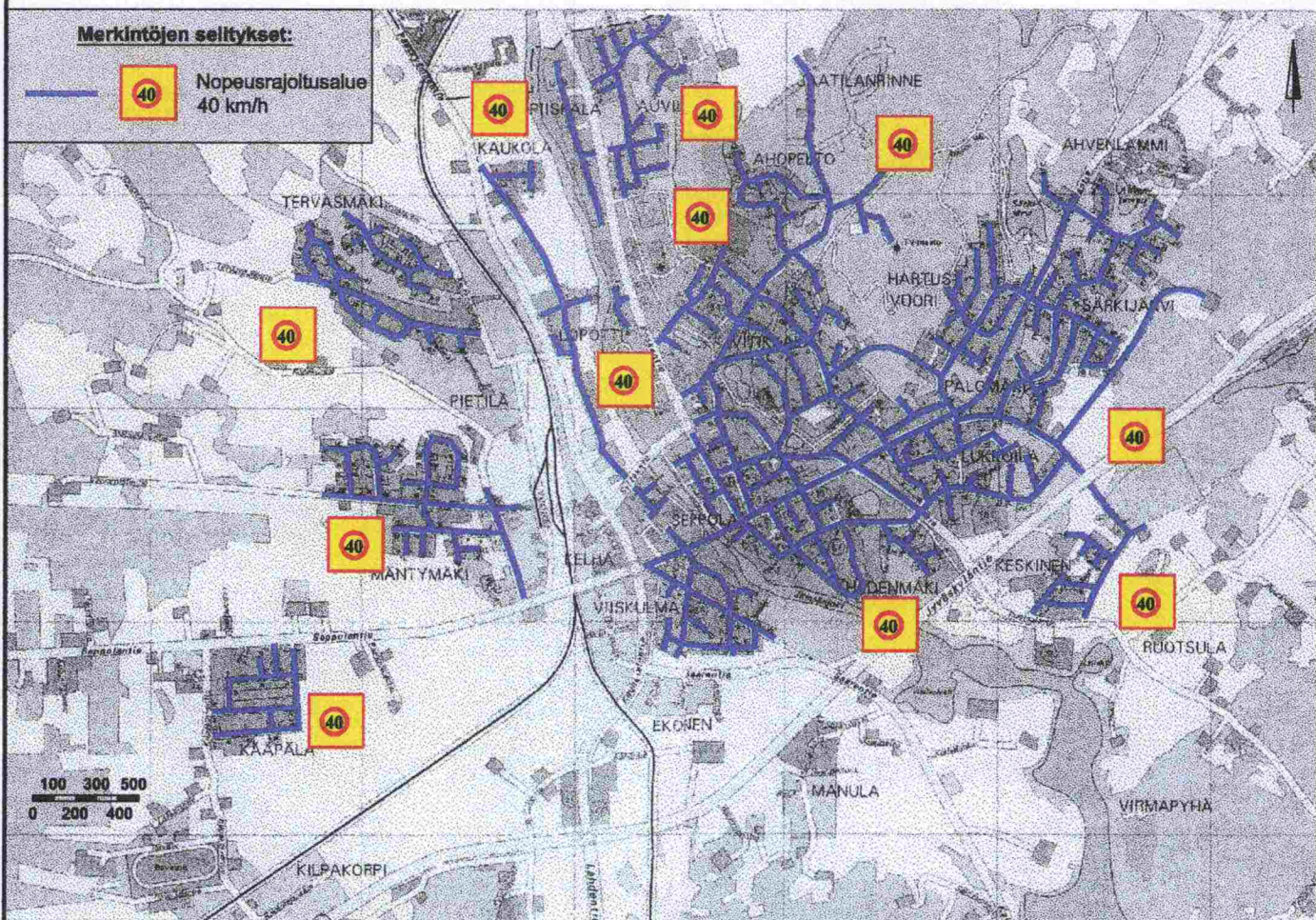
Kartat, kuvat

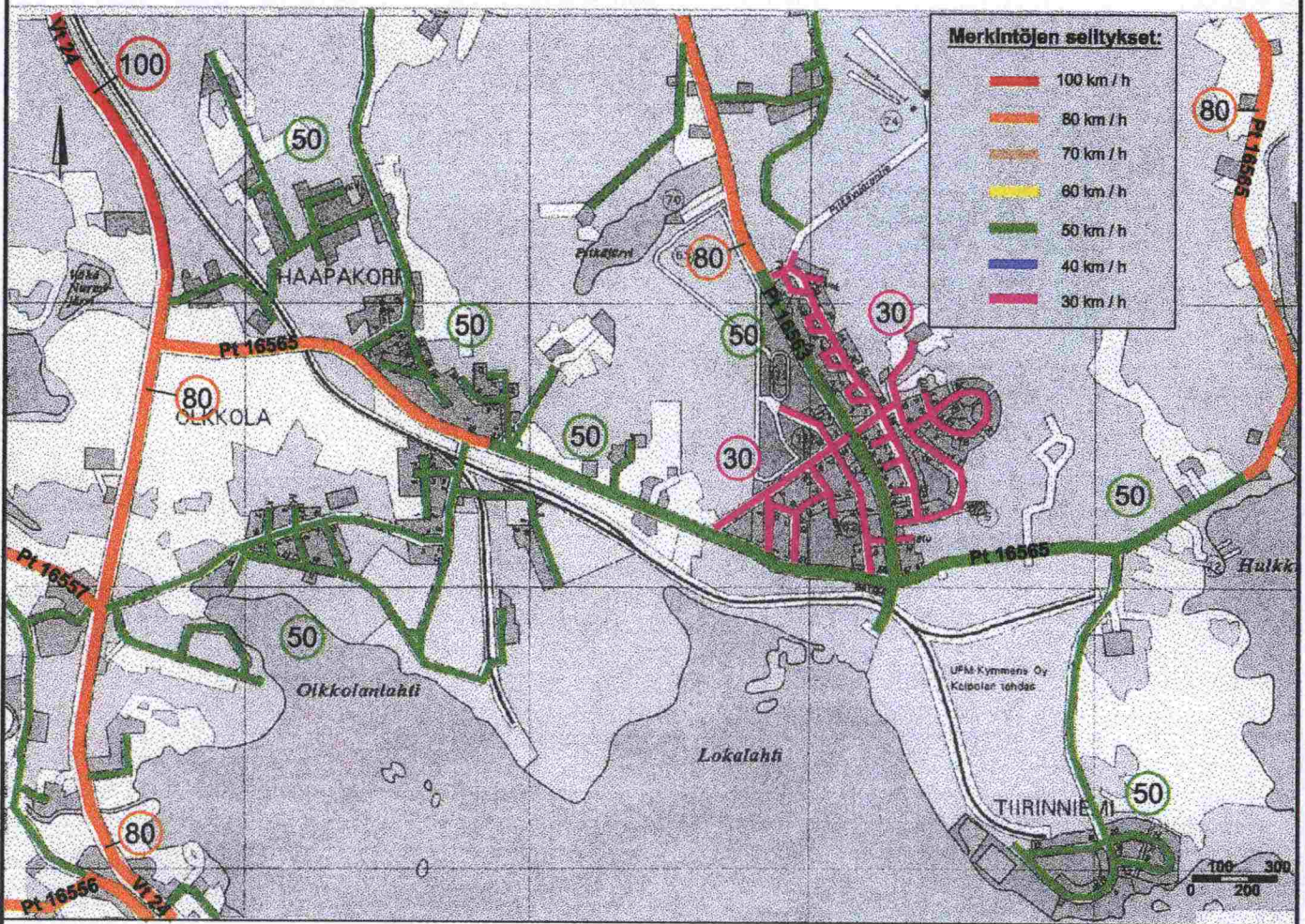
Jämsän keskustaajaman nykyiset nopeusrajoitukset:

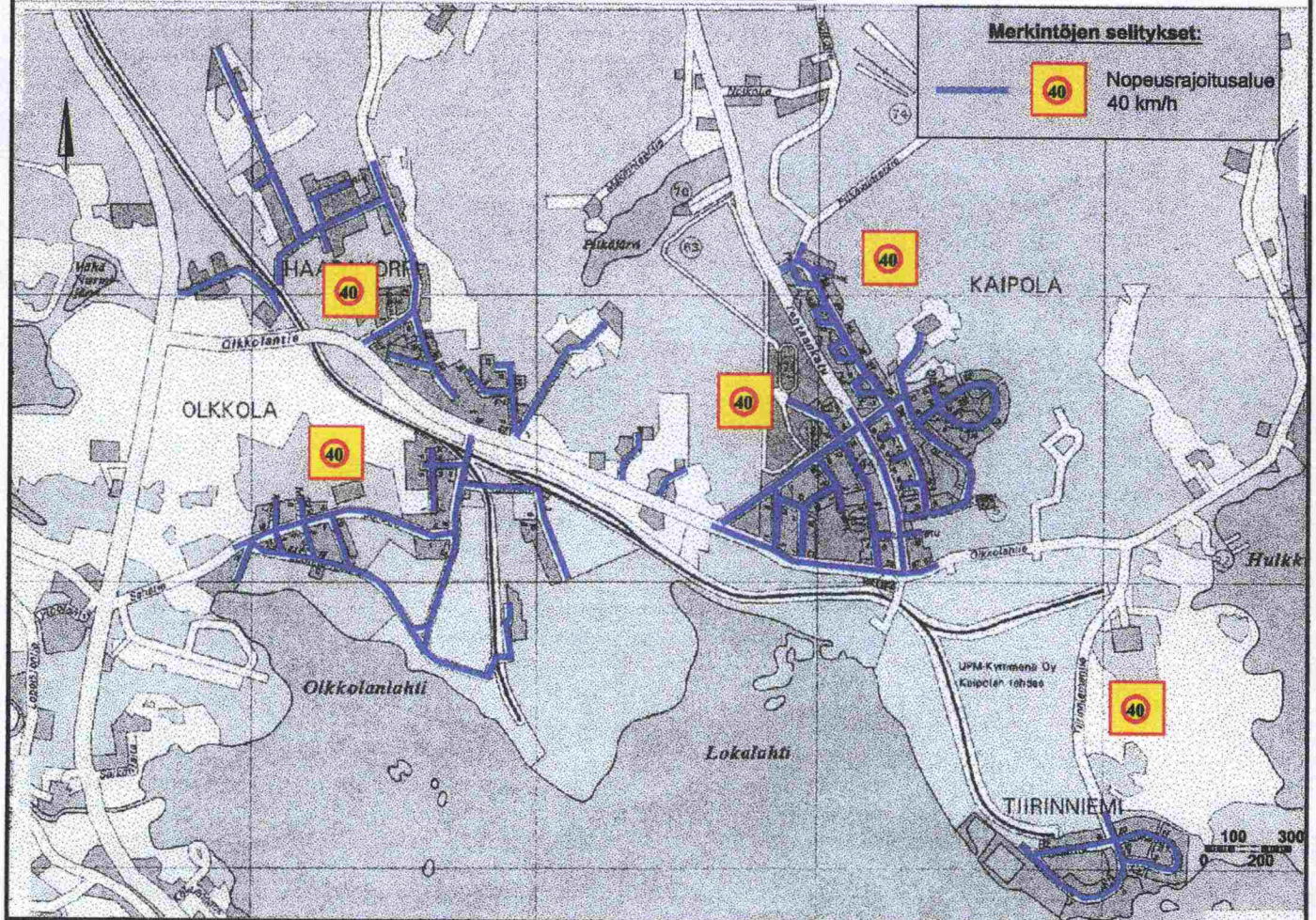
Jämsän keskustaajaman uudet nopeusrajoitukset:

Kaipolan taajaman nykyiset nopeusrajoitukset:

Kaipolan taajaman uudet nopeusrajoitukset:

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

Toimiala

TEKNINEN TOIMI

Avainalue	Tavoite	Menetelmä	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö Virka (toimi) / Nimi	Toteutuminen / Onnistuminen
Vastuu kaupungin liikenneturvallisuuden koordinoinnista	Liikenneturvallisuustyön ja toimialojen välisen yhteistyön tehostaminen	Liikenneturvallisuusryhmän toiminnan koordinointi ja vastuuhenkilön nimeäminen Liikenneturvallisuustavoitteiden asettaminen Seuranta, arviointi Raportointi	Vuosittain	Kaikki toimialat Poliisi Liikenneturva Järjestöt, kerhot		
Liikenneturvallisuus-suunnitelman toteuttaminen	Vastata ja sitoutua omalta osaltaan suunnitelman toteuttamiseen	Kadut ja kunnallistekniset työmaat	Jatkuva	Kaikki toimialat, kiinteistöt, ym.		
Tiedotustoiminnan kehittäminen	Onnettomuusalttiista ympäristöstä tiedottaminen	Kaavoituksesta ja kaavamuutoksista tiedottaminen Kaavateiden kunnossapidosta tiedottaminen Liikenneturvallisuustyöstä tiedottaminen Yhteistyön käynnistäminen paikallisten tiedotusvälineiden kanssa	Jatkuva Vuosittain	muiden laitteiden ja johtojen omistajat lehdistö, radio, tv		
Onnettomuuksien seuranta		Onnettomuusrekisterin kehittäminen ja ylläpito	Jatkuva	Poliisi, Tielaitos		

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

Toimiala SIVISTYSTOIMI

Avainalue	Tavoite	Menetelmä	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö Virka (toimi) / Nimi	Toteutuminen / Onnistuminen
Opetushenkilöstö	Liikenneturvallisuus-asioiden tiedostaminen	Koulunjohtajien koulutus Liikennekasvatuksen vastuhenkilöt kouluttain	Jatkuva	Liikenneturva		
Opetussuunnitelmat	Liikennekasvatuksen pitäminen osana opetusta	Vaikuttaminen opetus-suunnitelmista vastaaviin	Jatkuva			
Opetusmenetelmät	Käytännön opetuksen ja ohjauksen tavoitteiden toteutumisen varmistaminen	Diasarjat, televisio-ohjelmat, videot Liikennekilpailut Tietokoneohjelmat Liikennetekstit (internet)	Jatkuva	Liikenneturva Poliisi Pelastuslaitos		
Nuoriso	Asenteisiin vaikuttaminen	Tiedotustilaisuuksia kerho-ohjaajille	esimerkiksi 1 krt/a	Poliisi pelastuslaitos		
Perhe	Kodin liikennekasvatusvastuun lisääminen ja koulun tuki	Tiedottaminen vanhemmille vanhemmainilloissa ja koulun tiedotteissa	esimerkiksi 1 krt/a			
Yhteistyön kehittäminen	Kokonaisvaltainen liikenneturvallisuusnäkemyksen kunnassa	Osallistuminen liikenneturvallisuusryhmän työskentelyyn, yhdys henkilön nimeäminen, aloitteellisuus liikenneturvallisudessa	kokoukset noin 2 krt/a Jatkuva	Muut toimialat Pelastuslaitos		

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

Toimiala **SOSIAALITOIMI**

Avainalue	Tavoite	Menetelmä	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö Virka (toimi) / Nimi	Toteutuminen / Onnistuminen
Perhe	Kodin liikennekasvatustavastuun lisääminen	Tiedottaminen vanhemmille Työntekijöiden tiedotusvalmiuksien lisääminen	Jatkuva	Muut toimialat		
Päivähoitoikäiset lapset	Turvallinen liikkuminen Opettajat ja hoitajat saavat perusvalmiudet lasten ohjaamiseen	Henkilöstön koulutus: - yksi henkilö / päiväkotia ja perhe- - päivähoito - perhepäivähoidon ohjaajat (vanhustyön ohjaajat)	Jatkuva	Poliisi Liikenneturva		
Asennekasvatus	Turvallinen liikkuminen Lapset, vanhuset ja vammaiset oppivat selvitymään liikenneympäristössään Myönteinen asenne liikenteeseen	Teemaviikot: - koulun aloittavat lapset - vanhus- ja vammaistyössä mukana - olevat - päiväkodit - opettajien ja ohjaajien koulutus Poliisin liikenneopetus ja vierailut	Vuosittain (aiheet vuodenaikojen tai ajankoh- - taisten - tarpeiden mukaan)	Muut toimialat Poliisi Pelastuslaitos Liikenneturva		
Yhteistyön kehittäminen	Kokonaisvaltainen liikenneturvallisuusnäkemys kunnassa	Osallistuminen liikenneturvallisuusryhmän työskentelyyn, yhdyshenkilön nimeäminen, aloitteellisuus liikenneturvallisuuksessa	kokoukset noin 2 krt/a Jatkuva	Muut toimialat		

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2000

Toimiala **TERVEYSTOIMI**

Avainalue	Tavoite	Menetelmä	Ajoitus	Yhteistyö	Vastuuhenkilö Virka (toimi) / Nimi	Toteutuminen / Onnistuminen
Perhe	Kodin liikennekasvatusvastuun lisääminen	Tiedottaminen vanhemmille Terveystoimijien tiedotusvalmiuksien lisääminen	Jatkuva	Liikenneturva Muut toimialat		
Neuvolaikäisten lasten vanhemmat	Turvallinen liikkuminen	Liikenneturvallisuusasioista informointi ikäkausitarkastuksissa Materiaalin jakaminen Turvavälineiden lainaus	Jatkuva	Liikenneturva Muut toimialat		
Työterveyshuolto	Turvallinen liikkuminen	Liikenneturvallisuusasioista informointi työterveystarkastuksissa	Jatkuva	Liikenneturva		
Terveystoimijien koulutus	Liikennekasvatusvalmiuksien parantaminen	Henkilökunnan koulutus		Liikenneturva Muut toimialat		
Yhteistyön kehittäminen	Kokonaisvaltainen liikenneturvallisuusnäkemys kunnassa	Osallistuminen liikenneturvallisuusryhmän työskentelyyn, yhdyshenkilön nimeäminen, aloitteellisuus liikenneturvallisuuksessa	kokoukset noin 2 krt/a Jatkuva	Muut toimialat		